

AGENDA

Vergadering: Algemeen bestuur Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 24 september 2025

Tijdstip: 9.00 tot 10.00 uur en aansluitend DVO van 10.15 – 11.30 uur

Locatie: Raadszaal, gemeentehuis Olst-Wijhe, Raadhuisplein 1, 8131 BN Wijhe

1. Algemeen

- 1.1. Opening
- 1.2. Verslag vergadering 9 juli 2025
- 1.3. Ingekomen en verzonden stukken
- 1.4. Mededelingen

2. Besluitvormend

- 2.1. Vastgoedbeleid brandweerkazernes (*bijlage extern vertrouwelijk*)
- 2.2. Risicogericht adviseren
- 2.3. Risicocommunicatie
- 2.4. Basisnormen weerbaarheid en veerkracht

3. Informerend

- 3.1. Verslagen overleg dagelijks bestuur 7 mei, 12 juni en 2 juli 2025
- 3.2. Besluiten dagelijks bestuur 4 september 2025
- 3.3. Toelichting programma 24-uursessie bestuur op 15 en 16 oktober (mondeling)
- 3.4. Vergaderschema bestuur 2026

4. Rondvraag

5. Sluiting

Verslag

Van: Algemeen bestuur Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 9 juli 2025

Aanwezig: Namens de gemeenten: de burgemeesters P.H. Snijders (Zwolle, voorzitter), M. Sijbom (Dalfsen), R.C. König (Deventer), M.W. Offinga (Hardenberg), S. de Rouwe (Kampen), T.J. van der Zwan (Ommen), S.A.E. Poepjes (Olst-Wijhe), R. Zuidema (Raalte), J. ten Kate (Staphorst) en E.J. Bilder (Zwartewaterland).

Als adviserende leden de heren M.W. de Graaf (coördinerend functionaris gemeenten), P. Jellema (regionaal militair commando Noord), S. Sezer (politie Oost-Nederland), D.S. Schoonman (namens de waterschappen), A. Mengerink (directeur veiligheidsregio/ commandant brandweer) en A.H. Schreuders (secretaris, veiligheidsregio) en mevrouw A. Schulting (directeur publieke gezondheid), R. van den Berge (provincie Overijssel), G. Brouwer (Openbaar Ministerie) en mevrouw M. Fransen (veiligheidsregio, verslaglegging).

Afwezig: Burgemeester J.H. Bats (Steenwijkerland).

1. Opening

De heer Snijders opent de vergadering om 9.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Bats.

2. Verslag vergadering 9 april 2025

Het bestuur stelt het verslag zonder wijzigingen vast.

3. Ingekomen en verzonden stukken

Het algemeen bestuur neemt kennis van de ingekomen en verzonden stukken.

4. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

5. BESLUITVORMEND

5.1. Jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2024

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld te besluiten om:

- De jaarstukken 2024 vast te stellen;
- Akkoord te gaan met de resultaatbestemming van 632.927 euro. Daarbij gaat het om het toevoegen van 449.500 euro aan de reserve Ontwikkelingen VR, en het resterende deel van 183.427 euro terug te storten naar de deelnemende gemeenten.

-Concept-

Bespreking

De heer Snijders geeft aan dat de jaarrekening 2024 van Veiligheidsregio IJsselland afsluit met een positief saldo van circa 633.000 euro. Een bedrag van circa 450.000 euro wordt veroorzaakt door niet benutte BDuR-gelden voor de versterking van Crisisbeheersing en Informatievoorziening. Conform de voorwaarden van deze middelen mag dit overschot niet leiden tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen of terugvloeien naar de deelnemende gemeenten. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Ontwikkelingen VR. De gereserveerde middelen kunnen in 2025 en latere jaren worden ingezet voor projecten, waaronder de implementatie van Microsoft 365. Voorgesteld wordt om het resterende deel, zijne 183.427 euro, terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Dit zal gebeuren op basis van de verdeelsleutel die is gehanteerd voor hun bijdragen in de programmabegroting 2024.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

5.2. Eerste bestuursrapportage 2025

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De eerste bestuursrapportage 2025 vast te stellen.

Bespreking

De heer Mengerink geeft aan dat de eerste bestuursrapportage ingaat op de behaalde resultaten en de financiële stand van zaken na de eerste vier maanden van het jaar. Op basis van de eerste vier maanden is voor heel 2025 het positief resultaat voor de gemeentes geprognostiseerd op circa 60.000 euro. Sinds 2023 ontvangen wij aanvullende middelen om de crisisbeheersing en informatievoorziening binnen de organisatie te versterken. Een belangrijke voorwaarde van deze middelen is dat de extra gelden de gemeentelijke bijdrage niet mogen beïnvloeden en dat eventuele overschotten niet mogen terugvloeien naar de gemeenten. Op basis van de eerste vier maanden wordt voor heel 2025 het positief resultaat van dit deel geprognostiseerd op circa 470.000 euro.

Er is waardering voor het behaalde niveau 4 op de CO₂-prestatieladder. Daarnaast is men erg tevreden over de wijze waarop de veiligheidsregio raadsleden betrokken heeft bij het werk van de veiligheidsregio.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

5.3. Programmabegroting 2026

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld te besluiten om:

- De programmabegroting 2026 vast te stellen;

- Kennis te nemen van de reactie van het dagelijks bestuur op de ingediende zienswijzen;
- Deze reactie te betrekken bij de bespreking van de programmabegroting 2026.

Bespreking

De heer Snijders geeft aan dat acht gemeenten zienswijzen ingebracht hebben. In deze zienswijzen wordt gevraagd om:

1. terughoudend te zijn met nieuwe taken die het Rijk aan de veiligheidsregio's toebedeelt, zeker wanneer daar geen financiering tegenover staat.
2. met voorstellen te komen voor structurele bezuinigingen vanaf 2027.
3. duiding van de verschillende BDuR-bijdragen.
4. bij de indexering de BBP-norm te hanteren en niet hoger te indexeren dan 2,7% (zienswijze gemeente Raalte).

Hij geeft aan geconcludeerd kan worden dat de zienswijzen geen gevolgen hebben voor de begroting van 2026. Hierin wordt tenslotte ook al een tijdelijke bezuiniging van 900.000 euro doorgevoerd. De zienswijzen worden daarom meegenomen in de voorbereiding van de begroting 2027. De heer Mengerink vult aan dat de veiligheidsregio voor de begroting van 2027 met voorstellen komt op welke wijze structurele bezuinigingen kunnen worden doorgevoerd.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

5.4. Opdracht 'Weerbaarheid en Veerkracht'

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om de volgende punten te besluiten:

1. Bekrachtigen van de voorliggende kaderstellende opdracht aan Veiligheidsregio IJsselland in samenwerking met de gemeenten:
 - a. Inventariseer de huidige ontwikkelingen in de gemeenten en bij Veiligheidsregio IJsselland, de behoeften en de speerpunten op de verschillende thema's in relatie tot weerbaarheid en veerkracht;
 - b. Formuleer op onderstaande programmaonderdelen minimale standaarden waar we op het gebied van weerbaarheid en veerkracht als elf gemeenten en de veiligheidsregio aan willen voldoen. Programmaonderdelen op volgorde van prioriteit:
 - i. De continuïteit van onze eigen organisaties
 - ii. Communicatie over voorbereiding naar inwoners en bedrijven
 - iii. Lokale noodsteunpunten
 - iv. Voorbereiding voor en door verminderd zelfredzamen
 - v. Samenwerking met het bedrijfsleven
 - vi. Voorbereiding voor en door inwoners en patiënten van zorginstellingen
 - c. Formuleer een rol- en taakverdeling voor gemeenten en veiligheidsregio, waarbij rekening gehouden wordt met de rollen en verantwoordelijkheden van andere overheidsinstellingen, inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven;

- d. Ontwikkel op basis hiervan een programma-aanpak waarin de benodigde activiteiten, projecten en daarvoor benodigde middelen zijn opgenomen voor gemeenten en veiligheidsregio om aan de minimale standaard te voldoen;
 - e. Maak een brief gericht aan de elf colleges met een concept- collegevoorstel waarmee de gemeenten zich aan bovenstaande en de uitwerking daarvan kunnen conformeren.
2. de veiligheidsregio de benodigde regionale capaciteit voor de ontwikkeling van de programma-aanpak beschikbaar te stellen.
 3. de colleges van B&W te verzoeken om in iedere gemeente de benodigde lokale capaciteit voor de ontwikkeling van de programma-aanpak beschikbaar te stellen.
 4. Instellen van een stuurgroep om bovenstaand proces de komende periode te begeleiden.

Bespreking

De heer König geeft, als portefeuillehouder, een toelichting op dit onderwerp. Het voorliggende besluit dient vooral om helderheid te creëren. Er is een scheiding gemaakt van de taken die bij de veiligheidsregio liggen en de taken die bij de gemeenten liggen. Het onderwerp is ook besproken in de Kring gemeentesecretarissen. De heer De Graaf geeft een toelichting op de wijze waarop invulling aan dit onderwerp gegeven wordt. De trekker bij de veiligheidsregio is inmiddels bekend en de trekker van de gemeenten ook. Momenteel worden de werkgroepen gevuld. Zij starten in het najaar met hun werk.

De heer De Rouwe is blij met dit voorstel. Hij heeft de volgende opmerkingen en vragen:

1. Er wordt gesproken over 'minimale' standaarden. Dat heeft een negatieve klank. Kan dit woord vervangen worden door bijvoorbeeld 'optimaal'? Of kunnen wellicht verschillende gradaties in beeld gebracht worden?
2. Hij zou graag wat meer 'vergezichten' toegevoegd willen zien. Bijvoorbeeld naar niet-benoemde velden, zoals het sociaal domein. Dergelijke velden kunnen ook nu al betrokken worden bij de uitvoering.
3. Hij raadt aan om nu al ruimte te geven aan de ontwikkeling van noodsteunlocaties.

De heer Schoonman doet het aanbod om collega's van het waterschap mee te laten werken aan de verdere invulling. Met name op de onderwerpen continuïteit, weersextremen en uitval van elektriciteit kan het waterschap expertise leveren. Ook op het gebied van noodsteunpunten kan het waterschap wat betekenen.

De heer Van der Zwan is blij met deze notitie. Hij raadt aan om breed in de gemeenten kenbaar te maken dat aan dit onderwerp gewerkt wordt. Je hebt de gemeentesecretarissen en gemeenteambtenaren namelijk hard nodig bij de uitvoering.

De heer Offinga vraagt welke financiële middelen nodig zijn voor de uitvoering, met name voor de benodigde capaciteit.

Mevrouw Schulting vindt het mooi dat één van de opgaven over de zorgsector gaat. Zij geeft aan dat het ROAZ (Netwerk Acute Zorg) hier ook bij betrokken moet worden.

De heer König reageert op de gemaakte opmerkingen. Hij zal deze zoveel mogelijk meenemen bij het vervolg. Qua benodigde financiën verwacht hij dat een gemeente al ver kan komen door de zaken slim te organiseren. Binnen de begroting is vaak veel mogelijk.

De heer Snijders vertelt aanvullend dat er vanuit het Veiligheidsberaad aangedrongen wordt op extra financiering vanuit het Rijk. Als gevolg daarvan is er landelijk 70 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van de noodsteunpunten. Het is genoeg voor de eerste werkzaamheden. Op dit moment wordt gesproken over de verdeling van dit budget. Hij raadt aan om in de tussentijd als gemeente te kijken wat er mogelijk is vanuit de bestaande organisatie. Voor wat betreft de tekstsuggestie van de heer De Rouwe raadt hij aan om 'minimaal' te vervangen door 'basisniveau waar iedereen aan moet voldoen'.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

6. INFORMEREND

6.1. Rode dradenanalyse 2024

De heren Snijders en König geven aan dat de Inspectie Justitie en Veiligheid elk jaar aan alle veiligheidsregio's vraagt om een rode dradenanalyse uit te voeren van de crisisorganisatie over het afgelopen kalenderjaar en het resultaat daarvan op te sturen. Met de Rode dradenanalyse 2024 geeft de veiligheidsregio uitvoering aan dit verzoek van de Inspectie.

Het algemeen bestuur neemt kennis van:

1. De bijgevoegde Rode Draden Analyse over 2024.
2. Het uitvoeren van daarin genoemde twee actiepunten:
 - a. onderzoek de meerwaarde en rol van een coördinerende functie binnen de actiecentra;
 - b. onderzoek hoe de bereikbaarheid van de operationeel leider (OL) voor de actiecentra respectievelijk de algemeen commandanten vergroot kan worden.
3. De bijgevoegde Verdieping op de Rode Draden Analyse 2024 (bijlage 2).

6.2. Stand van zaken huisvesting

De heer Thijssen geeft, aan de hand van een presentatie (*toegevoegd aan de vergadering in iBabs*), een toelichting op de stand van zaken van de huisvesting. Op 25 september 2024 heeft het algemeen bestuur een besluit genomen over het normenkader en de blauwdruk. De blauwdruk wordt momenteel toegepast op de nieuwbouw van de kazerne in Heino. De ervaringen in Heino worden gebruikt als referentiekader voor het toekomstig handelingskader. Het normenkader was wel bruikbaar, maar bleek niet geschikt als hard toetsingskader. Er is gestart met een kwaliteitsbeeld: de bouwkundige kwaliteit en de functionele kwaliteit (waarde voor de brandweerzorg) worden in beeld gebracht. Er is een tijdpad tot 2050 voor nieuwbouw van kazernes gemaakt.

De heer Sijbom vraagt of het klopt dat de kazernes die niet genoemd zijn in het tijdpad tot na 2050 kunnen blijven bestaan. De heer Thijssen beantwoordt deze vraag bevestigend. De heer Ten Kate wil het voorbehoud maken dat de volgorde van nieuwbouw niet in beton gegoten is. In Staphorst zijn planologische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de locatie van de kazerne. De heer Thijssen geeft aan dat er in de planning ruimte voor wijzigingen is. Gemeentelijke plannen kunnen versnellend werken.

De heer De Rouwe gaat nog intern navraag doen naar de locaties van de gemeente Kampen. Hij vraagt welke ambities er op het gebied van duurzaamheid zijn en of dat invloed heeft op het tijdpad. De heer Thijssen antwoordt dat alle gemeenten met duurzaamheid bezig zijn. Dit aspect is nadrukkelijk door de vastgoedadviseurs meegenomen. De gemeenten hebben wel verschillende ambitieniveaus. Het duurzaamheidsaspect heeft invloed op het tijdpad. Veelal verdienen duurzaamheidsmaatregelen zich terug door een lager energiegebruik. Er worden binnenkort duurzaamheidsmaatregelen genomen bij de kazerne in IJsselmuiden en bij de kazerne aan de Marsweg. Voor de maatregelen aan de Marsweg is subsidie van het Rijk ontvangen.

De heer Mengerink schetst aanvullend het proces, dat samen met de gemeentesecretarissen wordt doorlopen. Hij kijkt hier met plezier op terug. Er is ook goed samengewerkt met de vastgoedadviseurs van de gemeenten. Er is ruimte om onderweg wijzigingen aan te brengen, want er kan van alles veranderen. In het najaar wordt een besluit aan het algemeen bestuur voorgelegd om het proces vast te stellen en te starten met de bijbehorende onderzoeken.

De heer De Graaf doet tenslotte aanvullingen vanuit het gemeentelijk perspectief. Hij benadrukt eveneens de goede samenwerking. Er is ook tijd besteed aan de boekhoudkundige exercitie. De financials van de gemeenten hebben qua afschrijvingssystematiek een modus gevonden om tot de aangegeven ranking te komen. Het overzicht is niet in beton gegoten. Soms ontstaan kansen die nu nog niet bekend zijn. Hij ziet dit als mooie basis om mee verder te gaan.

6.3. Stand van zaken meldkamer

De heer Mengerink geeft aan dat de ontwikkelingen omtrent dit en het volgende onderwerp zich normaliseren. Om die reden stelt hij voor om dit agendapunt en het volgende agendapunt vanaf de volgende vergadering niet meer standaard te agenderen. Men gaat hiermee akkoord.

De heer Mengerink zit trouwens wat dit onderwerp betreft dicht bij het vuur. Hij is onder andere lid van het Strategisch Meldkamerberaad.

6.4. Stand van zaken ambulancedienst

Zie het vorige agendapunt.

6.5. Verslag overleg dagelijks bestuur 9 april 2025

Het algemeen bestuur neemt kennis van het verslag van het dagelijks bestuur van 9 april 2025.

6.6. Besluiten dagelijks bestuur 12 juni 2025

Het algemeen bestuur neemt kennis van de besluiten in het overleg van het dagelijks bestuur op 12 juni 2025.

7. Rondvraag

De heer Sijbom heeft behoefte aan handelingskaders voor de organisatie (en mogelijke afgelasting) van evenementen. Hij wil hierover graag een gesprek met de veiligheidsregio. De heer Snijders vindt dit een interessant onderwerp en stelt voor om dit een keer te agenderen op een bestuurdersdag. Het raakt namelijk ook het werk van het RCIV en de politie. Er kan dan ingegaan worden op voorbeelden uit de eigen regio.

De heer Snijders vertelt dat hij is toegetreden tot de WSV, de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's. Deze werkgeversvereniging voert de onderhandelingen over de cao voor het personeel van de veiligheidsregio's. Hij neemt deze taak over van Paul Depla. Zijn doel is om zo dicht mogelijk bij de cao's van gemeenten te blijven.

8. Sluiting

Om 10.00 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 4 september 2025.

De heer A.H. Schreuders, secretaris.

Agendapunt - informatie

aan Algemeen bestuur

datum 24 september 2025

onderwerp Ingekomen en verzonden stukken

proceseigenaar Marjolein Fransen

portefeuillehouder Peter Snijders

1. Aan het bestuur gerichte ingekomen stukken

Nr	Datum	Soort	Afzender	Onderwerp	Bij stukken	Afdoening
1.	20-06-2025	Brief	Ministerie J&V	BDuR-junibrief 2025 en loon- en prijsbijstelling 2025	Ja	Financiën
2.	07-07-2025	Update	Veiligheidsberaad	Voorjaarsnota en weerbaarheid	Ja	Crisisbeheersing
3.	10-07-2025	Brief	Ministerie J&V	VR IJsselland aangemerkt als vitale aanbieder	Ja	
4.	18-07-2025	Brief en rapport	Inspectie J&V	Rapport versterking crisisbeheersing	Ja	Crisisbeheersing
5.	18-07-2025	Brief	Inspectie J&V	Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval	Ja	Crisisbeheersing

2. Namens het bestuur verzonden stukken

Nr	Datum	Soort	Verzonden aan	Onderwerp	Bij stukken	Behandeld door
5.	31-07-2025	Brief	Ministerie J&V	Aanbieding Rode dradenanalyse	Nee	Crisisbeheersing

De documenten die niet aan de stukken toegevoegd zijn, zijn op te vragen bij het secretariaat (managementsecretariaat@vrijsselland.nl).



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

t.a.v. Voorzitter Veiligheidsregio

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Pepijn Hack
p.m.hack@minjenv.nl

Datum 20 juni 2025
Betreft BDuR junibrief 2025 en loon- en prijsbijstelling 2025

Ons kenmerk
6437700

Kopie aan
Directeur Veiligheidsregio

Bijlage(n)
3

Geachte Voorzitter Veiligheidsregio,

Middels deze brief informeer ik u over de toekenning van de prijsbijstelling over 2025 en de BDuR bijdrage over 2026.

Loon- en prijsbijstelling 2025

Via deze brief informeer ik u over het besluit tot toekenning van de loon- en prijsbijstelling over de Brede doeluitkering rampenbestrijding (verder: BDuR). Voor 2025 komt dit neer op € 9.207.000,-. De verdeling over de regio's treft u aan in bijlage 1 bij deze brief. De uitkering van de loon- en prijsbijstelling over 2025 aan de regio's zal tegelijkertijd plaatsvinden met de betaling van het derde kwartaal van de bijdrage 2025. Deze betaling vindt medio juli 2025 plaats.

Bijdrage 2026

In het Besluit veiligheidsregio's, artikel 8.1, is bepaald dat ik, onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting van de uitgaven en ontvangsten van mijn ministerie, jaarlijks vóór 1 juli het bedrag van de doeluitkering aan de veiligheidsregio's van het daaropvolgende jaar vaststel. Onder verwijzing naar dat artikel stel ik u met deze brief op de hoogte van bedoeld bedrag voor het jaar 2025. Dit bedrag bedraagt €258.653.000,-. In dit bedrag is de doorwerking van de loon- en prijsbijstelling 2025 inbegrepen. Dit bedrag omvat tevens de volledige uitdeling van de extra middelen in het kader van crisisbeheersing en informatievoorziening. Volledigheidshalve meld ik u dat de BDuR ook bedoeld is om de ambities van de landelijke agenda crisisbeheersing te realiseren.

In de bijlagen 2 en 3 bij deze brief is de opbouw, respectievelijk de (voorlopige) verdeling, van de bijdrage voor 2026 over de 25 veiligheidsregio's weergegeven.

Met de beschikking, die u in december aanstaande, na de goedkeuring van mijn begroting, ontvangt, wordt de bijdrage voor 2026 definitief toegekend.

BDuR korting

Op grond van het Hoofdlijnenakkoord en de uitwerking in het regeerprogramma wordt de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's) vanaf 2026 met 10% (= € 27,7 miljoen) gekort. In het kader van de besluitvorming over de voorjaarsnota 2025 heeft het kabinet niet besloten om deze korting ongedaan te maken.

De korting is evenredig over alle onderdelen van de BDuR toegepast, met uitzondering van de bedragen zoals genoemd in artikel 8.2 van het Besluit Veiligheidsregio's. Dit zijn de extra bijdragen voor de Waddeneilanden, Schiphol en de CBRN-steunpunten.

Datum
20 juni 2025

Ons kenmerk
6437700

Weerbaarheid

In de voorjaarsnota wordt door het kabinet vanaf 2027 voor Weerbaarheid structureel €70 miljoen vrijgemaakt. Aanvullend hierop wordt in 2025 €10 miljoen en in 2026 €20 miljoen vrijgemaakt. Voor de invulling van deze middelen zal de focus liggen op de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid en de publiekscampagne inclusief een huis-aan-huis- publicatie. Over de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid (waaronder de inrichting van noodsteunpunten) worden met het Veiligheidsberaad en in afstemming met de VNG afspraken gemaakt. Nadat deze afspraken zijn gemaakt, zal ik u informeren over hoe dit mogelijk doorwerkt in de BDuR.

Voor de volledigheid maak ik het voorbehoud dat de Voorjaarsnota 2025 nog niet definitief is, omdat de parlementaire behandeling hiervan nog moet plaatsvinden.

Correctie CBRN-steunpunten

Op verzoek van Amsterdam-Amstelland is de taak voor het in stand houden van een CBRN steunpuntregio overgedragen naar Kennemerland en Noord-Holland Noord. Hier is vorig jaar december een besluit over genomen. De bijdrage die Amsterdam-Amstelland ontving wordt evenredig verdeeld over Kennemerland en NHN. In de verwerking hiervan is per abuis aan NHN het volledige bedrag toegekend. Het bedrag aan Kennemerland klopt wel.

Dit zal met terugwerkende kracht in de 3^e kwartaalbetaling gecorrigeerd worden. Dit betekent voor de overige regio's dat de bijdrage in 2025 iets hoger zal uitvallen dan in de decemberbrief gecommuniceerd is.

Meerjarig kader

De prognose voor het meerjarig kader, inclusief de meerjarige doorwerking van de loon- en prijsbijstelling 2025, de korting op de BDuR en de ophoging van de extra middelen in het kader van de crisisbeheersing en informatievoorziening, is als volgt:

2027: € 258.599.000,-
2028: € 258.592.000,-
2029: € 258.593.000,-

In bijlage 4 is de verdeling van dit meerjarig kader over de 25 veiligheidsregio's opgenomen.

Met het oog op de benodigde flexibiliteit worden ten aanzien van de aanwending en verdeling van die extra aanvullende middelen in het kader van de crisisbeheersing en informatievoorziening uiterlijk 31 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar dat deze middelen beschikbaar komen, afspraken tussen de veiligheidsregio's en JenV gemaakt.

Het meerjarige kader is slechts een prognose. Dit is onder voorbehoud van de door de Tweede Kamer vastgestelde ontwerpbegroting, de hierop volgende suppletoire begrotingen en de bijbehorende budgettaire kaders van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid behoudt het recht om op basis van deze kaders de prognose bij te stellen. De daadwerkelijke toekenning gebeurt in de Decemberbrief voorafgaand aan het jaar waarop de bijdrage van toepassing is.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
20 juni 2025

Ons kenmerk
6437700

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot Pepijn Hack
(p.m.hack@minjenv.nl).

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de directeur van uw regio.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
Namens deze

Drs. Monique Vogelzang
Directeur-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Bijlage 1 bij BDuR junibrief 2025: loon- en prijsbijstelling 2025

Regio	Loon- en prijsbijstelling 2025
Groningen	€ 388.136,77
Fryslân	€ 405.491,58
Drenthe	€ 284.508,14
IJsselland	€ 304.375,10
Twente	€ 327.190,21
Noord- en Oost-Gelderland	€ 407.344,69
Gelderland-Midden	€ 361.230,19
Gelderland-Zuid	€ 342.559,61
Utrecht	€ 530.030,32
Noord-Holland-Noord	€ 332.104,07
Zaanstreek-Waterland	€ 206.651,37
Kennemerland	€ 274.372,20
Amsterdam-Amstelland	€ 516.846,74
Gooi- en Vechtstreek	€ 177.325,84
Haaglanden	€ 438.515,75
Hollands Midden	€ 355.757,85
Rotterdam-Rijnmond	€ 685.039,63
Zuid-Holland-Zuid	€ 289.521,45
Zeeland	€ 352.502,03
Midden- en West-Brabant	€ 556.231,48
Brabant-Noord	€ 354.504,01
Brabant-Zuidoost	€ 361.016,63
Limburg-Noord	€ 327.942,39
Zuid-Limburg	€ 339.120,73
Flevoland	€ 288.681,19
Totaal	€ 9.207.000,00

Bijlage 2 bij BDuR junibrief 2025: opbouw te verwachten bijdrage 2026

Nr.	Regio	Woonr.	Beb. Opp.	OAD-WR	Kernen 500	Totale opp.	HVV	BRZO	Inwoners	OZB	Vast deel	Verh. In basis
1	Groningen	2.424.469	328.190	266.997	38.235	712.203	459.032	909.761	192.431	120.253	2.129.717	7.581.287
2	Fryslân	2.634.819	419.599	160.072	61.967	1.385.458	555.764	255.870	211.809	120.416	2.129.717	7.935.491
3	Drenthe	1.963.349	314.784	96.078	40.212	645.976	9.624	142.150	161.321	85.293	2.129.717	5.588.504
4	IJsselland	1.996.251	304.086	153.285	24.391	461.995	512.233	113.720	175.433	118.629	2.129.717	5.989.739
5	Twente	2.391.947	354.936	205.146	23.732	362.411	353.433	255.870	205.058	124.622	2.129.717	6.406.872
6	Noord- en Oost-Gelderland	3.226.571	491.304	206.404	43.509	676.728	498.548	255.870	270.359	153.561	2.129.717	7.952.570
7	Gelderland-Midden	2.681.251	320.268	240.226	30.983	294.230	618.002	426.451	230.824	138.073	2.129.717	7.110.024
8	Gelderland-Zuid	2.103.295	282.418	172.676	37.576	266.895	1.175.971	284.300	186.520	111.211	2.129.717	6.750.579
9	Utrecht	5.087.127	488.257	633.110	42.190	375.977	753.314	199.010	448.018	286.516	2.129.717	10.443.237
10	Noord-Holland-Noord	2.653.549	320.607	207.726	40.212	608.694	-	227.440	217.454	126.783	2.129.717	6.532.182
11	Zaanstreek-Waterland	1.259.424	113.076	141.919	9.888	111.650	97.537	28.430	111.650	57.583	2.129.717	4.060.875
12	Kennemerland	2.096.449	201.302	298.619	13.844	114.342	72.085	199.010	180.663	118.820	2.129.717	5.424.851
13	Amsterdam-Amstelland	4.709.306	247.751	1.518.876	7.251	91.399	280.249	540.171	364.384	313.047	2.129.717	10.202.152
14	Gooi- en Vechtstreek	930.299	79.018	113.263	8.570	60.060	4.827	28.430	78.325	41.976	2.129.717	3.474.484
15	Haaglanden	4.443.453	289.257	1.006.974	10.548	108.568	-	28.430	371.985	247.004	2.129.717	8.635.935
16	Hollands Midden	3.093.031	299.143	372.878	33.620	217.751	294.205	170.580	269.497	153.485	2.129.717	7.033.907
17	Rotterdam-Rijnmond	5.253.117	390.145	948.577	29.665	296.015	825.121	2.729.284	436.635	305.725	2.129.717	13.344.000
18	Zuid-Holland-Zuid	1.709.785	179.093	171.315	22.413	174.867	661.966	398.021	150.831	91.974	2.129.717	5.689.982
19	Zeeland	1.729.381	249.850	95.345	49.442	706.954	1.123.628	597.031	125.323	88.830	2.129.717	6.895.500
20	Midden- en West-Brabant	4.328.227	620.359	438.042	49.442	545.407	789.968	1.336.212	370.768	270.077	2.129.717	10.878.218
21	Brabant-Noord	2.482.585	395.088	189.292	35.598	328.073	604.347	426.451	216.612	144.870	2.129.717	6.952.633
22	Brabant-Zuidoost	3.036.844	445.532	305.536	34.279	351.296	-	369.591	258.936	180.928	2.129.717	7.112.659
23	Limburg-Noord	2.064.416	383.239	123.698	43.509	373.292	667.265	398.021	170.549	120.260	2.129.717	6.473.964
24	Zuid-Limburg	2.529.736	276.663	235.457	27.687	159.282	237.817	653.891	192.093	104.916	2.129.717	6.547.257
25	Flevoland	1.533.109	195.479	120.854	11.866	581.362	770.055	85.290	144.264	90.733	2.129.717	5.662.728
		68.361.792	7.989.441	8.422.365	770.628	10.010.887	11.364.993	11.059.286	5.741.741	3.715.584	53.242.913	180.679.629

Bijlage 3 bij BDuR junibrief 2025: te verwachten bijdrage 2026

Nr.	Regio	Verhouding in basis	1) Verdeling extra middelen	Verhouding incl. UF	Bijzondere bijdragen	Totaal uitkering	compensatie LMO Zeeland	2) Verdeling extra middelen	Totale uitkering
			crisisbeheersing					informatievoorziening per veiligheidsregio	
1	Groningen	7.581.287	1.577.522	8.025.867	175.000	9.778.388	-4.267	842.160	10.616.281
2	Fryslân	7.935.491	1.651.225	8.400.842	150.000	10.202.067	-4.675	842.160	11.039.552
3	Drenthe	5.588.504	1.162.862	5.916.224	-	7.079.086	-3.281	842.160	7.917.965
4	IJsselland	5.989.739	1.246.351	6.340.988	-	7.587.339	-3.505	842.160	8.425.994
5	Twente	6.406.872	1.333.148	6.782.582	-	8.115.730	-3.745	842.160	8.954.145
6	Noord- en Oost-Gelderland	7.952.570	1.654.779	8.418.922	175.000	10.248.701	-4.691	842.160	11.086.170
7	Gelderland-Midden	7.110.024	1.479.461	7.526.968	-	9.006.429	-4.041	842.160	9.844.548
8	Gelderland-Zuid	6.750.579	1.404.667	7.146.445	-	8.551.112	-3.988	842.160	9.389.284
9	Utrecht	10.443.237	2.173.039	11.055.647	-	13.228.686	-5.823	842.160	14.065.023
10	Noord-Holland-Noord	6.532.182	1.359.223	6.915.240	115.500	8.389.963	-3.771	842.160	9.228.352
11	Zaanstreek-Waterland	4.060.875	844.991	4.299.011	-	5.144.002	-2.388	842.160	5.983.774
12	Kennemerland	5.424.851	1.128.808	5.742.974	7.587.500	14.459.282	-3.179	842.160	15.298.263
13	Amsterdam-Amstelland	10.202.152	2.122.874	10.800.424	-	12.923.298	-5.691	842.160	13.759.767
14	Gooi- en Vechtstreek	3.474.484	722.974	3.678.234	-	4.401.208	-2.128	842.160	5.241.240
15	Haaglanden	8.635.935	1.796.974	9.142.362	175.000	11.114.336	-4.933	842.160	11.951.563
16	Hollands Midden	7.033.907	1.463.623	7.446.388	-	8.910.010	-4.007	842.160	9.748.163
17	Rotterdam-Rijnmond	13.344.000	2.776.633	14.126.516	175.000	17.078.149	-7.650	842.160	17.912.659
18	Zuid-Holland-Zuid	5.689.982	1.183.977	6.023.653	-	7.207.630	-3.424	842.160	8.046.366
19	Zeeland	6.895.500	1.434.823	7.299.864	-	8.734.686	100.000	842.160	9.676.846
20	Midden- en West-Brabant	10.878.218	2.263.551	11.516.136	-	13.779.686	-6.006	842.160	14.615.840
21	Brabant-Noord	6.952.633	1.446.711	7.360.348	-	8.807.059	-3.883	842.160	9.645.336
22	Brabant-Zuidoost	7.112.659	1.480.009	7.529.758	175.000	9.184.767	-3.982	842.160	10.022.945
23	Limburg-Noord	6.473.964	1.347.109	6.853.609	-	8.200.718	-3.707	842.160	9.039.171
24	Zuid-Limburg	6.547.257	1.362.360	6.931.200	-	8.293.560	-3.926	842.160	9.131.794
25	Flevoland	5.662.728	1.178.306	5.994.800	-	7.173.106	-3.309	842.160	8.011.957
		180.679.629	37.596.000	191.275.000	8.728.000	237.599.000	0	21.054.000	258.653.000

Bijlage 4 bij BDuR junibrief 2025: te verwachten bijdrage 2027 – 2029

Nr.	Regio	2027	2028	2029
1	Groningen	€ 10.614.016	€ 10.613.722	€ 10.613.764
2	Fryslân	€ 11.037.181	€ 11.036.873	€ 11.036.917
3	Drenthe	€ 7.916.294	€ 7.916.078	€ 7.916.109
4	IJsselland	€ 8.424.204	€ 8.423.972	€ 8.424.005
5	Twente	€ 8.952.231	€ 8.951.982	€ 8.952.018
6	Noord- en Oost-Gelderland	€ 11.083.793	€ 11.083.485	€ 11.083.529
7	Gelderland-Midden	€ 9.842.423	€ 9.842.147	€ 9.842.187
8	Gelderland-Zuid	€ 9.387.266	€ 9.387.005	€ 9.387.042
9	Utrecht	€ 14.061.902	€ 14.061.497	€ 14.061.555
10	Noord-Holland-Noord	€ 9.226.400	€ 9.226.147	€ 9.226.183
11	Zaanstreek-Waterland	€ 5.982.561	€ 5.982.403	€ 5.982.426
12	Kennemerland	€ 15.296.642	€ 15.296.432	€ 15.296.462
13	Amsterdam-Amstelland	€ 13.756.718	€ 13.756.323	€ 13.756.380
14	Gooi- en Vechtstreek	€ 5.240.201	€ 5.240.067	€ 5.240.086
15	Haaglanden	€ 11.948.982	€ 11.948.647	€ 11.948.695
16	Hollands Midden	€ 9.746.061	€ 9.745.789	€ 9.745.827
17	Rotterdam-Rijnmond	€ 17.908.671	€ 17.908.154	€ 17.908.228
18	Zuid-Holland-Zuid	€ 8.044.665	€ 8.044.445	€ 8.044.476
19	Zeeland	€ 9.674.785	€ 9.674.518	€ 9.674.556
20	Midden- en West-Brabant	€ 14.612.589	€ 14.612.168	€ 14.612.228
21	Brabant-Noord	€ 9.643.258	€ 9.642.988	€ 9.643.027
22	Brabant-Zuidoost	€ 10.020.819	€ 10.020.544	€ 10.020.583
23	Limburg-Noord	€ 9.037.236	€ 9.036.985	€ 9.037.021
24	Zuid-Limburg	€ 9.129.837	€ 9.129.583	€ 9.129.620
25	Flevoland	€ 8.010.265	€ 8.010.045	€ 8.010.077
Totaal		258.599.000	258.592.000	258.593.000

Update Voorjaarsnota en weerbaarheid n.a.v. Veiligheidsberaad 27 juni 2025

Aanleiding

Bij de Voorjaarsnota heeft het Rijk vanaf 2027 structureel € 70 miljoen vrijgemaakt voor het versterken van weerbaarheid. Aanvullend heeft de Minister van JenV in 2025 € 10 miljoen en in 2026 € 20 miljoen beschikbaar gesteld.

De afgelopen tijd is op ambtelijk niveau door vertegenwoordigers van JenV, gemeenten (VNG) en veiligheidsregio's (RCDV) een verdelingsvoorstel uitgewerkt. Voor de veiligheidsregio's zitten hier twee componenten in:

- > Voor noodsteunpunten vanaf 2027 structureel € 35 miljoen. Voor de aanloopfase in 2025 € 5 miljoen en in 2026 € 10 miljoen.
- > Voor versterking veiligheidsregio's ten behoeve van weerbaarheid vanaf 2027 € 25 miljoen. Dit compenseert grotendeels de 10% korting op de BDuR (€ 27,7 miljoen), maar anders dan de BDuR betreft het middelen die ingezet moeten worden voor weerbaarheid. De facto dus een tegemoetkoming; de jure geen compensatie, o.a. omdat bestedingscriteria en verantwoording daarover nog moeten worden uitgewerkt.

De resterende middelen worden door JenV zelf ingezet voor een publiekscampagne, versterken van het maatschappelijk middenveld (t.b.v. weerbaarheid), en voor capaciteit, onderzoek en evaluatie.

Dit verdelingsvoorstel is, samen met een voortgangsnotitie over het thema weerbaarheid, besproken in het Veiligheidsberaad van 27 juni 2025.

Bespreking in het Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad is in grote lijnen positief over voorliggend verdelingsvoorstel en de extra middelen die daarmee ter beschikking komen. Wel kwamen uit de discussie enkele duidelijke kanttekeningen naar voren:

- > De extra middelen zijn een welkome eerste stap, maar nog onvoldoende om veiligheidsregio's voldoende toe te rusten voor het kunnen uitvoeren van hun kerntaken én voor de brede weerbaarheidsopgave.
- > De extra middelen voor weerbaarheid zijn geen compensatie van de BDuR-korting, gezien de voorwaarden en koppeling met weerbaarheid. Het Veiligheidsberaad blijft zich inzetten voor het volledig terugdraaien van de eerdere bezuiniging, zonder voorwaarden of verantwoordingsplicht vanuit het Rijk.
- > Het voorstel is om het bedrag van €25 miljoen vanaf 2027 volgens de BDuR-systematiek over de veiligheidsregio's te verdelen.
- > Het Veiligheidsberaad blijft zich actief inzetten voor eerdere financiële claims, waaronder noodzakelijke investeringen voor implementatie Bouwsteen 1, PTSS, en natuurbrandbestrijding.
- > De verhoging van de NAVO-norm naar 5%, waarvan 1,5% bbp voor bredere investeringen als maatschappelijke weerbaarheid, infrastructuur, en civiele ondersteuning, biedt kansen voor verdere investering in de veiligheidsregio's. Bijvoorbeeld als Defensie geen of minder bijstand kan bieden en er daardoor meer van de veiligheidsregio's gevraagd wordt.
- > Veiligheidsberaad én VNG moeten samen blijven optrekken richting het Rijk en voorkomen dat zij tegenover elkaar komen te staan. Gezamenlijke uitvoering is hierbij essentieel. Dus: samen aan zet, maar ieder vanuit zijn rol. Dit komt onder meer tot uiting in de taken van Bevolkingszorg, die primair bij gemeenten liggen maar waar veiligheidsregio's een regierol in vervullen.

Aanvullend sprak het Veiligheidsberaad de inhoudelijke voortgang op de bestuurlijke opdracht weerbaarheid. Over de uitwerking van noodsteunpunten zijn enkele aandachtspunten meegegeven voor het vervolg:

- > Er is veel waardevolle ambtelijke en bestuurlijke input opgehaald, onder meer via de BAC's.
- > Nu is een vervolgstap nodig om de minimale functionaliteiten te beschrijven. Uitgangspunt is dat het gezamenlijk basisniveau iet té hoog ligt zodat er voldoende ruimte is voor lokale en regionale invulling.
- > De financiële kaders begrenzen het maximale ambitieniveau.
- > Zorg dat richting inwoners geen onjuiste verwachtingen worden gewekt over noodsteunpunten. Zowel door onszelf als door het Rijk.
- > Een gefaseerde aanpak is gewenst. Er is brede steun voor een vervolg met pilots om zo te leren door te doen. Een voorstel hiertoe wordt uitgewerkt.

Het Veiligheidsberaad sprak ook de behoefte uit om weerbaarheid breder dan alleen noodsteunpunten te zien. Daarvoor is het belangrijk dat de zogeheten 'Hoe'-brief (de Kamerbrief van het kabinet waarin staat hoe aan weerbaarheid gewerkt wordt) zo snel mogelijk verschijnt. Tevens is belangrijk om zelf op papier te zetten waarvoor specifiek de veiligheidsregio's aan de lat staan, maar ook wat dat vraagt in de samenwerking met gemeenten en andere partners, en welke rol de samenleving zelf heeft. Een concept uitwerking hiervan verwachten we in de vergadering van het Veiligheidsberaad op 6 oktober a.s. te bespreken.

Vervolgproces

Het verdelingsvoorstel wordt nu uitgewerkt tot een definitief voorstel, met daarin nadere afspraken over besteding en verantwoording. In deze onderhandeling worden de hiervoor genoemde aandachtspunten van het Veiligheidsberaad meegenomen. Deze worden door de voorzitter en de portefeuillehouders weerbaarheid besproken met de Minister van JenV tijdens de bestuurlijke tafel weerbaarheid van 9 juli 2025.

Een definitief verdelingsvoorstel ligt voor in het Veiligheidsberaad met de Minister van JenV op 6 oktober 2025.

Het Veiligheidsberaad bespreekt dan ook een concept uitwerking van de bredere weerbaarheidsopgave, aansluitend op de 'Hoe'-brief van het kabinet. Daarnaast ligt er dan een voorstel over de functionaliteiten van noodsteunpunten en de concrete vervolgstappen voor een pilotfase. De bestuurlijk portefeuillehouders weerbaarheid bereiden dit voorstel voor.



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio IJsselland
T.a.v. de heer P.H. Snijders
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Datum 10 juli 2025
Betreft Aanmerken vitale aanbieder

Geachte heer Snijders,

Met deze brief wordt uw organisatie aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Deze aanwijzing is een gevolg van het vitaal verklaren van een aantal processen conform het hierbij geldende beleidskader: 'de Aanpak vitaal'.

Bescherming van onze vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. Daarom wordt vanuit mijn ministerie coördinatie gevoerd op de bescherming van onze vitale infrastructuur door middel van de Aanpak vitaal. Binnen deze aanpak worden periodiek door het vakdepartement vitale processen en vitale aanbieders geïdentificeerd en daar waar nodig geactualiseerd. In deze brief leest u de aanleiding van de aanmerking als vitale aanbieder, wat dit voor uw organisatie op dit moment betekent, en wat de vervolgstappen zijn.

Actualisatie vitale processen sector OOV

In 2015 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de sector Openbare Orde en Veiligheid (hierna: OOV) de vitale processen 'Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000', en 'Inzet politie' aangemerkt. Meerdere ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat een herziening van de vitale processen gewenst was. Daarom heeft mijn ministerie de afgelopen tijd in samenspraak met vertegenwoordigers en experts, onder meer vanuit de veiligheidsregio's, de vitale processen en aanbieders binnen de sector OOV hernieuwd in beeld gebracht. Dit vormt de eerste stap van de cyclus-vitaal, welke recent is geactualiseerd in het licht van de Versterkte Aanpak vitaal.¹

Als resultaat zijn binnen de sector OOV drie nieuwe processen als vitaal aangemerkt, te weten:

I. Inzet Brandweer

Focus op de diensten:

- Repressieve taken conform de wet veiligheidsregio's
- De uitoefening van de meldkamerfunctie brandweer

¹ Voor meer informatie over de (versterkte) Aanpak vitaal, zie: [Aanpak vitaal | Vitale infrastructuur | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#) en [Kamerbrief Versterkte aanpak vitale infrastructuur | Brief | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv
Contactpersoon
X.N. Rekkers
(Senior) Beleidsmedewerker

M 0627414942
x.n.rekkers@minjenv.nl

Onze referentie
6519054

II. Crisiscoördinatie en besluitvorming

Scope: algemene kolom, focus op de diensten:

- Crisiscoördinatie en -besluitvorming op decentraal niveau
- Crisiscoördinatie en -besluitvorming op centraal niveau
- Bijstandescoördinatie
- Uitoefening van de meldkamerfunctie, ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening

III. Communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners

Focus op de diensten:

- Communicatie tussen hulpdiensten en crisispartners
- Communicatie vanuit burgers met hulpdiensten
- Communicatie vanuit de overheid richting de burger
- Informatiemanagement

Samen met het proces 'inzet politie' dat vitaal blijft betekent dit dat de OOV sector nu vier vitale processen op hoofdlijnen kent.²

Aanmerken vitale aanbieder

Uw organisatie is primair verantwoordelijk voor en/of levert een belangrijke bijdrage aan de vitale processen inzet brandweer, crisiscoördinatie en besluitvorming, en communicatie- en informatievoorziening. Zodoende biedt uw organisatie een dienst aan waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving en daarom is uw organisatie aangemerkt als vitale aanbieder.

Wat betekent het zijn van een vitale aanbieder?

Het zijn van een vitale aanbieder houdt ten eerste in dat uw organisatie onderdeel wordt van de vitale infrastructuur in Nederland. Overheden, vitale aanbieders (publiek en privaat) en inlichtingen- en veiligheidsdiensten werken voortdurend samen aan het beschermen van onze vitale infrastructuur en aan het verhogen van de weerbaarheid. Ieder vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid. De NCTV heeft een coördinerende rol bij de bescherming van onze vitale infrastructuur.

Vitale aanbieders zijn zelf primair verantwoordelijk voor de continuïteit en weerbaarheid van vitale processen en de toeleveranciersketen. Zij hebben inzicht in de weerbaarheid van hun processen en nemen passende maatregelen om zich zoveel als mogelijk te beschermen tegen dreigingen.

Met het zijn van vitale aanbieder wordt de aanbieder onderdeel van de beleidscyclus vitaal³, waarin periodiek met het ministerie in beeld gebracht wordt hoe het gesteld is met de weerbaarheid in het licht van dreigingen voor de

² Het eerder als vitaal aangemerkte proces 'Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000' is bij de herijking beschouwd als onderdeel van het proces 'Communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners'

³ De cyclus bestaat uit (1) een vitaliteitsbeoordeling, (2) het uitvoeren van een weerbaarheidsanalyse, (3) hieruit volgende maatregelen in een actieprogramma en (4) het toetsen van de effectiviteit en het eventueel bijsturen.

ationale veiligheid. Waar nodig worden er maatregelen genomen, om de weerbaarheid te verhogen. Deze maatregelen worden genomen door de vitale aanbieders zelf en waar nodig aangevuld door (sectorale) wetgeving en beleid vanuit de overheid.

Ondersteuning vanuit de rijksoverheid

Binnen de context van de Nederlandse vitale infrastructuur kunnen vitale aanbieders rekenen op ondersteuning vanuit de rijksoverheid. De wijze waarop wordt uitgewerkt in samenspraak met de landelijke vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's.

Datum

10 juli 2025

Onze referentie

6519054

Deze ondersteuning bestaat onder meer uit informatie-uitwisseling maar ook uit mitigerende maatregelen. Zo krijgen vitale aanbieders prioriteit in tijden van crisis. Hierbij kunt u denken aan een voorkeurspositie op distributielijsten in tijden van schaarste. Daarnaast houdt aanmerking als vitale aanbieder in dat u op grond van artikel 3 van de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni)⁴ informatie, advies en overige bijstand van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) ontvangt in geval van digitale dreigingen en incidenten.⁵ Ook stellen de NCTV en het NCSC diverse instrumenten beschikbaar aan de hand waarvan u met de weerbaarheid van uw eigen organisatie aan de slag kunt, zoals bijvoorbeeld de toolbox veilig inkopen⁶ en basisprincipes van digitale weerbaarheid⁷.

Actuele wet- en regelgeving

Vitale aanbieders hebben te maken met diverse wettelijke kaders. Dit is afhankelijk van het proces, de sector waarin de vitale aanbieder opereert en het type aanbieder. Voor vitale aanbieders kunnen wettelijke verplichtingen volgen uit sectorale wetgeving, overkoepelende wetgeving zoals de Wbni of straks de Wwke en Cbw (zie hierna) maar ook andersoortige wetgeving als de Wet Vifo en de Wet bevordering digitale weerbaarheid bedrijven.

Met de aanmerking als vitale aanbieder gaan er voor uw organisatie nu geen aanvullende wettelijke eisen gelden.

Uw organisatie is op basis van Europese wetgeving uitgezonderd van de werking van de wetsvoorstellen 'Wet weerbaarheid kritieke entiteiten' (Wwke) en de 'Cyberbeveiligingswet' (Cbw)⁸, die begin juni zijn ingediend bij de Tweede Kamer. Deze wetsvoorstellen kennen een uitsluitingsclausule voor overheidsinstanties die in hoofdzaak activiteiten uitvoeren op het gebied van nationale veiligheid, openbare veiligheid, defensie of rechtshandhaving. Deze uitzondering geldt voor onder meer de veiligheidsregio's en de politie. Wel is het zo dat, gezien het belang van uw organisatie voor de Nederlandse samenleving, het belangrijk is de weerbaarheid van uw organisatie op orde te hebben. Hierbij mag (reeds) verwacht

⁴ Dit recht wordt gecontinueerd bij het van kracht worden van de Cyberbeveiligingswet, die de Wbni zal vervangen.

⁵ Zie voor contact informatie NCSC verderop in de brief.

⁶ [Toolbox veilig inkopen \(2024\)](#) | [Economische veiligheid](#) | [Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

⁷ [5 basisprincipes van digitale weerbaarheid](#) | [Wat kun je zelf doen?](#) | [Nationaal Cyber Security Centrum](#)

⁸ [NIS2- en CER-richtlijnen](#) | [Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

worden dat rekening gehouden wordt met het veranderende dreigingsbeeld en de invloed hiervan op de weerbaarheid van de eigen organisatie. Ook streeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid ernaar om voor de overheidsinstanties die worden uitgezonderd in de betreffende wetten een gelijkwaardig weerbaarheidsniveau te realiseren. Dit betekent dat deze overheidsinstanties uiteraard ook passende en evenredige technische en organisatorische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen moeten nemen om voor hun weerbaarheid te zorgen.

De afgelopen jaren zijn er al stappen gezet door de veiligheidsregio's om het weerbaarheidsniveau te verhogen, bijvoorbeeld op het gebied van informatieveiligheid. De komende tijd zal het ministerie samen met de veiligheidsregio's gaan kijken of dit voldoende is. Wilt u meer informatie over hoe u zich kunt voorbereiden, dan kan dit met behulp van de door de NCTV beschikbaar gestelde informatie⁹.

Start weerbaarheidsanalyses Q2 2025

De komende periode wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid met betrokkenheid van de vitale aanbieders per proces (niet op organisatie of bedrijfsniveau) de weerbaarheid in beeld gebracht. Hierbij wordt ingezet op het zoveel mogelijk benutten van inzichten en informatie uit reeds lopende trajecten rond weerbaarheid en continuïteit van organisaties c.q. systemen. De afgelopen periode zijn hiervoor de eerste voorbereidende stappen binnen het ministerie al gezet. Bij deze weerbaarheidsanalyses, worden de veiligheidsregio's op landelijk niveau via de vakraden, de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) en het Veiligheidsberaad betrokken.

De veiligheidsregio's dragen al zorg voor hun eigen continuïteit en weerbaarheid. Als er vanuit de weerbaarheidsanalyses blijkt dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden, die niet al gelden vanuit de huidige wet- en regelgeving, zal er in overleg met mijn ministerie en de betrokken vitale aanbieder worden gekeken naar oplossingen. Op landelijk niveau is door uw vertegenwoordigers aangegeven dat aanvullende maatregelen bovenop de bestaande verantwoordelijkheid een uitdaging kunnen vormen. Daarover blijf ik in gesprek met uw vertegenwoordigers.

Uw organisatie levert als vitale aanbieder een belangrijke bijdrage aan het borgen van de veiligheid van Nederland. Niet alleen in algemene zin, maar ook door het bieden van ondersteuning aan andere vitale aanbieders bij (dreigende) verstoring of uitval van hun vitale processen waardoor de openbare orde en veiligheid in gevaar komt. De aanpak vitaal heeft als doel om uw organisatie te helpen deze belangrijke taken, ook in de toekomst, te bestendigen.

Contact

NCSC

Algemene vragen: info@ncsc.nl, (070) 751 55 55

Operationele ondersteuning en incidenten (24/7): cert@ncsc.nl

⁹ [Hoe kunnen organisaties zich voorbereiden? | NIS2- en CER-richtlijnen | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Datum

10 juli 2025

Onze referentie

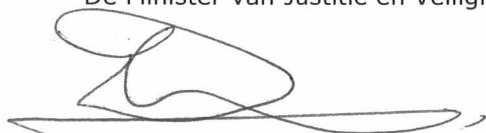
6519054

Strategische vraagstukken en samenwerkingen: leontine.vanderuit@ncsc.nl
(relatiemanager)

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met:

André Griffioen (coördinerend beleidsmedewerker Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing): a.e.griffioen@minjenv.nl

De Minister van Justitie en Veiligheid,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'D' followed by a horizontal line and a small flourish at the end.

D.M. van Weel

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Datum
10 juli 2025

Onze referentie
6519054



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio IJsselland
t.a.v. de heer P.H. Snijders
Voorzitter

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Gunnar Bontje
Senior Inspecteur

Onze referentie
6564244

Bijlage(n)
rapport Versterking CB en
wederhoortabel

Datum 18 juli 2025
Betreft Rapport Versterking crisisbeheersing

Geachte heer Snijders,

In de afgelopen periode heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (verder: Inspectie JenV) onderzoek verricht naar de versterking crisisbeheersing in het kader van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing.

Uw veiligheidsregio is onderdeel geweest van dit onderzoek. U bent in de wederhoorfase van het rapport in de gelegenheid gesteld eventuele feitelijke onjuistheden kenbaar te maken.

Graag bied ik u hierbij het vastgestelde rapport aan, inclusief de wederhoortabel. In dit rapport staan aanbevelingen die onder andere gericht zijn aan de veiligheidsregio's.

De Inspectie JenV is vanzelfsprekend bereid om het rapport op verzoek toe te lichten.

Het rapport wordt tevens aan de verantwoordelijke bewindspersonen aangeboden. Het rapport wordt, conform de Aanwijzingen van de minister-president inzake rijksinspecties, uiterlijk zes weken na aanbieding aan de bewindspersonen gepubliceerd op de website van de Inspectie.

Voor de volledigheid wil ik nog vermelden, dat door de Inspectie JenV opgestelde rapporten vertrouwelijk zijn in de periode tot publicatie op de website van de Inspectie JenV. Ik wijs u er graag op dat dit betekent dat noch het rapport in zijn geheel noch delen ervan (zoals de bevindingen, conclusies en aanbevelingen) tot het moment van publicatie mogen worden gedeeld buiten uw eigen organisatie.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. E.G.M. Huijzer
Waarnemend Inspecteur-Generaal



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio IJsselland
t.a.v. de heer P.H. Snijders
Voorzitter

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Gunnar Bontje
Senior Inspecteur

Onze referentie
6564244

Bijlage(n)
rapport Versterking CB en
wederhoortabel

Datum 18 juli 2025
Betreft Rapport Versterking crisisbeheersing

Geachte heer Snijders,

In de afgelopen periode heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (verder: Inspectie JenV) onderzoek verricht naar de versterking crisisbeheersing in het kader van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing.

Uw veiligheidsregio is onderdeel geweest van dit onderzoek. U bent in de wederhoorfase van het rapport in de gelegenheid gesteld eventuele feitelijke onjuistheden kenbaar te maken.

Graag bied ik u hierbij het vastgestelde rapport aan, inclusief de wederhoortabel. In dit rapport staan aanbevelingen die onder andere gericht zijn aan de veiligheidsregio's.

De Inspectie JenV is vanzelfsprekend bereid om het rapport op verzoek toe te lichten.

Het rapport wordt tevens aan de verantwoordelijke bewindspersonen aangeboden. Het rapport wordt, conform de Aanwijzingen van de minister-president inzake rijksinspecties, uiterlijk zes weken na aanbieding aan de bewindspersonen gepubliceerd op de website van de Inspectie.

Voor de volledigheid wil ik nog vermelden, dat door de Inspectie JenV opgestelde rapporten vertrouwelijk zijn in de periode tot publicatie op de website van de Inspectie JenV. Ik wijs u er graag op dat dit betekent dat noch het rapport in zijn geheel noch delen ervan (zoals de bevindingen, conclusies en aanbevelingen) tot het moment van publicatie mogen worden gedeeld buiten uw eigen organisatie.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. E.G.M. Huijzer
Waarnemend Inspecteur-Generaal



Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Versterking crisisbeheersing

Eerste rapportage monitoring doorontwikkeling crisisbeheersing

Rapport

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding.....	3
2. Onderzoeksmethode.....	5
3. Bevindingen	6
3.1 Draagvlak bij de regio's voor de LAC.....	6
3.2 Inzet op versterking crisisbeheersing	7
3.3 Kaders voor implementatie van de LAC	8
3.4 Monitoring en verantwoording.....	9
4. Conclusies en aanbevelingen.....	11
4.1 Conclusies	11
4.2 Aanbevelingen	12
4.3 Vooruitblik.....	12

Voorwoord

Als samenleving hebben we te maken met uitdagingen rond bijvoorbeeld klimaatverandering, digitale ontwrichting en geopolitieke spanningen. Het is van belang dat we ons weerbaar maken tegen dit soort dreigingen. Dit vereist een goede voorbereiding op toekomstige crises, die vaak onvoorspelbaar, complex en langdurig van aard zijn. Om dit te bereiken is een versterking van de crisisbeheersing noodzakelijk.

Om te komen tot deze versterking heeft het kabinet in 2022 de Contourennota Versterking Crisisbeheersing aan de Tweede Kamer aangeboden. Als uitwerking daarvan is in 2024 de Landelijke Agenda Crisisbeheersing opgesteld. Het Rijk, veiligheidsregio's en openbare lichamen in Caribisch Nederland hebben in deze agenda gezamenlijke ambities geformuleerd om:

1. de voorbereiding en paraatheid te versterken;
2. de weerbaarheid van de samenleving te versterken;
3. de kwaliteit en professionaliteit van de crisisbeheersing te bevorderen.

De Inspectie Justitie en Veiligheid monitort de komende jaren deze doorontwikkeling van de crisisbeheersing op grond van haar wettelijke toezichtstaak, en vanwege het maatschappelijk belang om tot deze versterking te komen. Het gaat daarbij onder andere om versterkingsmaatregelen uit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing, zoals bijvoorbeeld het opstellen van gezamenlijke planvorming naar aanleiding van een dreigingsbeeld of het verbeteren van de risico- en crisiscommunicatie richting burgers.

In deze eerste rapportage focust de Inspectie Justitie en Veiligheid zich op de regionale versterkingsopgave vanuit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. Op regionaal niveau zijn de veiligheidsregio's in samenwerking met crisispartners aan zet om tot een versteviging van de crisisbeheersing te komen. Op welke wijze de veiligheidsregio's bezig zijn met deze versteviging en hoe zij daarbij uitvoering geven aan de Landelijke Agenda Crisisbeheersing staat centraal in deze rapportage. Doel van dit inspectie-onderzoek is om vast te stellen hoe de doorontwikkeling van de crisisbeheersing op regionaal niveau verloopt.

De Inspectie Justitie en Veiligheid blijft ook na deze rapportage de versterkingsopgave volgen. Dit doet zij niet alleen op regionaal, maar ook op bovenregionaal en landelijk niveau. Zodoende kan inzicht worden verkregen of ingezette maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan de versterking van de crisisbeheersing en daarmee aan een weerbare en veerkrachtige samenleving.

Liesbeth Huijzer

Waarnemend inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

1. Inleiding

De Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) houdt de komende jaren toezicht op de doorontwikkeling van de crisisbeheersing en rapporteert daar periodiek over. De doorontwikkeling is nodig gezien de dreigingen die op ons afkomen, de aard en omvang van mogelijke crises en de negatieve effecten op de samenleving daarvan. Bovendien is een toenemend aantal partijen actief betrokken bij het bestrijden van deze crises, waarmee de crisisbeheersing als geheel steeds complexer wordt. Denk hierbij aan de aanpak van crises van langdurige stroomuitval, digitale ontwrichting of natuurbranden. Dit vraagt van de veiligheidsregio's en crisispartners dat zij in staat zijn zich hierop gezamenlijk voor te bereiden en de crisisorganisatie te versterken.

De Inspectie JenV monitort de doorontwikkeling van de crisisbeheersing op grond van haar wettelijke taak¹ en vanwege het maatschappelijke belang van de versterking van de crisisbeheersing. Het gaat dan onder meer om de herziening van de Wet Veiligheidsregio's en de verbetermaatregelen om de crisisbeheersing te versterken. De veiligheidsregio's ontvangen voor deze versterking extra financiële middelen van het Rijk.

De noodzaak tot versterking van de crisisbeheersing kreeg in 2020 veel aandacht. De commissie Muller constateerde naar aanleiding van de [Evaluatie Wet Veiligheidsregio's](#) dat risico's en crises "steeds meer onvoorspelbaar" en "ingewikkelder" worden en "zich niet aan regio- of landsgrenzen houden". Ook constateerde de commissie dat voor de aanpak van deze crises het noodzakelijk is de crisisbeheersing flexibel en in gezamenlijkheid (door zowel regionale als landelijke crisispartners) te organiseren. Voor de veiligheidsregio's betekent dit dat, zij afhankelijk van het type risico en de noodzakelijke voorbereiding daarop, op verschillende niveaus (regionaal, bovenregionaal, landelijk) samenwerken.

Na de evaluatie werd in 2022 de [Contourennota Versterking Crisisbeheersing](#) onder verantwoordelijkheid van de minister van Justitie en Veiligheid (minister van JenV) namens het kabinet aangeboden aan de Tweede Kamer. Deze nota onderschreef de door de commissie Muller beschreven versterkingsopgave voor de crisisbeheersing. "Sinds de oplevering van het rapport van de commissie Muller zijn deze ontwikkelingen en de noodzaak voor verdere versterking van ons stelsel alleen maar toegenomen." De Contourennota schetst hoe de organisatiestructuur en de samenwerking tussen de betrokken crisispartners vorm moet gaan krijgen.

¹ Op grond van artikel 57 Wet Veiligheidsregio's houdt de Inspectie JenV toezicht op hoe veiligheidsregio's uitvoering geven aan taken met betrekking tot onder andere crisisbeheersing.

In deze eerste monitoringsrapportage richt de Inspectie JenV zich op de regionale versterking van de crisisbeheersing met als focuspunt de versterkingsambities die zijn beschreven in de [Landelijke Agenda Crisisbeheersing](#), kortweg LAC. In 2024 zijn de ambities ten aanzien van de versterking van de crisisbeheersing in de LAC uitgewerkt. Een werkgroep met vertegenwoordigers van verschillende ministeries en veiligheidsregio's onder voorzitterschap van het ministerie van Justitie en Veiligheid (ministerie van JenV) heeft de LAC opgesteld. De LAC is vervolgens door de minister van JenV namens het kabinet en in nauwe afstemming met de veiligheidsregio's op 10 juni 2024 aangeboden aan de Tweede Kamer.

De LAC zet de richting uit voor de versterking van de crisisbeheersing voor de periode 2024-2029.² Dit gebeurt langs drie lijnen:

1. Versterken voorbereiding en paraatheid;
2. Versterken van een weerbare samenleving;
3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

Het realiseren van deze ambities is volgens de LAC nodig om antwoord te geven op allerlei ontwikkelingen in de wereld, zoals klimaatverandering, digitalisering, energietransitie en geopolitieke spanningen. De LAC dient daarbij, als een "nieuw richtinggevend regie-instrument", waarmee de minister van JenV en de besturen van de veiligheidsregio's "gezamenlijk richting geven aan de landelijke vraagstukken op het gebied van crisisbeheersing". De LAC is niet vrijblijvend; "betrokken partijen committeren zich aan een doorvertaling van de agenda in de eigen plannen en werkzaamheden."³

In deze eerste rapportage beantwoordt de Inspectie JenV de volgende centrale onderzoeksvraag:

Op welke wijze zijn de veiligheidsregio's bezig met de versterking van de crisisbeheersing en hoe geven zij daarbij uitvoering aan de LAC?

Het doel van het onderzoek is om vast te stellen hoe de regionale doorontwikkeling van de crisisbeheersing verloopt.

² [Landelijke Agenda Crisisbeheersing](#), 2024: p.3.

³ [Landelijke Agenda Crisisbeheersing](#), 2024: p.21.

2. Onderzoeksmethode

Het toezicht vanuit de Inspectie JenV op de doorontwikkeling van de crisisbeheersing bij de veiligheidsregio's is in januari 2024 gestart. Gedurende 2024 heeft de Inspectie JenV deze doorontwikkeling van nabij gevolgd. Dit rapport is een weergave hiervan.

Voor dit onderzoek zijn vanuit de Inspectie JenV gesprekken met beleidsfunctionarissen en afdelingshoofden van alle 25 veiligheidsregio's gevoerd. 10 van deze gesprekken hebben plaatsgevonden in de periode tussen januari 2024 en mei 2024, voor de publicatie/vaststelling van de LAC op 10 juni 2024. De gesprekken met de overige veiligheidsregio's hebben plaatsgevonden tussen juli 2024 en november 2024. Daarnaast vonden gesprekken plaats met functionarissen van het departement van JenV, de landelijke vakraad Risico- & Crisisbeheersing⁴ (vakraad R&Cb) en KCR2⁵.

De gesprekken zijn schriftelijk vastgelegd en teruggelegd aan de respondenten. Aandacht in de gesprekken ging onder andere uit naar:

- het draagvlak voor de LAC bij de veiligheidsregio's;
- de doorvertaling van de LAC in ontwikkelplannen van de regio's ;
- de kaders voor de implementatie van de LAC;
- de monitoring en verantwoording over de implementatie.

Daarnaast zijn verschillende documenten opgevraagd en bestudeerd. Tijdens de gesprekken met de veiligheidsregio's heeft de Inspectie JenV ontwikkelplannen met betrekking tot de versterking van de crisisbeheersing opgevraagd. Vervolgens heeft de Inspectie JenV op 6 januari 2025 een extra uitvraag gedaan om de laatste stand van zaken met betrekking tot de ontwikkelplannen vast te stellen. Ook heeft de Inspectie JenV jaar- en meerjarenplannen van de vakraad R&Cb ontvangen.

De analyse van de gesprekken en de documenten heeft in het voorjaar van 2025 plaatsgevonden. In het vervolg van dit rapport zet de Inspectie JenV eerst de bevindingen van haar onderzoek uiteen. Daarna volgen de conclusies en aanbevelingen.

⁴ De vakraad Risico & Crisisbeheersing is een structureel overleg van 25 gemandateerde vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's op het vakgebied risico- en crisisbeheersing. De vakraad valt rechtstreek onder de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV).

⁵ KCR2 staat voor Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk en is een gezamenlijk initiatief van de 25 Veiligheidsregio's en de Rijksoverheid. Het doel van KCR2 is om de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de regionale en landelijke crisispartners te verbeteren.

3. Bevindingen

De Inspectie JenV komt op basis van haar onderzoek tot een aantal bevindingen op de volgende vier thema's:

1. het draagvlak voor de LAC bij de veiligheidsregio's;
2. de doorvertaling van de LAC in ontwikkelplannen van de regio's;
3. de kaders voor de implementatie van de LAC;
4. de monitoring en verantwoording over de implementatie.

3.1 Draagvlak bij de regio's voor de LAC

Bij de veiligheidsregio's wordt gezien de toenemende dreigingen en de veranderende aard en omvang van crises een duidelijke noodzaak voor een versterking van de crisisbeheersing ervaren. Er bestaat brede steun voor het realiseren van de LAC. De ambities uit de LAC zijn voor de veiligheidsregio's over het algemeen herkenbaar en helder; al geven enkele regio's ook aan dat de doelen nog concreter hadden gemogen. Zij ervaren het als een ontwikkelproces, waarin de ambities steeds verder vorm krijgen.

De Inspectie JenV merkt daarnaast veel bereidheid en energie om de doorontwikkeling crisisbeheersing verder vorm te geven, en de regio's zijn daar ook actief mee aan de slag. Veiligheidsregio's zijn aangesloten bij landelijke werkgroepen en netwerken die zich bezighouden met de doorontwikkeling crisisbeheersing. Ook de zogeheten leerarena's in het kader van de versterking van de informatievoorziening worden door de veiligheidsregio's goed bezocht. Leerarena's zijn bijeenkomsten georganiseerd door en voor de veiligheidsregio's met als doel om initiatieven en ideeën met elkaar te delen en gezamenlijke informatieproducten te ontwikkelen. Deze leerarena's bieden mogelijkheden voor het onderling delen van kennis en ervaringen en het bottom-up ontwikkelen van producten ten behoeve van de versterking van de informatievoorziening.

De veiligheidsregio's geven aan dat het in beginsel realistisch is om alle geformuleerde ambities van de LAC binnen de periode van de agenda (zes jaar) te realiseren. Tegelijkertijd wordt de LAC ook als ambitieus ervaren, waarbij de haalbaarheid afhankelijk is van maatschappelijke ontwikkelingen en dreigingen, de verwachte rol van de regio's daarbij en de beschikbare (financiële) middelen voor de uitvoering van de LAC. Een regio zegt hierover bijvoorbeeld:

"De LAC is een ambitieus plan. We hebben wel uitdagingen: er komen doelen bij, het is lastig in een krappe arbeidsmarkt om de juiste mensen binnen te halen, het tijdsframe is kort en als er grote/complex incidenten komen dan loop je snel uit de pas. Ook de bezuinigingen van de gemeenten en Rijk spelen mee."

De veiligheidsregio's hebben in 2023 van de minister van JenV extra gelden ontvangen met als doel de crisisbeheersing en de informatievoorziening verder te versterken. Het gaat hierbij om de zogenoemde gelden uit de brede doeluitkering

rampenbestrijding (BDUR). Uit gesprekken met de veiligheidsregio's blijkt dat zij zich zorgen maken over de voorgenomen 10% korting op deze extra BDUR-gelden vanuit het ministerie van JenV. Ook de mogelijke effecten van het zogeheten ravijnjaar 2026 baart de veiligheidsregio's zorgen, omdat dit hen mogelijk financieel gaat raken. Het ravijnjaar is een term die wordt gebruikt om te verwijzen naar een verwachte, scherpe financiële terugval voor gemeenten in 2026. Hierover wordt bijvoorbeeld het volgende gezegd:

"We maken ons zorgen om de voorgenomen bezuinigingen van de BDUR-gelden met 10% en het 'ravijnjaar 2026' van de gemeenten. Daarvoor zijn we scenario's aan het uitwerken die we ons bestuur kunnen voorleggen."

3.2 Inzet op versterking crisisbeheersing

De regio's geven in de gesprekken met de Inspectie JenV aan dat zij met het gebruik van de extra BDUR-gelden nieuwe medewerkers en middelen hebben kunnen inzetten voor de versterking van de crisisbeheersing. 18 veiligheidsregio's geven aan autonome ontwikkelplannen te hebben opgesteld. Van 14 regio's heeft de Inspectie JenV daadwerkelijk deze plannen ontvangen⁶. Uit de analyse van de ontvangen plannen is moeilijk vast te stellen waar de beschreven doelen in de ontvangen ontwikkelplannen precies vandaan komen (zijn het regio-eigen doelen, doelen uit de BDUR-doelenmatrix⁷ of LAC-doelen). Ook zijn de doelen niet altijd concreet, meetbaar en tijdsgebonden gemaakt.

Ook de vakraad R&Cb, samengesteld uit managers crisisbeheersing van de 25 veiligheidsregio's, neemt een belangrijke rol in ten aanzien van het realiseren van de LAC-ambities. De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) heeft de vakraad R&Cb de opdracht gegeven om samen met het Rijk en crisispartners nadere invulling te geven aan de LAC.⁸ De vakraad R&Cb trekt in de tweede helft van 2024 de regierol meer naar zich toe door een aantal ambities uit de LAC als veiligheidsregio's gezamenlijk op te pakken.⁹ De regio's zeggen hierover bijvoorbeeld:

"De vakraad R&Cb krijgt wel een steeds belangrijkere rol en neemt steeds meer positie in met portefeuillehouders. Dat we niet met 25 regio's allemaal ons eigen ding gaan doen. Die samenwerking wordt steeds beter. Dat helpt ook bij het uitwerken van de landelijke agenda."

"De vakraad R&Cb doet veel voorwerk voor het RCDV. Veel ideeën komen uit de vakraad R&Cb. Sommige ideeën worden voorgelegd aan de RCDV. Maar veel ideeën kan de vakraad R&Cb zelf al initiëren als het RCDV al mandaat heeft gegeven om iets uit te werken."

⁶ Tijdens de gesprekken met de veiligheidsregio's heeft de Inspectie JenV ontwikkelplannen opgevraagd. Vervolgens heeft de Inspectie JenV op 6 januari 2025 een extra uitvraag gedaan.

⁷ De BDUR-doelenmatrix/tabel is een overzicht met ontwikkeldoelen ten aanzien van het verder professionaliseren van crisisbeheersing door verschillende crisispartners zoals de veiligheidsregio's. Het overzicht is vastgesteld in 2023 door de Raad van Directeuren Veiligheidsregio's. De doelen zijn gesteld voor 5 jaar ("zogeheten end-state 2027").

⁸ [Meerjarenplan vakraad R&Cb](#), 2024, p. 11.

⁹ [Meerjarenplan vakraad R&Cb](#), 2024, p. 13.

De vakraad R&Cb heeft in opdracht van het RCDV inmiddels een [Meerjarenplan 2024-2028](#) opgesteld, en ook jaarplannen voor 2024 en 2025. Het uitgangspunt van de vakraad R&Cb is daarbij "om regionaal op te pakken wat regionaal kan, maar bovenregionaal of landelijk samenwerking op te zoeken waar dat handig en verstandig is".¹⁰ Ook vanuit de veiligheidsregio's wordt positief gekeken naar de rol van de vakraad R&Cb hierin:

["Is het voor jullie duidelijk waar de crisisbeheersing zich naartoe moet ontwikkelen vanuit de landelijke opgaves?"] "Dat is wel duidelijk ja. Er is een sterke afstemming tussen de landelijke opgaves en de regionale opgaves. De vakraad R&Cb heeft hier een goede rol in, namelijk het verbinden van partijen om zo gezamenlijke opgaves te realiseren."

3.3 Kaders voor implementatie van de LAC

De vakraad R&Cb streeft ernaar om ambities uit de LAC gezamenlijk met de regio's op te pakken en daarbij zorg te dragen voor harmonisatie en/of uniformiteit.¹¹ Harmonisatie en/of uniformiteit is met name van belang gezien ook de constatering van de commissie Muller dat coördinatie en afstemming tussen de nationale crisisorganisatie en veiligheidsregio's toekomstig vaker noodzakelijk zal zijn, gezien ook de aard van de dreigingen en crises die op Nederland afkomen. De Inspectie JenV komt op basis van haar onderzoek tot de volgende bevindingen ten aanzien van harmonisatie en/of uniformiteit:

1. Vooralsnog geen concrete wettelijke vereisten

In de LAC staat beschreven dat deze agenda het richtinggevende landelijk regie-instrument is binnen het stelsel crisisbeheersing.¹² De besturen van de veiligheidsregio's moeten zorgen voor de doorvertaling van de LAC binnen de eigen regio "conform nog op te stellen vereisten in het nieuwe wettelijke kader".¹³ Op dit moment zijn er echter geen concrete vereisten, omdat dit kader (nog) niet wettelijk is vastgesteld.¹⁴ Daarmee zijn er geen kaders voor de doorvertaling van de LAC waaraan de crisisbeheersing in de regio's moet voldoen, terwijl de veiligheidsregio's nu al bezig zijn met de doorontwikkeling.

2. Veel ruimte bij de regio's voor eigen invulling

Naast het feit dat het nieuwe wettelijke kader nog niet is vastgesteld, zijn er vanuit de LAC geen andere (niet-wettelijke) kaders aan de veiligheidsregio's meegegeven. De LAC biedt veel ruimte aan de veiligheidsregio's om de doorontwikkeling crisisbeheersing vorm te geven en de veiligheidsregio's pakken die ruimte ook. Een aantal regio's geeft bij de Inspectie JenV aan dat het gebrek aan kaders kan leiden tot een verscheidenheid aan de uitwerking van de LAC in de regio's. Een veiligheidsregio zegt hierover bijvoorbeeld het volgende:

¹⁰ [Meerjarenplan vakraad R&Cb](#), 2024: p. 13.

¹¹ [Meerjarenplan vakraad R&Cb](#), 2024: p. 13.

¹² [Landelijke Agenda Crisisbeheersing](#), 2024: p.4

¹³ [Landelijke Agenda Crisisbeheersing](#), 2024: p.23

¹⁴ Naar verwachting is het conceptwetsvoorstel 'aanpassing Wet Veiligheidsregio's' rond de publicatie van dit rapport in consultatie.

"Op hoofdlijnen weten wij wel waar wij naar toe willen. Maar het blijft een zoektocht – ook voor de vakraad R&Cb – wat er concreet moet gebeuren. [...] Bij verschillende veiligheidsregio's zie je daar nu al verschillende manieren om dit vorm te geven."

Zichtbaar is bijvoorbeeld dat enkele regio's ter versterking van de crisisbeheersing nieuwe operationele crisisstructuren aan het opzetten zijn. Naast het ontstaan van verschillende operationele structuren ziet de Inspectie JenV ook dat de gebruikte terminologie met betrekking tot de crisisorganisatie per veiligheidsregio uiteen kan lopen.

3.4 Monitoring en verantwoording

In de LAC staat beschreven dat deze agenda niet vrijblijvend is en dat de besturen van de veiligheidsregio's zorgen voor de doorvertaling en uitvoering. Daarnaast staat in de LAC dat er sprake is van bestuurlijke regie en voortgangsbewaking vanuit de minister van JenV en het Veiligheidsberaad.¹⁵ De ambtelijke regie en voortgangsbewaking verlopen vanuit het Directeurenoverleg Crisisbeheersing¹⁶ en de RCDV. De Inspectie JenV komt op basis van haar onderzoek tot de volgende bevindingen ten aanzien van monitoring en verantwoording:

1. Er is geen integraal overzicht; beperkte monitoring

De Inspectie JenV heeft gedurende 2024 de ontwikkelingen rond de LAC gevolgd. Voor de regio's is het daarbij regelmatig een zoektocht (geweest) hoe invulling te geven aan alle ambities die vanuit verschillende ontwikkelsporen en verschillende gremia in gang zijn gezet.¹⁷ In verschillende netwerken, werkgroepen en vanuit de leerarena's vinden vele ontwikkelingen plaats. Soms raken en kruisen deze ontwikkelingen elkaar. Dit wordt door de veiligheidsregio's als een complex ontwikkelproces ervaren, zo blijkt bijvoorbeeld uit het volgende:

"Alleen hoe moeten al deze thema's er exact gaan uitzien, dat is een ontwikkelproces. Er gebeurt op dit moment op verschillende tafels best veel en dat maakt het best complex soms. Er is wel verbinding met elkaar."

"Er mag meer gestuurd worden op de cruciale rollen uit de drie pijlers van de landelijke agenda in plaats van een wirwar aan thema's, ambities en werkgroepen."

¹⁵ Het Veiligheidsberaad bestaat uit de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's die met elkaar van gedachten wisselen over strategische en integrale veiligheidsvraagstukken en -ontwikkelingen van nu en in de toekomst (www.veiligheidsberaad.nl).

¹⁶ Directeurenoverleg Crisisbeheersing (DOCB) is een interdepartementale overleg waarin ook de veiligheidsregio's en de aanbieders van vitale processen zijn vertegenwoordigd.

¹⁷ In dit kader gaat het onder meer om ontwikkelsporen zoals de BDUR-doelenmatrix, De Grote Werken en het programma Onderwijs Onderweg. De Grote Werken zijn drie grote ontwikkelambities geformuleerd door de Raad van Directeuren en Commandanten Veiligheidsregio's. Het programma Onderwijs Onderweg is de uitwerking van één van de pijlers van de Grote Werken, het verbeteren van het onderwijsstelsel.

Uitdaging voor alle partijen is om het overzicht te houden op al deze ontwikkelingen. Veiligheidsregio's trekken daarin vaak in districtsverband¹⁸ op, om zo zicht hierop te blijven houden. Ook de vakraad R&Cb probeert met verschillende portefeuillehouders tot afstemming en samenwerking te komen met betrokken netwerken en werkgroepen. Toch blijft het voor veiligheidsregio's moeilijk om zicht te krijgen en te houden op al deze ontwikkelingen. Er is geen integraal overzicht, waarin alle geplande en lopende initiatieven (projecten, programma's, etc.) in samenhang worden weergegeven. Verder blijkt dat op ambtelijk en bestuurlijk niveau een monitorings- en/of uitvoeringsoverzicht nog in ontwikkeling is.

2. Beperkte verantwoording

Op grond van artikel 24 lid 2 van de Wet Veiligheidsregio's dienen de veiligheidsregio's jaarlijks te rapporteren aan de minister van JenV over de voortgang van landelijke doelstellingen, zoals bedoeld in artikel 37 van deze wet. In artikel 37 staat dat de minister landelijke doelstellingen kan vaststellen ten aanzien van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. De artikelen 37 en 24 blijken bij navraag bij het departement voor nu niet toegepast te worden in relatie tot (onderwerpen van) de LAC. Daarmee hoeven de veiligheidsregio's geen verantwoording af te leggen richting de minister van JenV over de implementatie van de LAC. De verantwoording over de doorontwikkeling en uitvoering van de LAC-ambities vindt plaats binnen de eigen regio. Ook wat betreft de besteding van de extra-BDUR-gelden hoeven de veiligheidsregio's geen verantwoording af te leggen aan de minister van JenV. Bij de BDUR-gelden gaat het om een *lumpsum*¹⁹ bijdrage vanuit het Rijk. De verantwoording hierover beperkt zich tot de eigen regio. Uit gesprekken met de veiligheidsregio's blijkt overigens wel dat de beelden hierover per regio uiteenlopen. Twee voorbeelden uit de gesprekken met de regio's illustreren dit:

"Wel wordt voor de (besteding) van de verhoogde BDUR-uitkering een rapportage gevraagd. Deze zullen wij conform opdracht aan (gaan) leveren bij het ministerie."

"Aangezien het een lumpsum bijdrage betreft en geen geormerkt geld, dient er geen gespecificeerde financiële verantwoording te komen."

¹⁸ De districtsverbanden van veiligheidsregio's zijn informele samenwerkingsstructuren van veiligheidsregio's onderling die geografisch naast elkaar liggen en gezamenlijk optrekken op verschillende thema's.

¹⁹ Lumpsum: de BDUR-financiering die de veiligheidsregio's van de Rijksoverheid krijgt, wordt in één totaalbedrag verstrekt en is niet geormerkt om in te zetten op specifieke doelen of taakgebieden.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Gezien de toenemende dreigingen, de aard en omvang van crises en de mogelijke negatieve effecten daarvan voor de samenleving, wordt het steeds belangrijker dat veiligheidsregio's en crisispartners gezamenlijk de crisisbeheersing versterken. Dit is nodig om toekomstige crises (zoals langdurige stroomuitval, digitale ontwrichting en natuurbranden) het hoofd te kunnen bieden. De Inspectie JenV concludeert op basis van haar toezicht op de versterking van de crisisbeheersing dat:

1. Veiligheidsregio's actief bezig zijn met het versterken van de crisisbeheersing

De Inspectie JenV concludeert dat er bij de veiligheidsregio's steun aanwezig is voor de versterking van de crisisbeheersing en de implementatie van de LAC. De veiligheidsregio's zijn actief bezig om de crisisbeheersing te versterken en werken daarbij op verschillende thema's in verschillende gremia met elkaar samen. De vakraad R&Cb pakt hierbij vaker een regierol. De Inspectie JenV vindt dit een positieve beweging. Wel is er aandacht nodig voor de ontwikkelplannen van de veiligheidsregio's. De Inspectie JenV heeft van 14 van de 25 veiligheidsregio's daadwerkelijk ontwikkelplannen ontvangen. Het valt de Inspectie JenV op dat de geformuleerde doelen in deze plannen veelal niet scherp zijn geformuleerd waardoor het onduidelijk is tot welke concrete resultaten de inspanningen gaan leiden. Van de overige veiligheidsregio's blijft het onduidelijk hoe zij planmatig invulling geven aan de ontwikkeldoelen uit de LAC.

2. De uniformiteit van de crisisbeheersing onder druk staat

Een belangrijk conclusie van de Evaluatie Wet veiligheidsregio's was de noodzaak van het versterken van het flexibel en gezamenlijk organiseren van de crisisbeheersing. Zorgpunt voor de Inspectie JenV is het gegeven dat er voor de doorvertaling van de LAC vooralsnog geen concrete wettelijke vereisten zijn. Ook andere (niet-wettelijke) kaders ontbreken, waardoor de veiligheidsregio's veel ruimte hebben om zelf invulling te geven aan de LAC. De Inspectie JenV concludeert dat deze ruimte een risico vormt voor het gezamenlijk organiseren van de crisisbeheersing. Verschillen worden nu soms al zichtbaar bij het opzetten van nieuwe operationele crisisstructuren in de regio's. Deze verschillen in structuren (en de gebruikte terminologie daarbij) kunnen de samenwerking bij (bovenregionale) crises bemoeilijken. Het is daarmee de vraag of de maatregelen die de veiligheidsregio's individueel nemen wel tot een verbetering van het stelsel als geheel leiden; het tegenovergestelde kan ook het geval zijn.

3. Monitoring en verantwoording aandacht nodig hebben

Er is door de veiligheidsregio's en de vakraad R&Cb veel tijd en energie geïnvesteerd in de planvormings- en de implementatiefase. Zorgen heeft de Inspectie JenV over de monitoring en verantwoording rond de implementatie van de LAC-ambities. Zeker bij een complex ontwikkelproces rond het versterken van de crisisbeheersing is het van belang om overzicht te houden op alle ontwikkelingen.

Voor de veiligheidsregio's is het moeilijk om zicht te krijgen en houden op deze ontwikkelingen. Een integraal overzicht van alle initiatieven, programma's en projecten ontbreekt. Ook ziet de Inspectie JenV dat op ambtelijk en bestuurlijk niveau een monitorings- en/of uitvoeringsoverzicht nog in ontwikkeling is. Hoe vanuit de verschillende niveaus op integrale wijze zicht wordt gehouden op alle ontwikkelingen, is daarmee (nog) niet geborgd. Ook de verantwoording over de implementatie van de LAC beperkt zich nu alleen tot de eigen veiligheidsregio. Dit maakt het moeilijk om gezamenlijk regie te voeren op de implementatie van de LAC.

4.2 Aanbevelingen

Op grond van de bevindingen en conclusies komt de Inspectie JenV tot de volgende aanbevelingen:

Aan de minister en staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

- Geef in de LAC alsnog expliciet als kader aan dat de veiligheidsregio's moeten zorgen voor het harmoniseren en ontwikkelen van gelijksoortige crisisstructuren en begrippen. Alleen door harmonisatie is het mogelijk om op bovenregionaal niveau adequaat samen te werken tijdens de dreigings- en responsfase van een crisis. Borg dit tevens in de herziening van de Wet veiligheidsregio's.
- Zorg dat er een adequaat centraal monitoringsoverzicht komt waar alle geplande en lopende initiatieven bij elkaar komen. Een dergelijk overzicht zou niet alleen de LAC moeten behelzen, maar ook de aanpalende wetgevings- en beleidsontwikkelingen.
- Zorg ervoor dat er op basis van het monitoringsoverzicht regie wordt gehouden op de implementatie van de LAC. Vraag zo nodig verantwoordingsinformatie op bij de veiligheidsregio's om meer duidelijkheid te krijgen of de regionale versterkingsopgaven synchroon lopen met de landelijke ambities.

Aan de besturen van de veiligheidsregio's

- Zorg als individuele veiligheidsregio dat de ambities uit de LAC expliciet in de planvorming worden meegenomen. Geef in deze planvorming duidelijk aan waar de gestelde versterkingsdoelen vandaan komen en maak de doelen concreet, meetbaar en tijdsgebonden.
- Heb er oog voor dat bij de doorontwikkeling van de crisisbeheersing de structuren en begrippen in de dreigings- en responsfase tussen de veiligheidsregio's niet uiteen gaan lopen. Dit om te vermijden dat er knelpunten ontstaan in de onderlinge samenwerking tussen veiligheidsregio's en de samenwerking met andere crisispartners tijdens een (dreigende) crisis.

4.3 Vooruitblik

In 2025 blijft de Inspectie JenV de doorontwikkeling van het stelsel crisisbeheersing volgen. Daarbij zal het accent liggen op de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de versterking crisisbeheersing.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid
niet vanzelfsprekend zijn.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Hoge Nieuwstraat 8 | 2514 EL Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | www.inspectie-jenv.nl

Juli 2025

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*

Tabel hoor en wederhoor rapport Versterking crisisbeheersing

Nr.	Inzagepartij	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspectie
1	JenV (DGPenV en NCTV)	H 1 (p4)	".....in nauwe afstemming met de veiligheidsregio's op 10 juni 2024 aangeboden aan de Tweede Kamer."	Formeel aanbiedingsmoment.	Tekstaanpassing is overgenomen.
2	JenV (DGPenV en NCTV)	H 3 / 3.1	"De veiligheidsregio's hebben in 2023 van de minister van JenV extra gelden ontvangen met als doel de crisisbeheersing en de informatievoorziening verder te versterken."	Bij de nadere afspraken over de inzet van deze middelen is dit afgebakend tot 'versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening'.	Tekstaanpassing is overgenomen.
3	JenV (DGPenV en NCTV)	H3 / 3.3 (p8)	Op dit moment zijn er echter nog geen concrete formele vereisten, omdat dit kader onderdeel is van het concept wetsvoorstel 'aanpassing Wet Veiligheidsregio's en Veiligheids-wet BES', zoals dit recent in consultatie is gegaan.	De regio's zijn nauw betrokken bij de uitwerking van het concept wetsvoorstel. Onderdeel hiervan was ook de uitwerking van de kaders in relatie tot de Landelijke Agenda. Formeel is er inderdaad nog geen sprake van een kader, maar in de praktijk weten de veiligheidsregio's wat er verlangd gaat worden. Het conceptwetsvoorstel gaat naar verwachting net na 11 juli in consultatie.	Toelichting is opgenomen in voetnoot 13.
4	JenV(DGPenV)	H3 3.4 (p10)	"De artikelen 37 en 24 blijken bij navraag bij het departement voor nu niet toegepast te worden in relatie tot (onderwerpen van) de LAC. "	De tekst lijkt nu de suggestie te doen dat onderwerpen die in de LAC staan niet onder art. 37 kunnen vallen. Dat is niet het geval. In principe kan de minister van JenV art. 37 benutten om	Tekstaanpassing is overgenomen.

Nr.	Inzagepartij	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspectie
1	Vakraad R&CB	3.1	Tweede alinea van 3.1	Scherper stellen dat deze leerarena's, georganiseerd door de Coalitie Informatie Gestuurde Veiligheid, over versterking informatievoorziening, niet over versterking van crisisbeheersing in brede zin.	De argumentatie klopt. De Inspectie JenV heeft dit in de tekst aangepast.
2	Vakraad R&CB	4.2	Aanbevelingen	Nog niet gevuld, dus kan niet beoordelen	Nvt
3.	Vakraad R&CB	3.4.1 & 4.1.3.	Het voortgangsoverleg Landelijke Agenda Crisisbeheersing mist hierin. Hierin zijn de veiligheidsregio's/vakraad R&CB, ministerie van JenV en nog enkele andere ministeries vertegenwoordigd. Hier vindt juist een stukje monitoring plaats en wordt input geleverd voor de voortgangsbrief LAC 2025.	Dit schetst een completer beeld en nuanceert de bevindingen en bijbehorende conclusies. Zonder daarmee te willen zeggen dat het niet nog wat beter kan.	Geen aanpassingen in de tekst van het rapport gedaan. Zowel in de tekst al in de voetnoot 15 staat al beschreven hoe de monitoring plaatsvindt. Ook staat in deze voetnoot dat dit een interdepartementaal overleg betreft en dat de veiligheidsregio's hierbij betrokken zijn. Tevens wordt al in de tekst genoemd dat het monitoringsoverzicht nog in ontwikkeling is.
4.	Vakraad R&CB	3.4.1	Hierin worden de verdiepende visitaties gemist; een zelfevaluatie instrument van de veiligheidsregio's gericht op ontwikkelen en leren.	Het referentiemodel bij de verdiepende visitaties is gebaseerd op de landelijke afspraken die gemaakt zijn in het kader van Versterking Crisisbeheersing	Inspectie JenV neemt dit punt niet over in de tekst van het rapport. Visitatie is immers gericht op leren en ontwikkelen en niet gericht op centrale monitoring en verantwoording.



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitters van de veiligheidsregio's
cc. liaisons

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon
contact@inspectie-jenv.nl

Onze referentie
6411939

Datum 18 juli 2025

Betreft Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval

Geachte voorzitter,

In 2024 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie JenV) ¹ een verkenning uitgevoerd naar de voorbereiding van veiligheidsregio's samen met de crisispartners² op het risico van (langdurige) stroomuitval. De aanleiding hiervoor was het gesignaleerde toenemende risico met mogelijke ontwrichtende effecten.

Langdurige stroomuitval van meer dan 48 uur heeft mogelijk zeer ernstige en ontwrichtende gevolgen voor de samenleving en vitale sectoren. Nederland is een gedigitaliseerd land en digitale systemen zijn sterk verweven in ons dagelijks leven. Uitval van stroom kan daarmee ingrijpende effecten op het dagelijks leven veroorzaken, onder andere de uitval van pinverkeer en betalingssystemen, verlies van communicatiemogelijkheden en verstoringen van vitale processen bijvoorbeeld in ziekenhuizen of waterzuiveringsinstallaties. In de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid (RbRa)³ wordt een landelijke black-out geduid als een waarschijnlijk scenario met ernstige impact. Door de afhankelijkheid van digitale systemen en verschillende recente ontwikkelingen neemt het risico op (langdurige) stroomuitval steeds verder toe. Zo ontstaat er vanwege een toename aan elektrificatie (het gebruik van elektriciteit) onder andere als gevolg van de energietransitie, een verhoogde afhankelijkheid van het Europese elektriciteitsnet. Dit kan leiden tot netcongestie, waarbij meer elektriciteit wordt gevraagd dan dat er capaciteit aanwezig is om de hoeveelheid elektriciteit te vervoeren op het elektriciteitsnet. De stabiliteit van het elektriciteitsnet staat ook onder druk door geopolitieke spanningen en cyberdreigingen.

Op de hoofdlijnen concludeert de Inspectie JenV dat de uitval van elektriciteit als een waarschijnlijk en impactvol risico wordt gezien waarop veiligheidsregio's zich voorbereiden. Zo stellen veiligheidsregio's operationele planvorming op en oefenen ze met het scenario. Netbeheerders worden hierbij actief betrokken. Het

¹ Op grond van artikel 57 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) houdt de Inspectie Justitie en Veiligheid toezicht op de veiligheidsregio's ten aanzien van de taken met betrekking tot de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

² Partijen in de functionele keten, de landelijke netbeheerder TenneT, regionale netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken, zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteitsnet en zijn in eerste instantie aan zet om een crisis in de elektriciteitsvoorziening te verhelpen. De algemene keten, waaronder het ministerie van Justitie en Veiligheid en de veiligheidsregio's, kan bij een crisis in de functionele keten geactiveerd worden wanneer er gevolgen zijn voor de openbare orde en veiligheid en/of voor andere sectoren en richt zich daarbij op het handhaven van de openbare orde en treft maatregelen richting de bevolking in het kader hiervan. Bron: Nationaal Crisisplan Elektriciteit

³ [Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid | Rapport | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

is niet het geval dat er regio's zijn die structureel beter of minder goed zijn voorbereid op stroomuitval. Bij elke regio zijn er thema's waar het al beter loopt en thema's waar verbetering op noodzakelijk is. De Inspectie JenV ziet vooral ruimte voor verbetering voor veiligheidsregio's en netbeheerders in de voorbereiding op een uitval van elektriciteit die grootschaliger en/of langduriger van aard (meer dan 48 uur) is. Een zorgpunt is het gebrek aan actuele continuïteitsplannen bij de veiligheidsregio's. Een dergelijk plan is essentieel om de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen in het geval een crisis zoals (langdurige) stroomuitval ook de eigen organisatie raakt.

Bevindingen, analyse en (deel)conclusies per thema

De Inspectie JenV heeft de interviewverslagen van 27 gesprekken en de ontvangen documentatie in samenhang bekeken en geanalyseerd (zie bijlage *Methodiek: Verricht toezicht door de Inspectie JenV*) op tien vooraf vastgestelde thema's die raken aan de taakuitvoering van de veiligheidsregio's ten aanzien van crisisbeheersing en rampenbestrijding, te weten Duiding van het risico, Impactanalyse, Planvorming, Continuïteit van de eigen crisisorganisatie, Samenwerking met netbeheerders, Bevorderen netwerksamenwerking, Informatiedeling, Risicocommunicatie, Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) en Evalueren⁴. Hierbij heeft de Inspectie gekeken naar aspecten die positief kunnen bijdragen aan de voorbereiding op stroomuitval, zoals samenwerking tussen regio's onderling en tussen regio's en crisispartners en of deze geborgd zijn in de vorm van afspraken of convenanten, het actief delen van informatie om het risico op stroomuitval te monitoren en het doorlopen van de PDCA⁵-cyclus. In onderstaande tekst wordt ingegaan op de bevindingen, analyse en (deel)conclusie per thema:

Duiding van het risico

(Langdurige) stroomuitval wordt in de Regionale Risicoprofielen (RRP) van de 25 veiligheidsregio's als mogelijk tot en met zeer waarschijnlijk⁶ scenario beoordeeld, met ernstige tot en met catastrofale gevolgen voor de veiligheid van de samenleving. Ondanks het feit dat er variatie is in de beoordeling van de waarschijnlijkheid en de impact van het risico, ziet de Inspectie JenV dat regio's (langdurige) stroomuitval over het algemeen als een realistisch en impactvol scenario zien waarop voorbereiding noodzakelijk is. Deze observatie wordt verder ondersteund door het feit dat bijna de helft (10 van de 25) van de veiligheidsregio's aangeeft (ofwel in het RRP en/of in de gesprekken) dit scenario als een prioritair risico te beschouwen en er daarom meer aandacht aan besteden binnen de organisatie (bijvoorbeeld door het aanwijzen van een themahouder die verantwoordelijk is voor de doorontwikkeling van de preparatie op stroomuitval

⁴ Deze thema's zijn vergelijkbaar met de thema's die de Inspectie JenV in 2023 heeft onderzocht in het kader van de voorbereiding van de veiligheidsregio's op het risico van overstroming. Hierover heeft de Inspectie JenV gerapporteerd in de [Brief Toezicht preparatie op overstromingsrisico veiligheidsregio's | Inspectie Justitie en Veiligheid](#).

⁵ Plan-do-check-act.

⁶ De mogelijke klassen die in de RRP's worden gebruikt zijn: zeer onwaarschijnlijk, onwaarschijnlijk, mogelijk, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk.

binnen de veiligheidsregio) of de ambitie laten zien om dit de komende tijd te doen.

In de RRP's wordt niet altijd expliciet vermeld of netwerkpartners zoals netbeheerders bij de duiding van het risico van (langdurige) stroomuitval betrokken zijn geweest. Desondanks ziet de Inspectie JenV vanuit de gevoerde gesprekken geen aanwijzingen om te veronderstellen dat het betrekken van netwerkpartners bij het opstellen van het RRP niet in voldoende mate gebeurt.

Impactanalyse

De meerderheid van de veiligheidsregio's (15 van 25 veiligheidsregio's) stelt een (beknpte) impactanalyse op om de effecten van (langdurige) stroomuitval in kaart te brengen. De Inspectie JenV constateert dat verschillen aanwezig zijn ten aanzien van de impactanalyses. Ten eerste wordt het risico van (langdurige) stroomuitval op verschillende manieren gecategoriseerd. Sommige veiligheidsregio's groeperen het risico samen met andere risico's onder 'uitval vitale infrastructuur'. Andere regio's beschrijven de uitval van stroom echter als een enkel scenario.

Ten tweede zijn ook inhoudelijke verschillen te zien in de uitwerking van de keteneffecten. Ook wordt bij de beschrijving van de keteneffecten soms weinig aandacht besteed aan de vraag of en hoe deze effecten in de loop van het incident veranderen (8-24 uur, 24 uur, meer dan 48 uur). Bij andere risico's, zoals bij het risico van hoogwater, is een landelijke handreiking voor een impactanalyse⁷ ontwikkeld. Deze handreiking ondersteunt veiligheidsregio's op een eenduidige en consistente manier komen tot een inschatting van de impact van een risico. Daarnaast zorgt het ervoor dat een impactanalyse een integrale stap wordt bij de voorbereiding op een crisis.

In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige) stroomuitval wordt aangegeven dat de nafase en herstel ook aandacht behoeft. Het Rijk en veiligheidsregio's kunnen hiervoor samen met ketenpartners zoals netbeheerders, gemeenten en andere partners nader verkennen wat er moet gebeuren in deze nafase nadat de stroom het weer doet.

Planvorming

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw Landelijk Crisisplan Elektriciteit (LCP-Elektriciteit) in opvolging van het huidige Nationaal Crisisplan Elektriciteit⁸. Dit plan geeft inzicht in bestaande afspraken en werkwijze ten aanzien van de crisisbeheersing bij (dreigende) verstoringen van het elektriciteitsnet. Naar verwachting wordt dit in 2026 opgeleverd en dienen de veiligheidsregio's dit plan te vertalen naar de eigen regio. In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige)

⁷ Landelijk Draaiboek Hoogwater en Overstromingsdreiging | Informatiepunt Leefomgeving

⁸ <https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

stroomuitval wordt echter benadrukt dat de wens bestaat dat de veiligheidsregio's nauw samenwerken met de ministeries bij de ontwikkeling van het LCP-elektriciteit.

De veiligheidsregio's geven aan dat de operationele planvorming (zoals een informatiekaart of incidentbestrijdingsplan) ten aanzien van (langdurige) stroomuitval aanwezig is binnen hun regio. Bij vrijwel alle veiligheidsregio's is deze planvorming ook actueel (22 van de 24 regio's). Veelal zijn deze ook afgestemd op het Nationaal Crisisplan Elektriciteit. De Inspectie JenV acht het een positieve ontwikkeling dat de districten Oost-5⁹, Noordwest-3¹⁰ en Noord-3¹¹ ook bovenregionale planvorming (bijvoorbeeld multi-aandachtskaarten) hebben opgesteld. Zeker gezien een (langdurige) stroomuitval ook meerdere regio's tegelijkertijd kan treffen. Ook gaven de netbeheerders aan bij de planvorming betrokken te zijn. Een aandachtspunt ten aanzien van planvorming is dat de focus van de planvorming vaak gericht is op een stroomuitval maar niet expliciet op een langer durend (meer dan 48 uur) of een black-out scenario¹².

Bij de planvorming die aan de Inspectie JenV is voorgelegd, is gekeken of er aandacht is voor mogelijke scenario's en handelingsperspectieven bij (langdurige) stroomuitval, de alarmerings- en opschalingsfase, en de verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen betrokken crisispartners. Dit zijn elementen waarvan de Inspectie JenV denkt dat ze van belang zijn bij een inzet op operationeel niveau¹³. Bij 16 van de 25 veiligheidsregio's waren deze elementen aanwezig in de operationele planvorming. In enkele gevallen waren in de operationele planvorming ook extra elementen aanwezig, zoals sleutelbesluiten, crisiscommunicatie en verantwoordelijkheden voor de mono-kolommen (brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening en gemeenten).

Continuïteit van de eigen crisisorganisatie

(Langdurige) stroomuitval heeft niet alleen een enorme impact op het samenleven van de bevolking in Nederland, het vormt ook een risico voor de veiligheidsregio's zelf omdat het ook de eigen organisatie kan raken. Continuïteitsplannen zijn essentieel om inzichtelijk te maken wat tijdens een ramp of een crisis op de crisisorganisatie van de veiligheidsregio's afkomt en wat de regio's zelf kunnen doen om de eigen continuïteit te waarborgen. De Inspectie JenV constateert dat bij meer dan de helft van de veiligheidsregio's (15 van de 25 regio's) geen (actueel) continuïteitsplan bestaat, waarin ook specifiek aandacht is voor een (langdurige) stroomuitval.

⁹ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente.

¹⁰ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Noord-Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland.

¹¹ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe.

¹² Bij een black-out scenario is er sprake van een grootschalige stroomstoring waarbij het gehele elektriciteitsnet uitvalt en een zogenoemde 'black-start procedure' nodig is om de elektriciteitscentrales weer op te starten. Deze definitie is gebaseerd op de opbrengsten van de gesprekken met de twee netbeheerders.

¹³ [Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's | Toetsingskader | Inspectie Justitie en Veiligheid](#)

De Inspectie JenV ziet wel dat het onderwerp bij de regio's op de agenda staat. Regio's hebben in de gesprekken aangegeven de ambitie te hebben om het eigen continuïteitsplan de komende jaren te ontwikkelen (9 van de 25 regio's). Daarnaast geven drie regio's aan dat zij wel al inzicht hebben in de effecten van een stroomuitval op hun eigen organisatie, maar dat zij deze nog niet hebben vastgelegd in een plan. Bij de plannen die aan de Inspectie JenV zijn voorgelegd, is te zien dat de veiligheidsregio's mitigerende maatregelen hebben genomen om ervoor te zorgen dat de eigen continuïteit gewaarborgd is (bijvoorbeeld door uitwijklocaties, verdringingsreeksen¹⁴ en personele bezetting).

Er zijn zes veiligheidsregio's die afspraken of convenanten hebben gemaakt met DARES. DARES kan internetonafhankelijk een autonoom en robuust communicatienetwerk activeren, waarmee verbindingen gemaakt kunnen worden tijdens noodsituaties. Dit kan een aanvulling zijn op de fall-backopties¹⁵ die veiligheidsregio's zelf treffen. Deze fall-backsystemen kunnen immers ook uitvallen.

Samenwerking met netbeheerders

Zowel de regio's als de netbeheerders geven aan dat de samenwerking tussen de veiligheidsregio's en de netbeheerders goed loopt. Zij spreken over laagdrempelige contacten op verschillende niveaus en dat netbeheerders aansluiten bij oefeningen. 15 regio's geven aan dat de samenwerking is vastgelegd in de vorm van een convenant of vastgelegde samenwerkingsafspraken. Deze worden echter niet altijd regelmatig vernieuwd of aangepast. Een niet-geformaliseerde samenwerking kan in de praktijk goed verlopen. Toch kan het concretiseren van samenwerking in de vorm van afspraken en het regelmatig actualiseren van deze afspraken na evaluatie van de samenwerking ervoor zorgen dat de samenwerking structureel geborgd wordt en minder afhankelijk is van functionarissen die in die tijdsperiode bij de organisaties werken.

Beide netbeheerders die de Inspectie JenV sprak geven aan dat de samenwerking met de veiligheidsregio's over het algemeen goed verloopt en regelmatig contact is. Echter, wordt ook erkend dat de frequentie en mate van formalisering van het contact per veiligheidsregio en per niveau binnen de veiligheidsregio verschilt. Bovendien geven de netbeheerders aan dat het tijdrovend kan zijn om alle veiligheidsregio's op dezelfde manier te bedienen. Als mogelijke oplossing hiervoor wordt door een netbeheerder voorgesteld om periodiek ter aanvulling een netwerkdag tussen de regionale netbeheerders en de veiligheidsregio's te organiseren.

¹⁴ Een verdringingsreeks bepaalt de verdeling van de beschikbare stroom in het geval van schaarste. De verdringingsreeks is opgezet om prioriteiten te kunnen geven aan de verschillende sectoren die stroom vragen. Bron: <https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

¹⁵ Het hebben van extra systemen of middelen die beschikbaar zijn als back-up in het geval van storingen of uitval van het primaire systeem.

In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige) stroomuitval wordt daarnaast de wens uitgesproken om de samenwerking met landelijke partijen die een rol hebben bij een verstoring van het elektriciteitsnet te versterken. Dit vanuit de behoefte om meer betrokken te worden bij de landelijke ontwikkeling op thema's zoals verdringingsreeksen, redundantie¹⁶, wetgeving en informatiedeling.

Bevorderen netwerksamenwerking

De Inspectie JenV heeft in dit onderzoek onvoldoende beeld gekregen hoe veiligheidsregio's andere organisaties en (sleutel)functionarissen in de crisisorganisaties stimuleren hun voorbereiding op stroomuitval te versterken. Veiligheidsregio's geven aan daarmee bezig te zijn en beschrijven de samenwerking met de netwerkpartners zelf grotendeels als positief. De intensiteit van de samenwerking met netwerkpartners verschilt echter per regio, onder andere ook omdat dit afhangt van de regionale risico's en kwetsbaarheden. Voorbeelden van netwerkpartners met wie de regio's contact hebben, zijn bijvoorbeeld de chemische industrie of kwetsbare objecten zoals ziekenhuizen en zorginstellingen. Een werkwijze in de praktijk is: veiligheidsregio Twente werkt met de zorgsector (in totaal 13 zorginstellingen) aan weerbaarheid in de keten, waar de voorbereiding op langdurige stroomuitval ook een onderdeel van is. De focus ligt daarbij op planvorming, doorleefsessies en oefeningen. Hierbij komen ook maatregelen naar voren die zorgpartners kunnen treffen wanneer de stroomuitval, onder andere op communicatie en informatievoorziening en protocollen.

Dit is een goed voorbeeld hoe veiligheidsregio's kunnen investeren in de samenwerking met netwerkpartners die een rol kunnen hebben in het beperken van ongewenste keteneffecten van stroomuitval, door niet alleen vast te stellen wat deze effecten zijn, maar organisaties ook aan te sporen mitigerende maatregelen te treffen om de eigen weerbaarheid te versterken.

Informatiedeling

Afspraken tussen veiligheidsregio's en netbeheerders over het delen van informatie hebben met name betrekking op de lauwe en warme fase van een ramp of crisis (m.a.w. tijdens een ramp of crisis). Informatie die wordt gedeeld gaat over actuele storingen of energieonderbrekingen. De netbeheerders die de Inspectie JenV heeft gesproken, hebben hiervoor toegang tot het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS)¹⁷ en kunnen hierin relevante operationele informatie voor crisispartners toevoegen.

Het delen van risico-informatie vanuit de netbeheerder aan de veiligheidsregio in de koude fase lijkt uiteen te lopen: veiligheidsregio's zijn voor het versterken van

¹⁶ Dit houdt in dat er meerdere netwerkverbindingen in gebruik zijn en dat zodra er één verbinding uitvalt, een andere het overneemt.

¹⁷ Het Landelijk Crisis Management Systeem wordt door crisispartners gebruikt om een actueel en gedeeld beeld te onderhouden, ter ondersteuning van de netcentrische werkwijze. Het situatiebeeld biedt snel een overzicht van alle gedeelde informatie. Bron: NIPV

hun informatievoorziening bezig met het inrichten van veiligheidsinformatieknooppunten (VIK)¹⁸ of hebben al een VIK operationeel. Zij geven aan behoefte te hebben aan het opnemen van informatie in het VIK over de geplande werkzaamheden van de regionale netbeheerder die een tijdelijke uitval van elektriciteit kunnen veroorzaken. Met deze informatie kunnen zij het risico op stroomuitval beter monitoren. De ontwikkeling van de VIK's loopt uiteen per regio en het aanleveren van informatie voor de VIK's over het elektriciteitsnetwerk verschilt per netbeheerder. Sommige regio's hebben formele afspraken gemaakt met de netbeheerders in hun convenant over het delen van risico-informatie. De Inspectie JenV blijft de doorontwikkeling van de VIK's en KCR2 en de aandacht voor informatie over elektriciteit(uitval) hierbij volgen.

Risicocommunicatie

Op grond van artikel 46 van de Wet veiligheidsregio's en artikel 5 en 9 van het Besluit inzake informatie rampen en crises is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor risicocommunicatie aan de bevolking. Uit het onderzoek van de Inspectie JenV blijkt dat veiligheidsregio's hier voornamelijk uitvoering aan geven door informatie over stroomuitval aan te bieden via de website van de eigen regio. Hierbij wordt ook regelmatig verwezen naar de landelijke campagne *Denk vooruit*¹⁹ of de fictieve nieuwsuitzending *Black-out*²⁰.

De Inspectie JenV voert momenteel een onderzoek uit naar hoe gemeenten, veiligheidsregio's en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) samenwerken om met risicocommunicatie de samenleving voor te bereiden op rampen en crises²¹.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO)

Bij een groot deel van de veiligheidsregio's vinden (multidisciplinaire) oefeningen op het thema stroomuitval plaats. Dit zijn met name oefeningen op CoPI²²/ROT²³-niveau, waarbij liaisons van regionale netbeheerders regelmatig aansluiten, en in mindere mate oefeningen op BT²⁴-niveau. Daarnaast vinden er in meerdere regio's ook andere (M)OTO-activiteiten plaats ten aanzien van stroomuitval, zoals

¹⁸ Knooppunt waar informatie van veiligheidsregio's en partners samenkomt, met elkaar wordt verbonden en een actueel veiligheidsbeeld wordt gepresenteerd. Hiermee wordt de informatiepositie van de Veiligheidsregio en partners voor, tijdens en na incidenten versterkt. Bron: NIPV

¹⁹ Denk vooruit (<https://www.denkvooruit.nl/>) is een campagne vanuit de NCTV in samenwerking met de veiligheidsregio's om mensen te stimuleren na te denken over mogelijke noodsituaties en zich hierop voor te bereiden door een noodpakket samen te stellen.

²⁰ Een fictief nieuwsprogramma dat is uitgezonden op de NPO om de consequenties van langdurige stroomuitval inzichtelijk te maken en hiermee meer bewustzijn te creëren over de weerbaarheid van de samenleving. Het programma is ontwikkeld in samenwerking met verschillende partijen, zoals de NCTV en Stedin.

²¹ Het plan van aanpak (d.d 17 april 2025) voor het onderzoek naar risicocommunicatie aan de bevolking is te vinden via: [Onderzoek naar risicocommunicatie aan bevolking | Nieuwsbericht | Inspectie Justitie en Veiligheid](#).

²² In het Commando Plaats Incident (CoPI) zitten vertegenwoordigers van de verschillende hulpverleningsdiensten en samen coördineren ze het incident en adviseren ze hoe het incident het beste aangepakt kan worden.

²³ Het Regionaal Operationeel Team (ROT) verzamelt informatie, adviseert en coördineert bij inzet van hulpverleningsdiensten buiten de plaats van het incident (brongebied).

²⁴ Het beleidsteam is een multidisciplinair team dat de burgemeester adviseert over (mogelijk) te nemen maatregelen en de communicatie richting pers en publiek bij een incident binnen een gemeente (Gemeentelijk Beleidsteam) of meer dan twee gemeenten (Regionaal Beleidsteam).

kennissessies, e-learnings voor crisisfunctionarissen of 'doorleefsessies' met partners om het scenario door te leven en hierbij zaken zoals keteneffecten en de verdeling van verantwoordelijkheden in kaart te brengen.

De oefeningen die nu plaatsvinden binnen de veiligheidsregio's zijn met name gericht op kortdurende stroomuitval en in mindere mate op een stroomuitval die dagen of zelfs weken duurt. Bovenregionale en/of landelijke multidisciplinaire oefeningen hebben nog niet plaatsgevonden voor zover de Inspectie JenV heeft kunnen nagaan. Dergelijke oefeningen zijn belangrijk om goed de integrale aanpak van het incident te beoefenen in een context van complexe (keten)effecten die de samenleving raken en waarbij veel verschillende crisispartners (zowel lokaal, regionaal als landelijk) en vitale sectoren betrokken zijn.

Evalueren

Het merendeel van de veiligheidsregio's geeft aan dat er is geëvalueerd na een inzet of oefening met het scenario (langdurige) stroomuitval. In de evaluatieverslagen die de Inspectie JenV heeft ontvangen is er aandacht voor aspecten zoals de onderlinge samenwerking en informatiedeling. Wel wordt in deze verslagen de aanpak van het incident beperkt geëvalueerd, waardoor er weinig inhoudelijke leerpunten over de aanpak naar voren komen. De Inspectie JenV vindt dit een omissie. Uit evaluaties kan bijvoorbeeld naar voren komen dat operationele planvorming of werkwijzen bijgesteld moeten worden. Een voorbeeld vanuit het district Oost-5 is dat aandachtspunten uit eerdere oefeningen opgenomen zijn in operationele planvorming.

Conclusie

Op basis van de bevindingen concludeert de Inspectie JenV dat de veiligheidsregio's de uitval van elektriciteit over het algemeen als een waarschijnlijk scenario zien en zich hierop voorbereiden binnen hun regio. Veiligheidsregio's hebben hiervoor operationele planvorming opgesteld en oefenen veelal regelmatig met het scenario stroomuitval. Bij de voorbereiding op het scenario betrekken de veiligheidsregio's ook actief de regionale netbeheerders. Een zorgpunt is de aanwezigheid van continuïteitsplannen binnen de veiligheidsregio's. Een (langdurige) stroomuitval kan immers ook de crisisorganisatie van de veiligheidsregio zelf treffen en dus is het van belang dat veiligheidsregio's maatregelen treffen om de eigen continuïteit te waarborgen.

De veiligheidsregio's kunnen samen met partners nog een slag maken in de voorbereiding op een uitval van elektriciteit die grootschaliger en/of langduriger van aard is. Het is niet uit te sluiten dat stroomuitval meerdere veiligheidsregio's of het hele land treft (black-out scenario). Er is steeds meer bewustwording over de potentiële ontwrichte effecten van stroomuitval op vitale processen en de continuïteit van de samenleving. Met een verdere gezamenlijke voorbereiding op langdurige en/of grootschalige uitval van elektriciteit kunnen deze negatieve gevolgen zoveel als mogelijk gemitigeerd en beperkt worden.

Aanbevelingen

De Inspectie JenV beveelt de veiligheidsregio's aan om de preparatie op stroomuitval verder te versterken:

- Waarborg de continuïteit van de eigen crisisorganisatie: stel een continuïteitsplan voor de eigen crisisorganisatie en zorg onder andere voor voldoende redundantie in communicatiemiddelen en informatiesystemen die als fall-back optie kunnen dienen in het geval van stroomuitval en beoefen en test deze regelmatig samen met partners.
- Versterk bovenregionale oefeningen: zorg ervoor dat incidenten die impact kunnen hebben over de regio-grenzen of landelijke grenzen heen, zoals grootschalige stroomuitval, periodiek gezamenlijk beoefend worden. Verken hierbij de mogelijkheid om systeemtesten²⁵ gezamenlijk met meerdere regio's te organiseren en uit te voeren.
- Houd meer rekening met de duur van een crisis: bezie of de huidige opgestelde scenario's, keteneffecten en operationele planvorming ten aanzien van stroomuitval ook toepasbaar zijn voor een scenario van uitval van elektriciteit van langer dan 48 uur en beoefen dit periodiek. De Inspectie JenV denkt dat het van toegevoegde waarde kan zijn om de keteneffecten verder en in samenhang uit te werken en hierbij gericht aandacht te hebben voor het tijdsbestek van stroomuitval (ook meer dan 48 uur).

De Inspectie JenV zal de komende jaren de opvolging van de aanbevelingen monitoren.

Hoogachtend,

E.G.M. Huijzer

Waarnemend inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

²⁵ In een systeemtest worden de onderdelen van de hoofdstructuur van rampenbestrijding en crisisbeheersing beoefend aan de hand van een fictieve ramp of crisis. Op grond van artikel 2.5.1 Besluit veiligheidsregio's zijn de besturen van de veiligheidsregio's verplicht om jaarlijks een systeemtest uit te voeren.

BIJLAGE

Methodiek: Verricht toezicht door de Inspectie JenV

Tussen begin februari en eind november 2024 heeft de Inspectie JenV gesprekken gevoerd met crisisfunctionarissen van 24 veiligheidsregio's²⁶. Verder heeft de Inspectie JenV twee netbeheerders geïnterviewd over de wijze van samenwerking met veiligheidsregio's en met DARES (Dutch Amateur Radio Emergency Service), een netwerk bestaand uit radioamateurs die noodcommunicatie kan bieden 'wanneer reguliere communicatievoorzieningen van hulpdiensten uitvallen of ontoereikend zijn'²⁷. De reden waarom de Inspectie JenV in zijn verkenning ook andere partijen naast de veiligheidsregio's heeft meegenomen is dat bij een grootschalige en/of langdurige uitval van elektriciteit verschillende partijen betrokken zijn, zowel in de functionele keten als algemene keten. De functionele keten bestrijkt één specifiek terrein zoals elektriciteit. Partijen in de functionele keten, de landelijke netbeheerder TenneT, regionale netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken, zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteitsnet en zijn in eerste instantie aan zet om een crisis in de elektriciteitsvoorziening te verhelpen²⁸. De algemene keten, waar de veiligheidsregio's onder vallen, kan bij een crisis in de functionele keten geactiveerd worden wanneer er gevolgen zijn voor de openbare orde en veiligheid en/of voor andere sectoren. De algemene keten richt zich op de openbare veiligheid en het handhaven van de openbare orde en treft maatregelen richting de bevolking in het kader hiervan.

Naast de genoemde 27 gesprekken zijn aanwezige (operationele) plannen, continuïteitsplannen, convenanten met partners en evaluatieverslagen ten aanzien van stroomuitval opgevraagd bij de veiligheidsregio's.

De gespreksverslagen en de documenten zijn door de Inspectie JenV op twee manieren geanalyseerd, per thema en per regio. In de laatstgenoemde analyse zijn de bevindingen per regio afzonderlijk bekeken om te achterhalen of er regio's zijn die structureel beter of minder goed zijn voorbereid op stroomuitval. Dit bleek niet het geval. Bij elke regio zijn er thema's waar het al beter loopt en thema's waar verbetering op noodzakelijk is. Vanwege deze variëteit en in het kader van de vertrouwelijkheid van de gesprekken wordt in deze brief niet verwezen naar de bevindingen per veiligheidsregio, maar is er gekozen voor een thematische indeling.

²⁶ De Inspectie JenV heeft in 2024 accountgesprekken gevoerd met alle 25 veiligheidsregio's, maar bij één regio is het onderwerp (langdurige) stroomuitval niet besproken.

²⁷ Bron: [DARES – Dutch Amateur Radio Emergency Service](#)

²⁸ Bron: Nationaal Crisisplan Elektriciteit
<https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

Agendapunt - besluitvormend

overleg Managementteam – dagelijks bestuur – algemeen bestuur
datum overleg 26 augustus 2025 - 4 september 2025 – 24 september 2025

Onderwerp Vastgoedbeleid brandweerkazernes

opdrachtgever	Arjan Mengerink	akkoord opdrachtgever
verantw. MT-lid	Michel Thijssen	akkoord verantwoordelijk MT-lid
portefeuillehouder	Peter Snijders	akkoord portefeuillehouder
opsteller	Michel Thijssen	
bijlagen	Bijlage 1: Bouwkundige kwaliteit brandweerkazernes, inclusief financieel beeld’.	

vertrouwelijk: Oplegnotitie niet, bijlage wel.

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. Het tijdspad voor verbouw en nieuwbouw van de brandweerkazernes (zie paragraaf ‘Tijdspad verbouw of nieuwbouw’) vast te stellen.
2. De gemeenten Hardenberg, Steenwijkerland en Olst-Wijhe te verzoeken om een scenario-onderzoek uit te voeren, gericht op de verbeteraanpak van de kazernes van respectievelijk Hardenberg, Oldemarkt en Olst.
3. Dat het algemeen bestuur over vijf jaar, in september 2030, opnieuw een toetsing van het gebouwenbestand (zie bijlage 1) gepresenteerd krijgt.
4. Kennis te nemen van de aanbesteding van de bouw van de nieuwe kazerne in Heino.
5. Aan het dagelijks bestuur de opdracht te geven om uniforme kaders te ontwikkelen voor de door de gemeenten in rekening te brengen proceskosten bij nieuwbouw/ verbouw, die voor de berekening van de huurprijs van de kazernes kunnen worden meegenomen.
6. Het dagelijks bestuur opdracht te geven een besluitvormingsproces op te stellen voor de verbeteraanpak van brandweerkazernes waarin wordt vastgelegd:
 - wie waarvoor verantwoordelijk is
 - hoe de planvorming en uitvoering verlopen
 - op welke wijze financiering plaatsvindt.
7. Voor de verbouw en nieuwbouw van de brandweerkazernes op dit moment nog geen extra financiële middelen ter beschikking te stellen.

Inleiding

Op 25 september 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd met voorstellen over het vastgoedbeleid van de brandweerkazernes van Veiligheidsregio IJsselland. Als toetsingskader voor de bouwkundige kwaliteit en de functionaliteit van de kazernes zijn respectievelijk het normenkader en de blauwdruk in dat overleg vastgesteld. Op basis van het normenkader en de blauwdruk is opdracht gegeven om een beeld op te leveren van het kazernebestand. Tevens zijn een aantal uitgangspunten vastgesteld om te zorgen dat het vastgoedbeleid voor de brandweerkazernes binnen de veiligheidsregio eenduidig, consistent en toekomstbestendig

wordt, en dat het toetsingsproces aan de hand van het normenkader effectief en transparant verloopt.

Beoordeling kazernebestand

Het beeld van de bouwkundige en functionele kwaliteit van de kazernes is inmiddels uitgewerkt (zie bijlage 1). De urgentie voor verbetering, dan wel nieuwbouw, is hierin aangegeven. Deze is in samenspraak met de adviseurs vastgoed van de gemeenten tot stand gekomen. De uitwerking vond mede onder regie van de gemeentesecretarissen van Raalte en Steenwijkerland plaats. Zij hebben het proces namens de kring gemeentesecretarissen begeleid. De voortgang hiervan is besproken in de vergadering van het algemeen bestuur op 9 juli jongstleden.

Tevens wordt er per kazerne inzicht gegeven in de kosten. Er wordt aangegeven welke huurprijs de veiligheidsregio aan de verhuurder betaalt, en welke kosten de desbetreffende gemeente, dan wel de verhuurder hebben aan afschrijving en onderhoud.

Het vastgestelde normenkader en de blauwdruk zijn hiervoor het toetsingskader geweest.

In het bestand in bijlage 1 staat tevens wat de waarde van de kazerne voor de brandweezorg binnen IJsselland is. Daarnaast wordt aangegeven of er vanuit de gemeenten plannen zijn voor de ontwikkeling van het gebied waar de kazerne staat. Dit gaat slechts voor enkele kazernes op. De waarde van de kazerne voor de brandweezorg wordt weergegeven door de meerwaarde in het kader van het dekkingsplan, de meerwaarde op basis van de regionale taken en de mate waarin vrijwilligers beschikbaar zijn. Deze criteria hebben invloed op het in meer of mindere mate investeren in de kazernes. Er wordt ook aangegeven of er sprake is van multifunctioneel gebruik door gezamenlijk gebruik van het gebouw met een andere dienst of instelling. Als dit het geval is, is er sprake van afhankelijkheid van externe partijen bij eventuele planvorming voor nieuwbouw en/of renovatie.

Tijdpad voor verbetering kazernes

Op basis van de informatie in bijlage 1 is de bouwkundige en functionele urgentie voor nieuwbouw, dan wel renovatie, bepaald. Planuitwerking en uitvoering kunnen zowel vertraagd als versneld worden. Dat laatste kan bijvoorbeeld gebeuren als een gemeente plannen heeft voor gebiedsontwikkeling waar een kazerne staat, terwijl de kwaliteit van die kazerne nog goed is. Daarnaast hebben verschillende gemeenten plannen om kazernes te verduurzamen. Deze plannen zijn meegenomen in het bepalen van het tijdpad voor verbouw en nieuwbouw van de kazernes.

Op advies van de vastgoedadviseurs is de landelijke duurzaamheidsagenda gebruikt voor het tijdpad van verbouw en nieuwbouw van de kazernes. De landelijke duurzaamheidsagenda gebruikt een indeling in periodes tot 2030, tot 2040 en tot 2050. Het tijdpad staat in onderstaande tabel. Hierin zijn 16 van de 34 kazernes opgenomen. De 18 kazernes die niet zijn opgenomen, zijn dusdanig goed van kwaliteit, dat hier naar verwachting tot 2050 geen aandacht aan gegeven hoeft te worden.

Tijdpad verbouw of nieuwbouw

Tijdvak	Brandweerkazernes	Bijzonderheden
2025	Heino	Gegund op basis van DB-besluit op 4 september 2025, oplevering 2026
2025 - 2030	Hardenberg Oldemarkt, Olst	scenario-onderzoek voltooid scenario-onderzoek uitvoeren
2030 - 2040	Steenwijk, IJsselmuiden, De Krim, Dalfsen, Lemelerveld, Raalte	willekeurige volgorde
2040 - 2050	Kuinre, Genemuiden, Staphorst, Balkbrug, Luttenberg, Bathmen	willekeurige volgorde
Na 2050	Overige 18 kazernes	planning nader te bepalen

Van tijdpad naar realisatie

Bovenstaand tijdpad is richtinggevend, maar blijft stuurbaar. Het tijdpad geldt namelijk als inspanningsverplichting en niet als resultaatverplichting. De planuitwerking en realisatie van verbouw en nieuwbouw van de afzonderlijke kazernes verloopt namelijk via een nader door het algemeen bestuur vast te stellen besluitvormingsproces. Hierdoor is het mogelijk om mee te bewegen op het financiële klimaat van de overheid. Een voorstel voor dit afzonderlijke besluitvormingsproces bevat de processtappen en de rollen en verantwoordelijkheden van gemeenten en veiligheidsregio bij besluiten over verbouw en nieuwbouw. De ervaringen met dit proces bij de bouw van de kazerne in Heino dienen hiervoor als referentiekader.

De eerste stap in het proces is een scenario-onderzoek, wat antwoord moet geven of grootschalige renovatie volstaat of dat nieuwbouw voor de lange termijn gunstiger is. Daarnaast wordt bij het scenario-onderzoek beoordeeld of de huidige locatie voor de kazerne volstaat of dat er een beter alternatief is, omwille van ruimtebeslag, gemeentelijke planwensen of omwille van verbetering van de kwaliteit van de brandweezorg. Tenslotte kan de vraag op tafel komen of de brandweerkazerne in een gebouw kan samengaan met andere (hulpverleningen)diensten. De uitkomst van het scenario-onderzoek bepaalt het vervolgproces.

Financiële beschouwing

Financieel beeld (zie bijlage 1)

De brandweerkazernes worden gehuurd van de gemeenten, met huurprijzen op basis van de boekwaarde van het moment van regionalisering in 2014. In de ruim tien jaar vanaf de regionalisering zijn de huurprijzen van een aantal kazernes verhoogd vanwege nieuwbouw (Diepenveen), verhuizing (Gramsbergen) of door verbouw. In bijlage 1 is de actuele huurprijzen van de kazernes weergegeven. Waar beschikbaar, is van kazernes aangegeven wat het piekmoment is van de reservering voor grootschalig onderhoud en welk investeringsbedrag hiervoor beschikbaar is.

De kazernes van Dedemsvaart en Gramsbergen worden particulier gehuurd. Hiervan zijn alleen de huurkosten weergegeven. Vanwege een aflopend huurcontract is de kazerne van Gramsbergen eind 2024 ondergebracht in een ander bedrijfsgebouw. De binneninrichting is op basis van de blauwdruk uitgevoerd. De huurprijs is gebaseerd op een huurperiode van 15 jaar.

Gemeentelijke financiële methodiek

Gemeenten hanteren een afschrijvingsperiode van 40 jaar voor hun gebouwen. In theorie kun je voor alle brandweerkazernes berekenen wat de kapitaallasten zijn op basis van deze 40 jaar. De vastgestelde blauwdruk met differentiatie in klein, middel en groot en de bijbehorende kostenraming zijn hiervoor als uitgangspunt gebruikt. Daarnaast is een raming gemaakt van de onderhoudskosten gedurende de afschrijvingsperiode. Zo ontstaat een beeld van de totale exploitatielasten op basis van de vervangingstermijn van 40 jaar. Door deze exploitatielasten af te zetten tegen de som van de huidige huurprijzen wordt het inzichtelijk welk gat in de begroting van de veiligheidsregio gedicht moet worden om op lange termijn het kazernebestand bij de tijd te houden.

Bij gebouwen levert dit financieel beeld niet meer dan een indicatieve prognose. In de praktijk lopen de financiële afschrijvingstermijn van 40 jaar en het werkelijke moment van vervanging van gebouwen niet hand in hand. Bijna in alle gevallen hebben gebouwen een langere levensduur. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat het voorspellen van de totale investeringskosten van gebouwen niet betrouwbaar is. Veelal worden deze kosten te laag ingeschat.

De vraag om aanvullend vastgoedbudget voor alle brandweerkazernes binnen de begroting van de veiligheidsregio op basis van de gebruikte afschrijvingsmethodiek is daarom niet realistisch. Wel is het beeld toegevoegd van de omvang van het indicatieve gat tussen het huidige vastgoedbudget en de verhoging die op basis van 40 jaar in de vorm van huurverhogingen nodig is. Dit gat bedraagt ruim één miljoen euro structureel.

Financiële beleidslijn

Dit voorstel bevat geen directe financiële vraag op basis van een meerjaren investeringsplanning. Deze vraag is in praktische zin niet realistisch te bepalen en in theorie, op basis van afschrijvingsmethodiek, onwenselijk groot om in een keer voor te leggen. Het voorstel is om de financiële vraag te koppelen aan de praktijk van realisatie van (ver)nieuwbouw van de brandweerkazernes. Telkens na voltooiing van de (ver)nieuwbouw worden de investeringskosten hiervan omgezet naar nieuwe huurkosten, die in het jaar volgend op de oplevering verwerkt worden in de regionale begroting. Zo groeit het vastgoedbudget binnen de begroting langs een lange weg van geleidelijkheid.

Financiële rechtvaardiging

Doordat de investeringen voor renovatie en nieuwbouw van kazernes door huurprijsverrekening via de regionale begroting door alle gemeenten gedeeld worden, roept dit de vraag op of gemeenten met kwalitatief goede kazernes moeten betalen voor gemeenten met kwalitatief slechte kazernes. Dit beeld is grotendeels onjuist, omdat kwalitatief goede kazernes door relatief hoge huurprijzen al jarenlang zwaarder op de regionale begroting rusten dan kwalitatief slechte kazernes. Omdat inmiddels de helft van de gemeentelijke bijdrage herverdeeld is van historisch naar objectief, heeft dit eerder in het voordeel van de gemeenten uitgewerkt, die met kwalitatief goede kazernes instapten.

Bouwkosten kazerne Heino

Op 14 februari 2024 ging het algemeen bestuur akkoord met het voortzetten van de nieuwbouwplannen rond de kazerne in Heino. Onlangs is de aanbestedingsprocedure voor de nieuwbouw afgerond en werd duidelijk dat binnen de geraamde bouwkosten kan worden gegund. Na akkoord van het dagelijks bestuur is de opdracht gegund aan een aannemer. Over de huurprijzen lopen nog gesprekken met de gemeente Raalte. Daarvoor is het noodzakelijk dat er

eerst kaders worden ontwikkeld. De huurprijs kan wel worden betaald vanuit de begroting van de veiligheidsregio. Er is hiervoor geen extra financiële bijdrage van de gemeenten nodig.

Middelen/ bedrijfsvoeringsaspecten

Uit dit voorstel volgen kosten voor scenario-onderzoek van een drietal kazernes. Het scenario-onderzoek van de kazerne van Hardenberg is door de gemeente al eerder voor een groot deel uitgevoerd. Het aandeel van de kosten het scenario-onderzoek wat betrekking heeft op de bouwkundige verbeteraanpak van de brandweerkazerne en de kwaliteit van de brandweezorg worden bij 'no go' in gelijke verhouding tussen gemeente en veiligheidsregio verrekend, bij 'go' onderdeel van investeringskosten voor (ver)nieuwbouw en daarmee onderdeel van de huurprijs. Het aandeel van de kosten van het scenario-onderzoek wat betrekking heeft op samenvoeging met andere diensten of op bredere ruimtelijke ordeningsvraagstukken binnen een gemeente, is voor rekening van de betreffende gemeente.

Afstemming en draagvlak

Dit voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met de vastgoedadviseurs van de gemeenten. De financieel adviseurs zijn betrokken. In de stuurgroep zitten de gemeentesecretarissen van Raalte en Steenwijkerland, respectievelijk voorzitter van de Kring en coördinerend gemeentesecretaris in het algemeen bestuur.

Communicatie

Interne communicatie over dit voorstel vindt plaats naar alle betrokkenen van gemeenten en veiligheidsregio.

Voorgaande besprekingen en vervolg

Dit voorstel is tot stand gekomen in een proces wat vanaf het AB-besluit in september 2024 genomen is. In het AB van 9 juli is het resultaat van dit proces gepresenteerd met de afspraak het voorstel ter besluitvorming aan het AB voor te leggen.

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Managementteam	ja	26 augustus 2025
Ondernemingsraad	ja	23 september 2025
Georganiseerd Overleg	nee	
Dagelijks bestuur	ja	4 september 2025
Algemeen bestuur	ja	24 september 2025

Agendapunt - besluitvormend

overleg Dagelijks bestuur – algemeen bestuur
datum overleg 4 september 2025 – 24 september 2025

Onderwerp **Risicogericht adviseren externe veiligheid**

opdrachtgever	Lizette Tijink	akkoord opdrachtgever	ja
verantw. MT-lid	Lizette Tijink	akkoord verantwoordelijk MT-lid	ja
portefeuillehouder	Ron König	akkoord portefeuillehouder	
opsteller	Hubert Weitenberg		
bijlagen	Rapport Risicogericht Adviseren Veiligheidsregio IJsselland Infographic risicogericht advies EV.		
vertrouwelijk:	Nee		

Voorstel

Het bestuur wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van het rapport Risicogericht Adviseren Veiligheidsregio IJsselland en de toegevoegde Infographic;
2. In te stemmen met de voorgestelde werkwijze om risicogerichter en efficiënter te adviseren op omgevingsveiligheid bij nieuwe initiatieven;
3. De beschikbare capaciteit meer in te zetten op het adviseren ten aanzien van omgevingsvisies, -programma's en -plannen.

Aanleiding

De vraag naar advies over omgevingsveiligheid neemt gestaag toe. Gemeenten en andere samenwerkingspartners betrekken de adviseurs Risicobeheersing steeds vaker bij nieuwe ruimtelijke initiatieven. Hoewel dit in lijn is met de uitgangspunten van de Omgevingswet, stelt het ons ook voor een praktische uitdaging: de beschikbare adviescapaciteit is beperkt, en een groot deel van de aanvragen betreft kleinschalige ontwikkelingen met een relatief laag risicoprofiel.

Tegelijkertijd signaleren we dat grotere gebiedsontwikkelingen en strategische ruimtelijke keuzes – waar de maatschappelijke impact én de potentiële risico's wél significant zijn – onvoldoende aandacht krijgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een Ruimtelijk Ontwikkelplan voor 653 woningen, waar de bereikbaarheid voor hulpdiensten kritisch is. En denk hierbij bijvoorbeeld aan de werkateliers en visievorming rondom toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in diverse gemeenten, waarbij vroegtijdige risicosturing essentieel is.

Om onze inzet doelmatiger en effectiever te organiseren, is het noodzakelijk onderscheid te maken tussen aanvragen die minimale risico's kennen, en aanvragen waar onze betrokkenheid echt het verschil kan maken. Met het rapport Risicogericht Adviseren stellen we een praktische en transparante werkwijze voor die hieraan invulling geeft. Door gebruik te maken van een beslismatrix kunnen we beter prioriteren, sneller duidelijkheid bieden aan initiatiefnemers, en

onze capaciteit gericht inzetten. Zo komt er ruimte vrij om tijdig en strategisch te adviseren bij gebiedsontwikkelingen, visietrajecten en planvorming – precies waar onze meerwaarde het grootst is.

Beoogd effect

Wanneer een gemeente heeft bepaald dat een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is binnen een aandachtsgebied dan moet zij een afweging maken of er maatregelen moeten worden genomen om de aanwezige personen te beschermen tegen de effecten van een calamiteit bij een risicobron.

Op grond van artikel 5.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) moet een gemeente bij het realiseren van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties binnen een brand-, explosie en/of gifwolkaandachtsgebied rekening houden met het groepsrisico. Hierbij waarborgt de gemeente:

- Dat maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen of;
- Dat het aantal personen dat doorgaans aanwezig is of de tijd dat deze personen aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.

Maatregelen die proactief toegepast kunnen worden aan het begin van ontwerpprocessen, als een vorm van '*safe-by-design*', worden generieke maatregelen genoemd. Bij elk type gevaar kunnen generieke maatregelen helpen om de gevolgen van een ongeval te verminderen en zo de noodzaak voor aanvullende bescherming te beperken. Voorbeelden van generieke maatregelen zijn het:

- Creëren van zoveel mogelijk afstand tussen het gevaar en de te beschermen omgeving;
- Verdelen van gebouwen in een gebied zodat de meer kwetsbare gebouwen worden beschermd door minder kwetsbare gebouwen;
- Aanbrengen van duidelijke vluchtroutes;
- Risicocommunicatie.

Bij kleinere of minder risicovolle ontwikkelingen, zoals uitgewerkt in het bijgevoegde rapport, zal de gemeente gewezen worden op deze generieke maatregelen in een standaardadvies. Bij meer risicovolle ontwikkelingen zal maatwerk worden geleverd ten behoeve van een meer uitgebreide bestuurlijke verantwoording. Deze lijn is ook inzichtelijk gemaakt in een Infographic.

De werkwijze zorgt ervoor dat:

- 50% van de aanvragen efficiënt wordt afgehandeld met standaardadviezen;
- 100% van de meer risicovolle ontwikkelingen tijdig en op maat worden beoordeeld;
- De inzet van adviseurs doelmatiger plaatsvindt op de grotere risicovolle ontwikkelingen;
- Tijd wordt vrijgemaakt voor het adviseren op omgevingsvisies, -programma's en -plannen.

Argumenten

1. De werkwijze sluit aan bij bestaand beleid om risicogericht te werken (Veiligheidsagenda 2023–2026);
2. Gemeenten (Zwolle en Steenwijkerland) en Omgevingsdienst zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van het kader;
3. De aanpak bevordert een voorspelbare en eenduidige werkwijze richting externe partners (besluit 1 en 2);
4. Door gebruik van een beslismatrix ontstaat snel duidelijkheid over de benodigde inzet (besluit 2);

5. Met dit voorstel (besluit 3) zijn we beter in staat om de gemeenten te ondersteunen bij de implementatie van de diverse planvormen in het kader van de Omgevingswet.

Kanttelingen

Als IJsselland lopen we voorop met deze risicogerichte aanpak waardoor er een wellicht een verschil van werken is ten opzichte van andere regio's. Dit is vooral procedureel van aard. Inhoudelijk maken we gebruik van landelijke kaders en scenario's.

Middelen/ bedrijfsvoeringsaspecten

- De werkwijze vraagt geen extra formatie of middelen;
- De inzet van adviseurs wordt effectiever ingericht binnen de bestaande capaciteit;
- Er zijn geen aanvullende HRM-, ICT- of juridische implicaties nodig.

Afstemming en draagvlak

Het rapport is opgesteld in samenwerking met:

- Medewerkers van het team Risicobeheersing;
- Gemeenten (Zwolle en Steenwijkerland);
- Omgevingsdienst IJsselland.

Communicatie

Het rapport wordt verspreid binnen de organisatie en onder samenwerkingspartners (o.a. gemeenten, Omgevingsdienst en de provincie). De afdeling Communicatie is geïnformeerd. De interne communicatie verloopt via intranet, het weekbericht en informatiesessies voor betrokken medewerkers. Naar externe partners wordt het rapport gedeeld met een begeleidende toelichting.

Voorgaande besprekingen en vervolg

Bij goedkeuring wordt de werkwijze vanaf juli 2025 geïmplementeerd. Het rapport wordt intern gedeeld en opgenomen in het digitale archief. Publicatie in het kader van de Wep is niet van toepassing.

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Managementteam	Ja	24 juni 2025
Ondernemingsraad	Nee	
Georganiseerd Overleg	Nee	
Dagelijks bestuur	Ja	4 september 2025
Algemeen bestuur	Ja	24 september 2025

RISICOGERICHT ADVISEREN



Binnen Veiligheidsregio IJsselland



Documentgegevens	
Documentnaam	Risicogericht adviseren binnen veiligheidsregio IJsselland
Versie	2.0
Datum	8 april 2025
Auteur	Kappetijn Safety Specialists en Team Risicobeheersing
Corsanummer	V25.002319

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Opdracht	4
1.3 Werkwijze	4
1.4 Leeswijzer	4
2. Adviesrol VR IJsselland	5
3. Analyse	9
4. Conclusies en aanbevelingen.....	10
5. Bijlage 1 - Achtergrondinformatie bij locatie en type ontwikkeling	12
6. Bijlage 2 - Folder ‘Kansen voor een veilige fysieke leefomgeving’	16

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het team omgevingsveiligheid richt zich op advisering op het gebied van milieuaanvragen en ruimtelijke ontwikkeling. Er komt een grote variatie aan aanvragen binnen die onderling verschillen in omvang. Momenteel wordt elk dossier op eenzelfde wijze in behandeling genomen en inhoudelijk geadviseerd. Om hier op een effectieve en efficiënte manier mee om te gaan is er behoefte aan een kader waarin helder wordt wanneer wel of niet moet worden geadviseerd en wanneer kort of uitgebreid moet worden geadviseerd.

1.2 Opdracht

De opdracht is als volgt:

Bepaal op welke dossiers (welke) inspanning van het team omgevingsveiligheid meest effectief is. Werk in periodieke bijeenkomsten met een projectgroep bestaande uit medewerkers van Veiligheidsregio IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland en een gemeente. Formuleer op basis van de bevindingen een kader dat gebruikt kan worden bij de advisering. Verwerk de resultaten in een rapportage en zorg voor goede inhoudelijke betrokkenheid van de medewerkers van het team.

1.3 Werkwijze

Vanuit Veiligheidsregio IJsselland is een projectgroep ingericht met circa vijf deelnemers uit het team omgevingsveiligheid. Bij de opstart van het project heeft deze projectgroep een brainstormsessie gehouden waarin inzichtelijk is gemaakt waarop het team adviseert in het kader van omgevingsveiligheid RO-adviestaken. De projectgroep is uitgebreid met medewerkers van de Omgevingsdienst IJsselland en medewerkers van de gemeenten uit de regio. Zij hebben aangegeven op welke wijze zij het meest geholpen zijn met de advisering vanuit de veiligheidsregio. Met de projectgroep zijn er drie werksessies geweest om invulling te geven aan de opdracht.

1.4 Leeswijzer

De rapportage is als volgt opgebouwd. In het voorliggende hoofdstuk 1 zijn de opdracht en werkwijze beschreven. In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de locatie en het type ontwikkeling. Hoofdstuk 3 bevat een analyse. Hoofdstuk 4 beschrijft de conclusies en aanbevelingen. Verder is in bijlage 1 achtergrondinformatie opgenomen over onder meer aandachtsgebieden, voorschriftengebieden en attentiegebieden. In bijlage 2 is een folder opgenomen met informatie over de ontwerpprincipes voor veiligheid.

2. Adviesrol VR IJsselland

VR IJsselland wil meer risicogericht werken, wat inhoudt dat zij vooral gaat adviseren op ruimtelijke plannen waarin veiligheidsrisico's gelopen worden en middels maatregelen er een veiligere omgeving kan worden ontwikkeld. Aan de hand van het wettelijk kader en de mogelijke incidentscenario's is bepaald bij welke ontwikkelingen veiligheidswinst kan worden behaald.

De beoordeling of er bij een ruimtelijke ontwikkeling veiligheidswinst kan worden behaald, gebeurt in twee stappen:

1. Het beoordelen van de locatie van de ontwikkeling
2. Het beoordelen van het type ontwikkeling

Onderstaand wordt beschreven op welke wijze de selectie kan worden gemaakt en hoe VR IJsselland zal adviseren. Tevens wordt beschreven op welke wijze het aansluit bij de Ruimtelijke Ordeningssystematiek en de wettelijke kaders.

Het beoordelen van de locatie van de ontwikkeling

De eerste stap is het beoordelen van de locatie van de ontwikkeling. Voor de beoordeling of er op de ontwikkellocaties veiligheidsrisico's spelen, kan VR IJsselland een kaart weergeven. De ambitie is om op een toegankelijke manier de veiligheidsrisico's in kaart te brengen en zo een helder overzicht te creëren. De kaart biedt een indicatie van de benodigde adviesintensiteit, variërend van standaard tot maatwerk. Dit proces kan worden ondersteund door het importeren van gegevens uit het Portaal Atlas Veiligheid.

In onderstaande tabel is per risicobron aangegeven welke afstand gehanteerd kan worden. Hierbij zijn verschillende kolommen te onderscheiden:

1. Belemmeringengebied (buisleidingen): Een belemmeringengebied buisleiding is bedoeld voor de veiligheid en het onderhoud van buisleidingen met gevaarlijke stoffen. Het is de locatie aan weerszijden van een buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding.
2. PR 10⁻⁶ contour: Een zone waarbinnen het plaatsgebonden risico hoger is dan 10⁻⁶ per jaar.
Wanneer een milieubelastende activiteit vergunningsplichtig is, zoals opgenomen in bijlage VII van het Besluit kwaliteit leefomgeving mogen (zeer) kwetsbare gebouwen en locaties niet binnen de PR10⁻⁶ contour worden gesitueerd.
Wanneer een milieubelastende activiteit niet vergunningsplichtig is, dan is hoofdstuk 4 van het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing. Er gelden dan andere aanwijzingen voor vastgestelde afstanden met betrekking tot de PR 10⁻⁶ contour. Het gaat dan bijvoorbeeld om de afstand tot de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht of de afstand tot zeer kwetsbare gebouwen/ beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locatie.
3. Aandachtsgebied: gebieden die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Onderscheid tussen brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebied.

4. Attentiegebied¹: Attentiegebieden maken inzichtelijk in welk gebied zich bij een incident met gevaarlijke stoffen nog levensbedreigende gevolgen kunnen voordoen voor mensen op buitenlocaties. Deze zones zijn groter dan de aandachtsgebieden en relevant voor (het inzichtelijk maken van) restrisico's.

Onderstaand een overzicht van relevante advieszones met betrekking tot de omgevingswet.

		Belemmeringen-gebied	PR 10⁻⁶ contour	Aandachts-gebied (brand en explosie)	Aandachts-gebied (gifwolk)	Attentiegebied
		Rode zone		Oranje zone	Gele zone	Grijze zone
Milieubelastende activiteit	Bal/Bkl	N.v.t.	Bijlage VII Bkl , weergegeven in het Portaal Atlas Veiligheid	Bijlage VII Bkl , weergegeven in het Portaal Atlas Veiligheid.	Bijlage VII Bkl , weergegeven in het Portaal Atlas Veiligheid.	N.t.b.
Weg	Basisnet	N.v.t.	A1: afrit 23 (Deventer) - afrit 24 (Deventer Oost): 12 meter A1: afrit 24 (Deventer Oost) – afrit 26 (Lochem): 12 meter A28: Knp. Hattemerbroek – afrit 18 (Zwolle Zuid): 13 meter A28: afrit 18 (Zwolle Zuid) – afrit 20 (Zwolle Noord): 13 meter A28: afrit 20 (Zwolle Noord) – afrit 21 (Ommen): 13 meter A28: afrit 21 (Ommen) – afrit 22 (Nieuwleusen): 15 meter A28: afrit 22 (Nieuwleusen) – Knp. Lankhorst: 18 meter A32: geen	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	300 meter	Plasbrand: 100 meter Explosie: 380 meter
	Provinciaal route-netwerk	N.v.t.	N.v.t.	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	Niet aangewezen conform Omgevingsverordening provincie Overijssel	Niet aangewezen conform Omgevingsverordening provincie Overijssel
Spoor	Basisnet	N.v.t.	0, 1, 6 of 7 meter (zie Portaal Atlas Veiligheid.)	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	300 meter	Plasbrand: 80 meter Explosie: 500 meter

¹ Attentiegebieden zijn vooralsnog niet in de Omgevingswet opgenomen en daarom ligt er geen wettelijke verplichting om attentiegebieden in visies, programma's en plannen op te nemen.

		Belemmeringen-gebied	PR 10⁻⁶ contour	Aandachts-gebied (brand en explosie)	Aandachts-gebied (gifwolk)	Attentiegebied
		Rode zone		Oranje zone	Gele zone	Grijze zone
Water	Basisnet (IJssel)	25 meter (vrijwarings zone)	0 meter	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	300 meter	Plasbrand: 125 meter Explosie: 800 meter
Buis-leidingen	Aardgas	4 of 5 meter	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas Veiligheid	Brandaandachts-gebied, zie Portaal Atlas Veiligheid	N.v.t. Zie Portaal Atlas Veiligheid	Plasbrand/ fakkelbrand: max 2 kW/m ²
	Overig	5 meter	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas Veiligheid	Brandaandachts-gebied, zie Portaal Atlas Veiligheid	N.v.t. Zie Portaal Atlas Veiligheid	Plasbrand/ fakkelbrand: max 2 kW/m ²

Alle gebieden buiten de contouren zoals benoemd in bovenstaande tabel, worden aangeduid als groen. Verdere toelichting over bovenstaande tabel en aanvullende (achtergrond)-informatie over aandachtsgebieden, voorschriftengebieden en attentiegebieden is opgenomen in bijlage 1.

Bepalen van type ontwikkeling

De tweede stap vindt plaats door te beoordelen wat voor type ontwikkeling het betreft. Te onderscheiden situaties zijn:

1. Minder dan tien zelfredzame personen toevoegen aan bestaand gebruik in de omgeving.
2. Ten minste tien zelfredzame personen toevoegen aan de omgeving, zoals bij een woonwijk of een bedrijventerrein.
3. Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties toevoegen aan de omgeving.
4. Kwetsbare gebouwen en locaties toevoegen aan de omgeving.
 - Specifieke aandacht voor evenementen in de openlucht voor ten minste 5.000 personen.
5. Ten minste één niet-zelfredzame persoon toevoegen aan bestaand gebruik in de omgeving.
6. Zeer kwetsbare gebouwen toevoegen aan de omgeving.
7. Een milieubelastende activiteit mogelijk maken, zoals bedoeld in hoofdstuk 3 Besluit activiteiten leefomgeving en bijlage VII van het Besluit kwaliteit leefomgeving.
8. Relevante ontwikkelingen die betrekking hebben op de Beleidsagenda Veiligheidsregio IJsselland 2023 – 2026 en/of artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr). Het gaat daarbij onder andere over thema's zoals de energietransitie en klimaatverandering. Mogelijke voorbeelden zijn EOS en wateroverlast.

Ontwerpprincipes voor veiligheid

In het document 'Inbreng veiligheidsregio's in omgevingsvisies Kernwaarde' (2018) is aangegeven dat de leefomgeving mede wordt vormgegeven volgens de ontwerpprincipes voor veiligheid:

- a) Voorkomen of beperking van risico's vergroot de veiligheid
- b) Afstand tot de risico's vergroot de veiligheid

- c) Bouwwerken en omgeving bieden bescherming
- d) Bouwwerken en gebieden zijn snel en veilig te verlaten
- e) De omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten mogelijk
- f) Mensen krijgen bij crisis passende medische zorg

In bijlage 2 is een folder opgenomen met nadere informatie over de bovenstaande ontwerpprincipes.

3. Analyse

In onderstaande matrix worden de locatie van de ontwikkeling en het type ontwikkeling, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk, tegen elkaar afgezet. Daarbij wordt per onderdeel beoordeeld of een standaardadvies volstaat of dat een maatwerkadvies noodzakelijk is. Hierdoor ontstaat inzicht in de mate van complexiteit en de benodigde advisering.

		Belemmeringen-gebied	PR 10⁻⁶ contour	Aandachts-gebied (brand en explosie)	Aandachts-gebied (gifwolk)	Attentie-gebieden
1	Minder dan tien zelfredzame personen toevoegen aan bestaand gebruik in de omgeving	Niet toegestaan	Maatwerk	Standaardadvies	Standaardadvies	Standaardadvies
2	Ten minste tien zelfredzame personen toevoegen aan de omgeving	Niet toegestaan	Maatwerk	Standaardadvies	Standaardadvies	Standaardadvies
3	Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties toevoegen aan de omgeving	Niet toegestaan	Maatwerk	Standaardadvies	Standaardadvies	Standaardadvies
4	Kwetsbare gebouwen en locaties toevoegen aan omgeving	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Maatwerk	Standaardadvies	Standaardadvies
5	Ten minste één niet-zelfredzaam persoon toevoegen aan bestaand gebruik in omgeving	Niet toegestaan	Maatwerk	Maatwerk	Standaardadvies	Standaardadvies
6	Zeer kwetsbare gebouwen toevoegen aan de omgeving	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Maatwerk	Maatwerk	Standaardadvies
7	Milieubelastende activiteit	Niet toegestaan	Maatwerk	Maatwerk	Maatwerk	Standaardadvies
8	Beleidsagenda Veiligheidsregio IJsselland	Niet toegestaan	Maatwerk	Maatwerk	Maatwerk	Standaardadvies

Een standaardadvies betekent niet automatisch dat een ontwikkeling altijd is toegestaan; het bevat vaste passages die richting geven aan de beoordeling. Omgekeerd betekent een maatwerkadvies niet dat de beoogde ontwikkeling onmogelijk is, maar juist dat er zorgvuldiger wordt gekeken naar de specifieke context en omstandigheden.

Een standaardadvies bevat een korte beschrijving van het risico en het scenario en bevat informatie over de effecten en het handelingsperspectief. Een standaardadvies is een formeel advies.

4. Conclusies en aanbevelingen

Door middel van diverse bijeenkomsten met de projectgroep, bestaande uit medewerkers van Veiligheidsregio IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland en gemeenten uit de regio, is vastgelegd waar de inzet van het team Omgevingsveiligheid het meest effectief is. Dit heeft geresulteerd in een praktisch kader dat richting geeft aan de advisering over omgevingsveiligheid. Het kader maakt onderscheid tussen standaardadviezen en maatwerk, afhankelijk van de aard en locatie van de ontwikkeling. Een standaardadvies bestaat uit vooraf gedefinieerde elementen en teksten, terwijl een maatwerkadvies ruimte biedt voor een diepgaandere beoordeling van de specifieke situatie.

Uit de analyse blijkt dat de adviesvorm sterk wordt bepaald door de ligging en het type ontwikkeling. Voor plannen binnen het belemmeringsgebied en de PR10-6 contour geldt dat dit in een aantal gevallen niet is toegestaan en veelal maatwerk vereist. Ook ontwikkelingen met zeer kwetsbare functies of milieubelastende activiteiten vragen vanwege de verhoogde risico's altijd om maatwerkadvies. Ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan de Beleidsagenda van de Veiligheidsregio IJsselland vereisen eveneens maatwerk, deze projecten vragen bijzondere aandacht vanwege hun beleidsmatige of strategische belang.

Over het algemeen kan bij beperkte kwetsbare functies en/of kleinere ontwikkelingen in een brand- of explosieaandachtsgebied een standaardadvies voldoende zijn. Ook (grotere) ontwikkelingen in een gifwolkaandachtsgebied kunnen over het algemeen voorzien worden van een standaardadvies. Bij ontwikkelingen die alleen in een gifwolkaandachtsgebied liggen kan bijvoorbeeld (alleen) geadviseerd worden om alle gebouwen in of om het plangebied te voorzien van afsluitbare mechanische ventilatie. Zo kunnen de aanwezigen veilig binnen schuilen bij een incident waarbij een giftige wolk vrijkomt. Deze maatregel is vanuit het Besluit bouwwerken leefomgeving reeds standaard verplicht. Daarom is het belangrijk om duidelijke en toegankelijke informatie te verschaffen in het kader van risicocommunicatie en handelingsperspectief. Dit zorgt ervoor dat mensen niet alleen begrijpen welke risico's er zijn, maar ook weten hoe ze adequaat kunnen handelen tijdens een calamiteit.

Verder brengen attentiegebieden in kaart waar incidenten met gevaarlijke stoffen levensbedreigende gevolgen kunnen hebben voor personen buiten gebouwen. Dit kan relevant zijn voor locaties waar veel mensen buiten aanwezig zijn bijvoorbeeld bij evenementen. De attentiegebieden waren nog niet in beeld. Deze zones zijn groter dan de aandachtsgebieden en zijn ook relevant voor (het inzichtelijk maken van) restrisico's.

Adviseren op omgevingsvisies, -programma's en -plannen voor grotere gebieden heeft de voorkeur boven adviseren op meerdere, kleinere deelplannen. Daardoor kan op gestructureerde wijze meer bereikt worden, wat bijdraagt aan een consistente en voorspelbare aanpak richting gemeenten en omgevingsdienst. Dit bevordert niet alleen de efficiëntie van het proces, maar zorgt er ook voor dat risico's en ruimtelijke ontwikkelingen beter in samenhang kunnen worden beoordeeld.

Gebaseerd op de bovenstaande conclusies zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

1. Adviseer zoveel mogelijk op omgevingsvisies, -programma's en -plannen voor grotere gebieden. Alleen wanneer dit niet mogelijk is, adviseer dan op kleinere

deelplangebieden. Bespreek deze insteek periodiek met gemeenten en omgevingsdienst.

2. Ontwikkel duidelijke standaardadviezen en integreer deze in de bestaande formats en werkprocessen.
3. Integreer de attentiegebieden in scenariobeschrijvingen voor externe veiligheid/ omgevingsveiligheid en werk restrisico's uit.
4. Ontwikkel richtlijnen voor maatwerkadviezen en baseer deze op de ontwerpprincipes voor veiligheid. Dit biedt een kader voor consistentie en bevordert een systematische aanpak van complexe adviesaanvragen.
5. Stel samen met de medewerkers van de Geo-teams een (signaal)kaart op waarin de veiligheidsrisico's per gebied inzichtelijk worden gemaakt. Maak hierbij gebruik van de bestaande landelijke Portaal Atlas Veiligheid of Atlas Leefomgeving. Gebruik dit in overleg met gemeenten en omgevingsdienst, om snel en eenvoudig te kunnen beoordelen of een voorgenomen ontwikkeling zich in een rood, oranje, geel, grijs of groen gebied bevindt.
6. Neem in activiteitenplanning van het team Omgevingsveiligheid periodieke evaluatiemomenten op, om de standaard- en maatwerkadviezen periodiek te herzien, indien daar aanleiding toe is. Evalueer in samenwerking met de gemeentes en omgevingsdienst.

5. Bijlage 1 - Achtergrondinformatie bij locatie en type ontwikkeling

De uitwerking/aanvullende toelichting van de sterren (**) uit de tabel met de locatie van de ontwikkeling is onderstaand opgenomen. Daarna is aanvullende (achtergrond)informatie opgenomen over aandachtsgebieden, voorschriftengebieden en attentiegebieden.

		Belemmeringen-gebied	PR 10 ⁻⁶ contour	Aandachts-gebied (brand en explosie)*	Aandachts-gebied (gifvolk)*	Attentiegebied
		Rode zone		Oranje zone	Gele zone	Grijze zone
Milieubelastende activiteit	Bal/Bkl	N.v.t.	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas veiligheid**	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas Veiligheid	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas Veiligheid	N.t.b.
Weg	Basisnet	N.v.t.	A1: afrit 23 (Deventer) - afrit 24 (Deventer Oost): 12 meter A1: afrit 24 (Deventer Oost) – afrit 26 (Lochem): 12 meter A28: Knp. Hattermerbroek – afrit 18 (Zwolle Zuid): 13 meter A28: afrit 18 (Zwolle Zuid) – afrit 20 (Zwolle Noord): 13 meter A28: afrit 20 (Zwolle Noord) – afrit 21 (Ommen): 13 meter A28: afrit 21 (Ommen) – afrit 22 (Nieuwleusen): 15 meter A28: afrit 22 (Nieuwleusen) – Knp. Lankhorst: 18 meter A32: geen	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	300 meter	Plasbrand: 100 meter Explosie: 380 meter
	Provinciaal route-netwerk (paragraaf 4.10.4 Externe veiligheid)	N.v.t.	N.v.t.	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter ***	Niet aangewezen conform Omgevingsverordening provincie Overijssel	Niet aangewezen conform Omgevingsverordening provincie Overijssel
Spoor	Basisnet	N.v.t.	0, 1, 6 of 8 meter (zie Portaal Atlas Veiligheid)	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	300 meter	Plasbrand: 80 meter Explosie: 500 meter
Water	Basisnet (IJssel)	25 meter (vrijwarings zone)	0 meter	Brand: 30 meter Explosie: 200 meter	300 meter	Plasbrand: 125 meter Explosie: 800 meter

		Belemmeringen-gebied	PR 10 ⁻⁶ contour	Aandachtsgebied (brand en explosie)*	Aandachtsgebied (gifwolk)*	Attentiegebied
		Rode zone		Oranje zone	Gele zone	Grijze zone
Buis-leidingen	Aardgas	4 of 5 meter ****	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas Veiligheid	Brandaandachtsgebied, zie Portaal Atlas Veiligheid	N.v.t. Zie Portaal Atlas Veiligheid	Plasbrand/ fakkelbrand: max 2 kW/m ²
	Overig	5 meter	Bijlage VII Bkl , weergegeven in de Portaal Atlas Veiligheid	Brandaandachtsgebied, zie Portaal Atlas Veiligheid	N.v.t. Zie Portaal Atlas Veiligheid	Plasbrand/ fakkelbrand: max 2 kW/m ²

Toelichting bij tabel met ontwikkelingen op locatie

* In bijlage VII, onder C, bij het Besluit kwaliteit leefomgeving is aangegeven dat voor de wegen, spoorwegen en binnenwateren die bij ministeriële regeling zijn aangewezen voor het:

- brandaandachtsgebied: 30 m; en
- explosieaandachtsgebied: 200 m.

De afstand geldt vanaf de locaties die bij ministeriële regeling zijn aangewezen.

De afstand van een gifwolkaandachtsgebied staat voorlopig op 300 meter maar de definitieve afstand is nog nader te bepalen. Er is namelijk een nieuwe berekeningswijze van het gifwolkaandachtsgebied vastgesteld. De berekeningswijze treedt per 1 juli 2025 in werking.

** Om inzicht te krijgen in de risico's in de omgeving kan het Portaal Atlas Leefomgeving of Atlas Leefomgeving worden gebruikt. In bovenstaande tabel is gekozen om het Portaal Atlas Leefomgeving te gebruiken.

*** Omgevingsverordening Overijssel 2024: Voor het transport van gevaarlijke stoffen over wegen is een provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen aangewezen. Dit routenetwerk is afgestemd op het landelijke Basisnet. Om te kunnen komen tot een aaneengesloten route van transport van gevaarlijke stoffen is het van belang om langs wegen die zijn vrijgegeven en (mogelijk) aangewezen worden als route gevaarlijke stoffen, het toevoegen van kwetsbare gebouwen en locaties te voorkomen als dit zou leiden tot beperking van de gebruiksmogelijkheden van de weg als onderdeel van de route gevaarlijke stoffen. De 'effectgebieden incidenten met brand' en 'effectgebieden incidenten met explosie' zijn zones van 30 respectievelijk 200 meter aan weerszijden van de weg. De Provincie biedt enkele routes aan die mogelijk geschikt zouden zijn voor gevaarlijke stoffen. Gemeentes 'mogen' de wegen aanwijzen en mogen ook eigen wegen aanwijzen die gebruikt mogen worden voor gevaarlijke stoffen. Veiligheidsregio IJsselland volgt bestaand provinciaal beleid. Meer informatie is opgenomen in paragraaf 4.10.4 (Externe veiligheid) van de Omgevingsvergunning provincie Overijssel.

**** De omvang van een belemmeringsgebied buisleidingen in het omgevingsplan is 5 meter aan weerszijden van de buisleiding, gemeten vanuit het hart ervan. Behalve voor een buisleiding voor aardgas met een druk tussen 1.600 en 4.000 kPa. Daar is een belemmeringsgebied van 4 meter aan weerszijden van de buisleiding voldoende. Verder zijn waterstofbuisleidingen en bijbehorende analyses nog in ontwikkelingen, wat onder meer van invloed is op het belemmeringsgebied van dergelijk waterstofleidingen.

Aandachtsgebieden, voorschriftengebieden en attentiegebieden

In de artikelen 5.12 tot en met 5.15 van het Bkl is informatie opgenomen ten aanzien van de aandachtsgebieden. In artikel 5.12 van het Bkl is opgenomen:

1. Een brandaandachtsgebied is de locatie begrensd door de afstand, waar als gevolg van een ongeval dat leidt tot een plasbrand of een fakkelbrand, de warmtestraling ten hoogste 10 kW/m^2 is (Bkl artikel 5.12, lid 1).
2. Een explosieaandachtsgebied is de locatie begrensd door de afstand, waar als gevolg van een ongewoon voorval dat leidt tot:
 - a. een kokende vloeistof-gasexpansie-explosie (Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion, BLEVE) de warmtestraling ten hoogste 35 kW/m^2 is; of
 - b. een explosie, anders dan onder a, de overdruk ten hoogste 10 kPa is.
3. Een gifwolkaandachtsgebied is de locatie begrensd door de afstand, waar als gevolg van een ongewoon voorval dat leidt tot een gifwolk, personen in een gebouw overlijden door blootstelling aan ten hoogste de bij ministeriële regeling vastgestelde concentratie van een gevaarlijke stof gedurende een daarbij aangegeven periode.
4. In afwijking van het derde lid wordt een gifwolkaandachtsgebied voor de toepassing van deze paragraaf begrensd door een afstand van $1,5 \text{ km}$ vanaf de locatie binnen de begrenzing van de activiteit, bepaald volgens bij ministeriële regeling gestelde regels, als de afstand, bedoeld in het derde lid, groter is dan $1,5 \text{ km}$.

Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen. Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. De gemeente wijst in dat geval een locatie binnen een (brand- of explosie)aandachtsgebied als (brand- of explosie)voorschriftengebied aan in het omgevingsplan. In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen.

Gifwolkaandachtsgebieden kunnen niet worden aangewezen als voorschriftengebied en hiervoor gelden dan ook geen aanvullende bouweisen. Voor gifwolken gelden generieke eisen die onafhankelijk van een aandachtsgebied voor nieuw te bouwen gebouwen gelden.

Tot slot wordt in het document Omgevingsveiligheid Mensen op Buitenlocaties (Werkgroep risico's mensen buiten, 12 december 2019), ingegaan op attentiegebieden. Attentiegebieden maken inzichtelijk in welk gebied zich bij een incident met gevaarlijke stoffen nog levensbedreigende gevolgen kunnen voordoen voor mensen op buitenlocaties. Attentiegebieden zijn vooralsnog niet in de Omgevingswet opgenomen en daarom ligt er geen wettelijke verplichting om attentiegebieden in visies, programma's en plannen op te nemen. Voor de veiligheid van mensen op buitenlocaties heeft het de voorkeur geen activiteiten in de attentiegebieden te laten plaatsvinden. Wanneer het niet anders kan, kunnen maatregelen overwogen worden om de veiligheid van mensen op buitenlocaties te verhogen, of om hen een handelingsperspectief te bieden.

Voor attentiegebieden (buiten) is de locatie begrensd door de afstand, waar als gevolg van een ongewoon voorval dat leidt tot een plasbrand of een fakkelbrand de warmtestraling ten hoogste 2 kW/m^2 is. Voor een BLEVE, de warmtestraling ten hoogste 10 kW/m^2 is, en een explosie de overdruk ten hoogste 20 kPa is. Voor een gifwolk is het begrensd tot de Alarmeringsgrenswaarde van 30 minuten. Voorwaarde is dat bij een groot incident met een

giftige stof de mensen via de WAS- palen of een NL-Alert binnen 10 minuten worden gealarmeerd en dat hen daarbij een handelingsperspectief wordt geboden.

6. Bijlage 2 - Folder 'Kansen voor een veilige fysieke leefomgeving'

Kansen voor een veilige fysieke leefomgeving

Maak de Omgevingsvisie 'eenvoudig beter en veiliger'

De Omgevingswet versterkt de balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Variabelen zijn onder meer leefbaarheid, gezondheid, mobiliteit, werkgelegenheid, duurzaamheid, financiën én veiligheid. Om te helpen bij het vormen van een visie over veiligheid, biedt Veiligheidsregio IJsselland een aantal kernwaarden aan.

Deze kernwaarden vormen input voor de omgevingskwaliteit 'veilige fysieke leefomgeving'. Het zijn (ontwerp)principes of de kaders waarmee de fysieke leefomgeving zo veilig mogelijk kan worden ingericht. In het Omgevingsplan kunnen daar vervolgens planregels en omgevingswaarden aan gekoppeld worden. Zo wordt veiligheid een thema waarover aan de voorkant wordt nagedacht.

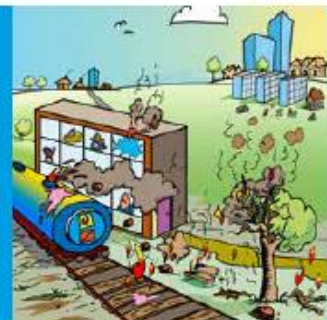


Samen werken aan een veilige fysieke leefomgeving

Initiatiefnemers van nieuwe ontwikkelingen, maatschappelijke organisaties, gemeenten en andere overheden streven samen naar een veilige(re) leefomgeving. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het werkt het beste wanneer een initiatiefnemer of de gemeente al in een vroeg stadium nadenkt over veiligheid. Veiligheidsregio IJsselland biedt aan op dat moment al mee te denken en een gesprekspartner te zijn voor de initiatiefnemer en de gemeente. In de Omgevingsvisie kan de gemeente vastleggen hoe deze samenwerking het beste vorm krijgt.

Afstand tot de risico's vergroot de veiligheid

Met risico's bedoelen we bijvoorbeeld droog bos, hoog water, een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen of het vervoer daarvan. Als bij zo'n risicobron iets gebeurt, kan dat grote gevolgen voor en effecten op de omgeving en haar bewoners hebben. Bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling is het daarom belangrijk om te kijken naar de omgeving en de risico's die zich in de buurt bevinden. Om het aantal slachtoffers te verlagen wil je grote groepen mensen of mensen die zichzelf niet kunnen redden bij een noodgeval (jonge kinderen, gehandicapten, ouderen) op afstand van een risicobron hebben. Zij hebben dan meer tijd om in veiligheid gebracht te worden.



Bouwwerken en omgeving bieden bescherming

Incidenten zijn niet uit te sluiten, ongeacht de voorzorgsmaatregelen. Mensen in de omgeving van een incident moeten de mogelijkheid hebben om te schuilen of nadelige effecten moeten worden vertraagd. Door bewust na te denken over de manier van bouwen, type en inrichting van gebouwen, kunnen mensen beschermd worden tegen de gevolgen van bijvoorbeeld: rookwolken bij brand, explosies, de verspreiding van giftige gassen, of uitval van nutsvoorzieningen.



Bouwwerken en gebieden zijn snel en veilig te verlaten

Als de bebouwing en de omgeving onvoldoende bescherming bieden bij incidenten, voorkomt een veilige ontvluchting (evacuatie) verdere slachtoffers. Goede vluchtroutes vergroten de zelfredzaamheid van mensen in het gebied. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is het goed vooraf een analyse van de risico's te maken. Op basis hiervan kunnen de gebouwen en ontsluitingswegen zo ontworpen worden dat mensen veilig en snel naar een veilige omgeving kunnen vluchten.

De omgeving maakt snel en effectief optreden van hulpdiensten mogelijk

Bij deze kernwaarde gaat het om 3 dingen:

- Hulpverleners kunnen het snelst optreden als ze goed bij een incident kunnen komen. Een goed door-dachte bereikbaarheid en aanrijdroutes van gebieden, gebouwen, bedrijven en evenemententerreinen zijn daarom belangrijk;
- Voor een effectief optreden van hulpverleners is het belangrijk om te weten wat ze aan kunnen treffen. Zijn er minder-zelfredzame mensen? En welke risico's zijn er (in de omgeving)? Actuele informatie over deze zaken moet toegankelijk zijn voor hulpdiensten;
- Wanneer er voldoende bluswater is, kan de brandweer snel en efficiënt optreden. Dit beperkt de gevolgen voor de omgeving en haar bewoners. Er is dan een snellere terugkeer naar de 'normale' situatie. Ook de opvang van (vervuild) bluswater is belangrijk om het milieu zo min mogelijk te schaden.



Mensen zijn bekend met risico's en weten hoe te handelen

Een samenleving heeft altijd te maken met risico's. Communicatie over de risico's zelf en de voorbereiding erop, draagt bij aan de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van bewoners.

Het uiteindelijke doel is dat iedereen die in een gemeente verblijft, weet welke risico's er zijn, hoe ze zich kunnen voorbereiden en wat ze kunnen doen bij crisissituaties. Daar hoort ook kennis van de inrichting van de omgeving en van de mogelijkheden om te handelen bij. Hierdoor stijgt het veiligheidsbewustzijn van mensen en is het handelingsperspectief bekend.

Voorzieningen in de zorg zijn toegankelijk voor en afgestemd op inwoners en bezoekers

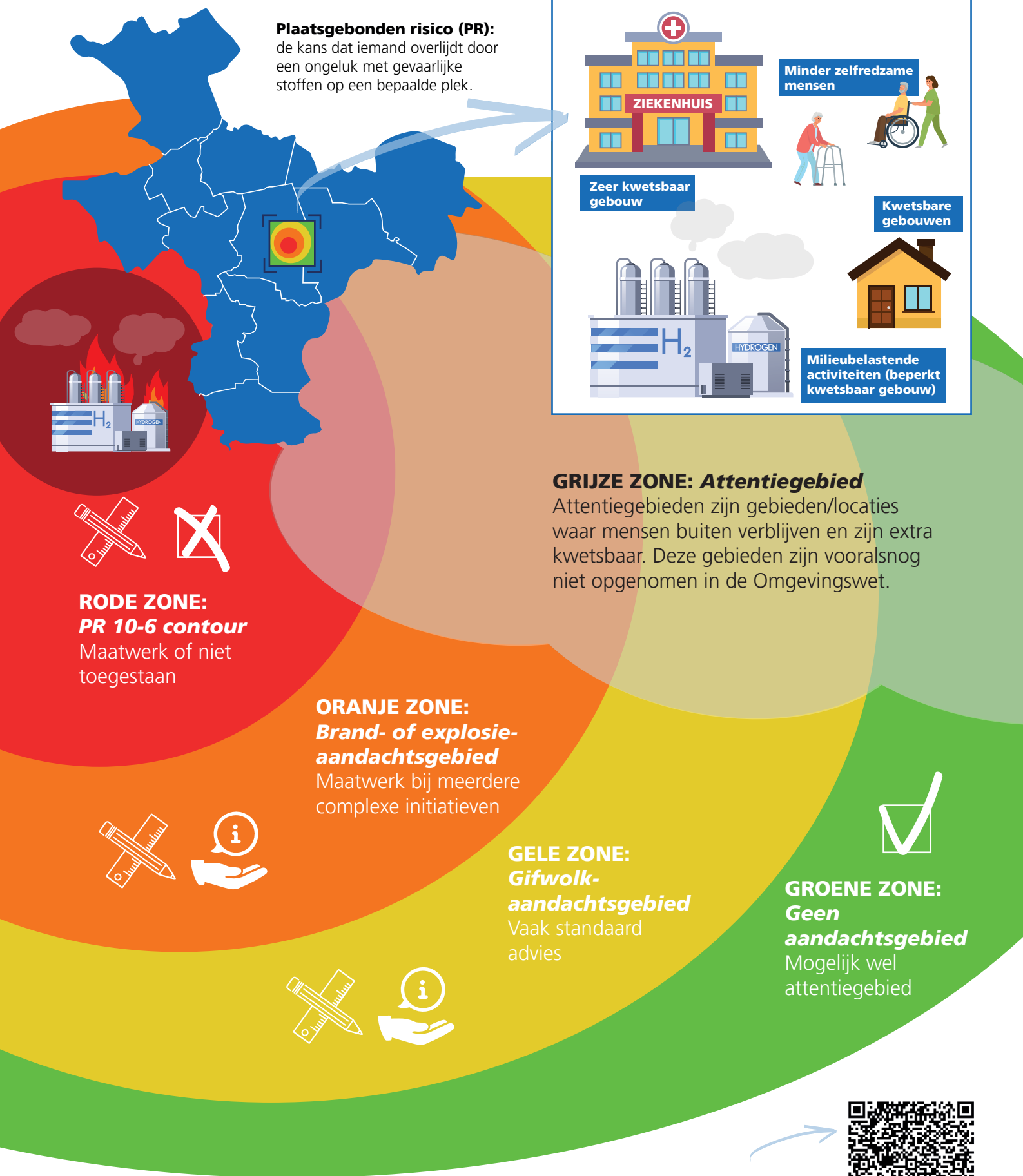
Inwoners en bezoekers van de regio hebben een bepaalde zorgbehoefte. Het is belangrijk dat zorgorganisaties zoals ziekenhuizen, huisartsen en de ambulancedienst hierop zijn berekend, onder alle omstandigheden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal gekeken moeten worden wat de gevolgen zijn voor de zorgorganisaties. Bij groei van het aantal inwoners of bezoekers zullen ze meegroeien. Maar bij krimp is het van belang dat zorgvoorzieningen op peil blijven.

Kortom, voor alle verschillende doelgroepen is passende zorg bereikbaar, ook bij incidenten of crisis.



Neem contact met ons op wanneer u wilt weten wat we voor u kunnen betekenen:
omgevingsveiligheid@vrijsselland.nl of tel: 088-119 7895



MEER INFORMATIE OVER
AANDACHTSGEBIEDEN
VIND JE HIER



Agendapunt - besluitvormend

overleg Dagelijks bestuur – algemeen bestuur
datum overleg 4 september 2025 – 24 september 2025

Onderwerp Risicocommunicatie

opdrachtgever Lizette Tijink
opsteller Lizette Tijink
bijlagen
vertrouwelijk nee

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel:

- a. om het huidige programma Veilig Leven in gezamenlijkheid met de activiteiten risicocommunicatie op te pakken in het kader van weerbaarheid en veerkracht en onze actuele risico's;
- b. deze met de geprioriteerde thema's en risico's van de gemeenten uit bijvoorbeeld de integrale veiligheidsplannen te verwerken in een gezamenlijke risicocommunicatiekalender.

Aanleiding

Al enkele jaren kent Veiligheidsregio IJsselland een programma Veilig Leven. Vanuit dit programma wordt samen met gemeenten uitvoering gegeven aan preventieve activiteiten in onze regio, zoals oefeningen in zorgcentra, ontwikkelen van games voor jongeren, voorlichtingsbijeenkomsten, communicatiecampagnes, et cetera. Maar de wereld verandert. De actuele situatie in de wereld en nieuwe soorten crises vragen meer van de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Daarnaast vragen de nieuwe risico's om een meer gezamenlijke aanpak van overheidsorganisaties en partners.

Om inwoners bewust te maken van risico's en hen aan te moedigen zelf maatregelen te nemen, is de landelijke campagne *Denk vooruit* ontwikkeld. Deze vertalen we momenteel door naar onze regionale campagne *Laat je niet verrassen*, zodat we, naast de landelijke campagne, ook middelen inzetten die beter aansluiten bij de behoeften van onze eigen regio. In aanvulling op deze campagnes is meer nodig om te werken aan bewustwording en risicoreductie in onze regio. Door de activiteiten in het programma Veilig Leven te combineren met risicocommunicatie en een gezamenlijke boodschap uit te stralen als overheid versterkt dit de gewenste preventieve werking en risicoreductie.

Een regiobrede aanpak van risicocommunicatie

Risicocommunicatie is een belangrijk middel om te komen tot risicoreductie en preventie. Als definitie van risicocommunicatie hanteren we binnen Veiligheidsregio IJsselland het volgende:

Voorlichting en communicatie over een mogelijke ramp of crisis die zich in de toekomst kan voordoen en de bijbehorende gevaren en handelingsperspectieven (NIPV – Gedrag beïnvloeden met risicocommunicatie – 2019).

Het voorstel is om risicocommunicatie te zien als een paraplu waar alle huidige werkwijzen in zijn ondergebracht in het kader van (brand)veilig leven, weerbaarheid en veerkracht, risicogericht werken en #vetveilig. Een risicocommunicatie-kalender wordt de basis van de integrale en regionale aanpak.

Op basis van onder andere de door het algemeen bestuur vastgestelde risico's, de integrale veiligheidsplannen en het dekkingsplan wordt een risicocommunicatie-kalender vastgesteld waarin op hoofdlijnen is vastgelegd waar we gezamenlijk risicocommunicatie voor inzetten, op welk moment, met welk doel en doelgroep en welke activiteiten hier onder vallen. Daarbij wordt in de planning ruimte gehouden voor ad hoc risico's. Door het gezamenlijk selecteren van risico's en gezamenlijk de benodigde acties uit te zetten versterk je elkaar en spreek je als één overheid richting de burger.

Het voorstel is om Veiligheidsregio IJsselland het initiatief te laten nemen om te komen tot een gezamenlijke risico-communicatiekalender en de gemeenten te ondersteunen in de activiteiten in relatie tot bijvoorbeeld oefeningen, voorlichting, communicatie-uitingen et cetera. De gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor het inzetten van de desbetreffende activiteiten in hun gemeente. Het overlegorgaan Regionale Samenwerking Crisisbeheersing (RSC) kan hierin gezamenlijk met de kring van gemeentesecretarissen en het netwerk van communicatieadviseurs een centrale rol vervullen. In Veiligheidsregio IJsselland wordt een werkgroep Risicocommunicatie ingericht waar in afstemming met gemeenten en partners deze coördinerende en ondersteunende activiteiten worden opgepakt.

Beoogd effect

Het verhogen van bewustwording in de samenleving en risicoreductie te versterken in de regio.

Argumenten

- a. Risicocommunicatie is een van de kerntaken van het risicogericht werken en is een van de belangrijkste middelen om te komen tot risicoreductie, preventie en het verhogen van weerbaarheid en veerkracht. Door gezamenlijk te communiceren en in te springen op de actualiteit versterk je elkaars boodschap. Veilig Leven als apart programma geeft een versnippering in activiteiten die hier niet aan bijdraagt en waardoor de boodschap aan kracht inboet.
- b. Het IVP vormt samen met onder andere het dekkingsplan, de geprioriteerde risico's en de actualiteit de basis voor een gezamenlijke planning en uitvoering van activiteiten.
- c. Een gezamenlijke planning geeft helderheid voor uitvoerende partijen en partners en draagt bij aan transparantie in besluitvorming.

Kanttekeningen

De vrijheid om 'even iets te starten', zeker op onderwerpen die opgenomen zijn in de kalender, kan worden beperkt door gezamenlijk bepaalde risico's en gestelde doelen. Daar tegenover staat dat er duidelijk ruimte wordt gehouden voor ad-hoc communicatie.

Middelen/ bedrijfsvoeringsaspecten

Wat deze werkwijze primair vraagt, is het maken van keuzes en de bereidheid om risicocommunicatie in de volle breedte samen op te pakken. Aangezien we nu op veel verschillende terreinen al veel doen op het gebied van risicocommunicatie is een groot deel van de benodigde capaciteit al aanwezig, we moeten deze alleen nog identificeren en samenbrengen.

Praktisch gezien vraagt dit om een bijdrage vanuit verschillende betrokken teams van gemeenten en veiligheidsregio, zowel met een afvaardiging in de werkgroep als met uitvoerende capaciteit voor de daadwerkelijke communicatie.

Dit voorstel kan budgetneutraal worden uitgevoerd.

Afstemming en draagvlak

Om te komen tot dit voorstel zijn verschillende gesprekken gevoerd, onder andere met de voormalig programmamanager Veilig leven, teamleiders van de GHOR, Communicatie, Risicobeheersing en Crisisbeheersing en betrokken collega's van brandveilig leven.

Op 9 september is dit voorstel nog besproken in het RSC. Op basis van zowel deze bespreking als die in het dagelijks bestuur zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd, vooral om de relatie met het IVP te verduidelijken. Dit voorstel wordt nog nader toegelicht in een bijeenkomst van communicatieadviseurs van gemeenten op donderdag 18 september.

Het onderwerp risicocommunicatie wordt een onderwerp op de agenda van het RSC, hierdoor wordt het RSC intensief betrokken bij de inhoud van de communicatiekalender. Ook de werkgroep met communicatieadviseurs van de gemeenten zal betrokken worden. Hierdoor zijn zowel de inhoudelijke als de uitvoerende collega's gekoppeld aan dit proces.

Communicatie

Vanuit de werkgroep Risicocommunicatie zal het initiatief worden genomen om te starten en de betrokken medewerkers te benaderen.

Agendapunt - besluitvormend

overleg stuurgroep – dagelijks bestuur – algemeen bestuur
datum overleg 3 september – 4 september – 24 september

Onderwerp **Basisnormen Weerbaarheid en Veerkracht**

opdrachtgever	Algemeen bestuur	akkoord opdrachtgever
verantw. MT-lid	Lizette Tijink	akkoord verantwoordelijk MT-lid
portefeuillehouder	Ron König	akkoord portefeuillehouder
opsteller	Arnold van der Werff	
bijlagen	1. Weerbaarheid en veerkracht – De basisnormen 2. Aanbiedingsbrief colleges	
vertrouwelijk:	Nee	

Voorstel

- A. Kennis te nemen van de huidige versie van de notitie 'Basisnormen' en akkoord te gaan met de richting, uitgangspunten en programmastructuur zoals verwoord in de oplegnotitie;
- B. Akkoord te gaan met de implementatie in relatie tot de communicatiecampagne, keurmerk, MOTO en pilot noodsteunpunten;
- C. De notitie – De Basisnormen – namens het algemeen bestuur voor te leggen aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten (zie bijlage 2) en daarmee te verzoeken om instemming en verwerking in de jaarplannen van de gemeenten. Specifiek betekent dit onder andere:
 - Verlengen van de gevraagde capaciteit om de notitie 'Basisnormen' verder uit te werken;
 - Leveren van programmamanager en 3 projectleiders voor de deelprojecten
 - Leveren van projectmedewerkers volgens de notitie 'Basisnormen'

Aanleiding

Maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht zijn belangrijke thema's gezien de huidige ontwikkelingen op het gebied van geopolitiek en klimaat. Het algemeen bestuur heeft een aantal keer gesproken over deze ontwikkelingen en de effecten die voor Nederland en de regio IJsselland te verwachten zijn. De focus ligt hierbij niet alleen op de actuele militaire en hybride (oorlogs)dreiging maar ook op (gecombineerde) dreigingen in relatie tot de continuïteit van onze samenleving. Hierbij wordt uitgegaan van een scenario waarbij langdurige uitval van vitale voorzieningen aan de orde is en wij niet vanzelfsprekend op partijen als defensie kunnen rekenen voor ondersteuning. Hierbij moeten we ons voorbereiden op de koude fase (voorbereiding, preventie en training), maar ook de warme fase (crisisrespons) en de nafase (herstel en continuïteit). Het versterken van weerbaarheid en veerkracht raakt niet alleen het veiligheidsdomein, maar vrijwel alle domeinen binnen de gemeente.

Daarom heeft het algemeen bestuur, in de vergadering van 9 juli, de veiligheidsregio de opdracht gegeven om een set basisnormen samen te stellen op het gebied van weerbaarheid en veerkracht. Deze basisnormen vormen de basis voor de verdere aanpak. Het algemeen bestuur heeft uitgesproken deze basisnormen te willen voorleggen aan alle colleges van burgemeester en wethouders van de regio IJsselland. Daarbij is aangegeven dat tempo een belangrijk element is en we zowel planmatig te werk moeten gaan, maar ook starten met implementatie.

Uitgangspunten gezamenlijke aanpak

De weerbaarheidsopgave vergt een maatschappij brede aanpak. Het is dan ook van belang dat gemeenten, veiligheidsregio's, maatschappelijke organisaties, inwoners, ondernemers en andere relevante partijen een gezamenlijke aanpak formuleren. Weerbaarheid en veerkracht zijn immers niet alleen veiligheidsvraagstukken, maar vergen betrokkenheid van alle domeinen in de samenleving. Deze 'whole-of-society'-benadering vraagt om het centraal stellen van de genoemde doelgroepen in de aanpak en op basis hiervan afspraken te maken. Dit geldt voor de warme fase van een ramp of crisis, maar juist ook voor de koude fase: een vertrouwde en gestroomlijnde samenwerking in de koude fase legt tenslotte een goede basis voor samenwerking ten tijde van rampen en crises. Hierbij is het van belang dat deze samenwerking gelijkwaardig is, en dat iedere partij zich bewust is van de rol en verantwoordelijkheid die zij vervult ten opzichte van de andere partijen. Deze 'whole-of-society'-benadering vormt de basis van de aanpak in IJsselland, de benoemde activiteiten en afspraken in de deelprojecten zijn hierop gebaseerd.

De volgende thema's zijn tijdens de bestuurders tweedaagse in juni besproken en vormen de basis voor verdere uitwerking:

- Eigen continuïteit organisaties
- Communicatie inwoners en bedrijven
- Noodsteunpunten
- Voorbereiding voor en door minder zelfredzamen
- Contact en afspraken met bedrijfsleven
- Voorbereiding door zorginstellingen voor en met hun bewoners en patiënten

De rode draad zijn de genoemde doelgroepen en het versterken van het netwerk en verbinding met deze doelgroepen. De aanpak in IJsselland sluit zo dicht mogelijk aan op de beleidsterreinen van de gemeenten.

Uitgangspunten in onze aanpak zijn:

- De burger en het noaberschap in de regio staan centraal bij het formuleren van de deelprojecten. Daarbij spreken we als 1 overheid en maken we in het netwerk gebruik van elkaars sterke punten en zijn we transparant in onze communicatie en aanpak. Daar waar mogelijk sluiten we aan op de landelijke lijn, daar waar nodig leveren we maatwerk en blijven we dicht bij regionale en gemeentelijke normen en waarden;
- We werken vanuit de 'whole of society' benadering, waarbij elkaar versterken en helpen centraal staat;
- Er wordt zo veel als mogelijk aansluiting gezocht bij faciliteiten en processen die al bestaan – zo min mogelijk nieuwe dingen, zo min mogelijk 'anders doen' dan bij een crisis. Weerbaarheid en veerkracht zijn het best te bestendigen zodra deze worden 'ingebakken' in dat wat al bestaat;

- Netwerken bouwen en versterken is een centraal thema dat bij alle deelprojecten van belang is. Ook daar geldt aansluiten bij wat al bestaat en zo verder versterken.

Implementatie

De notitie 'Basisnormen' bevat een basis voor richting en implementatie. Om te kunnen voldoen aan de opdracht van het algemeen bestuur starten we ook gelijktijdig de implementatie daar waar kan. Dit betekent voor nu de volgende acties voor de periode tot het volgend overleg van het algemeen bestuur in november:

- De projectteams werken de nu ingezette lijn per thema verder uit. Hiervoor is wel noodzakelijk dat de hiervoor benodigde capaciteit vanuit veiligheidsregio en gemeenten beschikbaar blijft en komt;
- De communicatiecampagne 'Laat je niet verrassen' wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd;
- We gaan onderzoeken of een keurmerk voor gemeenten, partners en bedrijven de aanpak versterkt. Een keurmerk kan ervoor zorgen dat in het netwerk en in de samenleving duidelijk is welke partijen aan ons zijn verbonden en met wie we kunnen samenwerken op die momenten dat het nodig is;
- Het MOTO-programma wordt aangepast aan de weerbaarheidsthema's en richt zich ook op trainen en oefenen met de benoemde doelgroepen. Hierbij kunt u denken aan een table top met bedrijven als KPN, Enexis om elkaars werelden beter te leren kennen en op elkaar te laten aansluiten. Hiervoor is al een basis gelegd in de Stedendriehoek die verder zal worden uitgebouwd;
- In het najaar wordt conform landelijke opdracht gestart met een pilot noodsteunpunten om direct invulling te geven aan de behoefte om burgers een plek te geven waar zij terecht kunnen ten tijde van een crisis. Hiervoor zijn financiële middelen beschikbaar gesteld vanuit de Voorjaarsnota, €200.000 in 2025 en €400.000 in 2026.

Landelijke ontwikkelingen

In december 2024 heeft het kabinet een weerbaarheidsopgave geformuleerd en aangegeven dat voor de zomer van 2025 meer duidelijkheid zou komen over de 'hoe'. Op 11 juli hebben de ministeries van Justitie en Veiligheid en Defensie een zogenaamde 'aangeklede uitstelbrief' verzonden aan de Tweede Kamer. Een concrete 'hoe' voor de in december 2024 geformuleerde weerbaarheidsopgave is daarmee nog niet voorhanden.

Er is op landelijk niveau een programma Maatschappelijke Weerbaarheid gestart. Dit programma werkt onder verantwoordelijkheid van de Bestuurlijke tafel weerbaarheid waar de Minister Justitie en Veiligheid, portefeuillehouders in het Veiligheidsberaad op het gebied van crisisbeheersing en bevolkingszorg en de voorzitter van de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid zitting in hebben. Het programma geeft uitvoering aan het uitwerken van een gezamenlijk basisniveau, preparatie op dreigingsscenario's, informatiedeling, pilots noodsteunpunten, financiële consequenties. Hierbij wordt er samengewerkt met NCTV, NIPV, VNG, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. De recent verstuurde ledenbrief van de VNG aan gemeenten met 41 actiepunten voor gemeenten in relatie tot weerbaarheid zijn meegenomen in bijgevoegde voorstellen.

Beoogd effect

Een regio waarin overheid, publieke en private partners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en inwoners zo goed mogelijk zijn voorbereid op maatschappelijke ontwrichting en het vermogen hebben deze te weerstaan, op te vangen en ervan te herstellen.

Argumenten

- A. Op verzoek van het algemeen bestuur is per thema de basisnorm bepaald, deze is direct aangevuld met een kort stappenplan. Samen vormt dit de basis voor projectplannen voor een verdere regionale aanpak waarin ruimte is voor een uniforme regionale voorbereiding en aanpak, maar ook maatwerk die past bij de couleur locale van een gemeente.
- B. Vanwege de allesomvattende en ontwrichtende aard van actuele risico's moeten we hier ons in de gehele breedte van de maatschappij (whole of society) op voorbereiden en zowel in die voorbereiding als tijdens respons maximale samenwerking zoeken. Het gezamenlijk te bereiken maatschappelijk effect moet daarbij op de voorgrond staan.
- C. Er is vanuit gemeenten en veiligheidsregio capaciteit nodig om de projecten te kunnen uitvoeren. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld en zal er door de directeur Veiligheidsregio IJsselland en gemeentesecretarissen capaciteit moeten worden vrijgemaakt;
- D. De notitie 'Basisnormen' is een groeidocument, maar er is een akkoord nodig voor de eerste richting en urgente beslispunten om acties te kunnen oppakken.
- E. De aanpak raakt diverse beleidsterreinen van een gemeente en vraagt ook om integrale sturing, waarmee besluitvorming van het college gewenst is.

Kanttekeningen

We herkennen de noodzaak en de urgentie, maar zien ook de veelheid aan onderwerpen waar de gemeenten en veiligheidsregio aandacht voor moeten hebben. Daarnaast kan de aanpak wijzigen door de actualiteit, de financiële situatie of door opdrachten van de landelijke overheid. Dit vraagt om een nauwe samenwerking, vertrouwen in elkaars handelen en een goede informatievoorziening.

Middelen/ bedrijfsvoering aspecten

In de regio IJsselland vraagt het werken aan weerbaarheid en veerkracht zowel lokaal als regionaal om capaciteit en budget. Voor alle gemeenten, de veiligheidsregio's, partners, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties ligt er een opgave. Het is aan elke partij om zich naar eer en geweten zo goed mogelijk voor te bereiden en daar in termen van capaciteit en budget voldoende prioriteit aan te geven. Met de basisnormen spreken we voor de gemeenten en veiligheidsregio een minimum af.

Financiële middelen

In de Voorjaarsnota is vanaf 2027 structureel €70 miljoen beschikbaar gesteld voor maatschappelijke weerbaarheid, met een voorinvestering van €10 miljoen in 2025 en €20 miljoen in 2026. Deze middelen worden vooralsnog ingezet op het ontwikkelen van noodsteunpunten en burgerhulpverlening, het lanceren van een landelijke publiekscampagne en evaluatie en onderzoek. Het geld wordt verdeeld via de veiligheidsregio's, waarbij het uitgangspunt is dat besteding plaatsvindt op basis van gezamenlijke besluitvorming met de betrokken gemeenten. Voor de regio IJsselland betekent deze voorfinanciering dat er dit jaar €200.000 en volgend jaar €400.000 beschikbaar is voor de opdracht vanuit het Rijk om minimaal twee pilots op te starten in relatie tot noodsteunpunten. Voorstel is om deze gelden enerzijds te besteden aan de aanschaf van middelen zoals generatoren en indien nodig het inzetten van projectcapaciteit voor het programma.

Capaciteit

Regionaal wordt er een programmatische aanpak voorgesteld. Dit betekent dat het algemeen bestuur en de colleges inhoudelijk richting geven en besluiten over de grote lijnen. De details worden aangebracht door de stuurgroep bestaande uit burgmeester König, burgermeester Poepjes, dhr. Mengerink, dhr. De Graaf, dhr. Van de Wetering en mw. Tijink. De dagelijkse aansturing gebeurt door twee programmamanagers die vanuit de gemeenten en veiligheidsregio worden aangesteld. Daarnaast werken we samen op elk van de zes thema's. Dat vraagt om een trekker die regionaal georiënteerd is en een thema vertegenwoordigd in het programma én om gemeentelijke betrokkenheid bij elk thema.

De directeur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de genoemde capaciteit uit die organisatie en de directeurs van de gemeenten zorgen voor de daar benodigde capaciteit. Regionaal door de gemeenten gezamenlijk te organiseren capaciteit, zoals de programmamanager en trekkers van thema's, worden in onderlinge afstemming met de coördinerend functionaris gemeenten beschikbaar gesteld.

Afstemming en draagvlak

De opdracht van het algemeen bestuur is in de zomerweken zo goed mogelijk opgepakt. Met dien verstande dat het bestuur bij het verstrekken van de opdracht al is geïnformeerd over de krappe tijdsperiode, afwezigheid in verband met vakantie en de daarmee gepaard gaande moeilijkheden om binnen alle reguliere gremia draagvlak op te halen. Bij het opstellen van de basisnormen op de zes thema's zijn collega's van gemeenten en andere partijen zo goed mogelijk betrokken. In de periode tussen de vergadering van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur zal er nog extra aandacht besteed worden aan afstemming en draagvlak (met onder andere de kring, het RSC, het RCIV). Dit kan nog leiden tot aanpassingen.

Communicatie

Communicatie vanuit het algemeen bestuur naar de gemeenten vindt plaats met een brief aan de colleges van burgmeester en wethouders. Ambtelijk wordt het RSC geïnformeerd en de kring van gemeentesecretarissen wordt geïnformeerd door de Coördinerend Functionaris Gemeenten. Binnen de programmastructuur vindt er communicatie plaats over richting, actiepunten en voortgang.

Voorgaande besprekingen en vervolg

Bijgevoegde notitie 'Basisnormen' is een groeidocument en zal de komende tijd verder worden vervolmaakt, mits de daarvoor benodigde capaciteit beschikbaar is. De notitie, voortgang en eventueel aanvullende beslispunten op het programma worden geagendeerd voor de 2-daagse van het algemeen bestuur op 15 en 16 oktober en voor de vergadering van 12 november.

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Managementteam	Ja	2 september
Ondernemingsraad	Niet van toepassing	
Georganiseerd Overleg	Niet van toepassing	
Stuurgroep	Ja	3 september
Dagelijks bestuur	Ja	4 september
Gemeentesecretarissen	Ja (digitaal)	Begin september
RSC	Ja	9 september
Algemeen bestuur	Ja	24 september



Vandaag voorbereid op morgen

WEERBAARHEID & VEERKRACHT

DE BASISNORMEN

Hier is (g)een crisis.

Maar, wat als het opeens
donker wordt?

Documentgegevens	
Documentnaam	Weerbaarheid & Veerkracht – De Basisnormen
Versie	0.1
Datum	28 augustus 2025
Samensteller	Arnold van der Werff (met bijdragen van collega's)
Corsanummer	

Inhoud

Inleiding	6
Stand van zaken per gemeente	7
Gemeente Dalfsen.....	7
Gemeente Deventer	7
Gemeente Hardenberg.....	7
Gemeente Kampen	7
Gemeente Olst-Wijhe	8
Gemeente Ommen	8
Gemeente Raalte	8
Gemeente Staphorst	9
Gemeente Steenwijkerland.....	9
Gemeente Zwartewaterland	9
Gemeente Zwolle	9
Veiligheidsregio IJsselland	9
De balans	9
1. Continuïteit eigen organisaties	11
1.1 Situatie eind 2026.....	11
1.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen.....	11
1.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen.....	11
1.4 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren	12
1.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen	13
1.6 Mate van draagvlak	14
1.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst	14
2. Communicatie met inwoners en bedrijven	15
2.1 Situatie eind 2026.....	15
2.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen.....	15
2.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen.....	16
2.4 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren	16
2.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen	17
2.6 Mate van draagvlak	17
2.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst	17

3. Noodsteunpunten.....	19
3.1 Gevraagde besluiten	19
3.2 Situatie eind 2026.....	21
3.3 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen.....	21
3.4 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen.....	22
3.5 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren	23
3.6 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen	23
3.7 Mate van draagvlak	24
3.8 Geborgde onderdelen van de VNG lijst	24
3.9 Openstaande acties (niet gelukt in de zomer).....	25
4. Voorbereiding voor en door minder zelfredzamen	26
4.1 Situatie eind 2026.....	26
4.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen.....	26
4.3 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren	27
4.4 Regionaal in gezamenlijkheid te zetten vervolgstappen.....	27
4.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen	27
4.6 Mate van draagvlak	28
4.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst	28
4.8 Openstaande acties (niet gelukt in de zomer).....	28
5. Contact en afspraken met bedrijfsleven	29
5.1 Situatie eind 2026.....	29
5.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen.....	29
5.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen.....	29
5.4 Regionaal in gezamenlijkheid te zetten vervolgstappen.....	30
5.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen	30
5.6 Mate van draagvlak	30
5.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst	31
6. Voorbereiding door zorginstelling voor en met hun bewoners en patiënten.....	32
6.1 Situatie eind 2026.....	32
6.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen.....	32
6.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen.....	32
6.4 Wat en op welke manier kunnen gemeenten bijdragen?	33
6.5 Mate van draagvlak	33

Programmamanagement fase 2	34
Bijlage: Communicatie ‘Laat je niet verrassen’	35

Inleiding

De wereld om ons heen is de afgelopen maanden in een rap tempo veranderd. De politieke situatie in de wereld is een stuk onrustiger en onvoorspelbaarder en de gevolgen van klimaatverandering worden steeds duidelijker. Binnen deze veranderende context hebben we als lokaal en verlengd lokaal bestuur een aantal stappen te zetten om onszelf en onze inwoners hier zo goed mogelijk op voor te bereiden. Samen zijn we op weg naar een regio waarin overheid, publieke en private partners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en inwoners zo goed mogelijk zijn voorbereid op maatschappelijke ontwrichting en het vermogen hebben deze te weerstaan, op te vangen en ervan te herstellen. Deze 'whole-of-society'-benadering vormt de basis van de aanpak in IJsselland.

In opdracht van het algemeen bestuur is gedurende de zomer gewerkt aan een set 'basisnormen' om onze gezamenlijke aanpak vorm te geven. In dit document treft u het resultaat van de inspanningen van collega's van de gemeenten, veiligheidsregio en partners. Gedurende de klus zijn de 'basisnormen' uitgegroeid tot een eerste aanzet van de projectplannen die onze inspanningen tot eind 2026 gestructureerd vorm kunnen geven.

Er zijn vele werkzaamheden die onze aandacht vragen en met name de gemeenten moeten prioriteren in de prioriteiten. Daarnaast is het van belang dat de inspanningen die we doen op het gebied van weerbaarheid en veerkracht voor langere tijd impact hebben. Derhalve is het van belang om aan te sluiten bij dat wat er al is en dat te versterken. We richten noodsteunpunten in op plekken waar de gemeenschap van nature al omheen georganiseerd is, contacten met bedrijven kunnen lopen via bestaande ondernemersnetwerken en voor het ondersteunen van de minder zelfredzamen moet vooral het sterke sociaalweefsel van onze regio de basis vormen. Op die manier kunnen we 'werk maken met werk' en hebben onze inspanningen direct effect, ook als we nog niet te maken hebben met verstoringen.

Een tweede deel van de opdracht betrof een eerste inventarisatie van de stand van zaken binnen de gemeenten. Daar is vorm aan te geven door in gesprek te gaan met alle gemeentesecretarissen. In elke gemeente is uitgebreid stil gestaan bij weerbaarheid en veerkracht, de plek die deze onderwerpen al hebben in de organisatie en ook de stand van zaken op de zes thema's. Een korte weergave van deze gesprekken treft u na deze inleiding.

Vanwege zowel de korte tijdspanne tussen opdrachtverstrekking en oplevering en de zomerperiode is dit document nog niet volledig. Ook de mate van afstemming heeft geleden onder de tijdsdruk. Om dit document tijdig op te opleveren zijn niet alle reguliere gremia betrokken en geconsulteerd. We zien dit document als een groeidocument waar de komende tijd nog aan gesleuteld zal worden. Voor nu hebben we een horizon aangehouden voor eind 2026. Dat geeft ons de ruimte om een goede start te maken, maar ook om op basis van landelijke ontwikkelingen nog bij te sturen richting 2027 en verder. Ondertussen lopen de roadshow en communicatiecampagne door, zijn verschillende gemeenten al druk bezig om stappen voorwaarts te zetten en werkt de veiligheidsregio hard aan het versterken van de continuïteit van de brandweer en crisisorganisatie.

We danken alle collega's die gedurende de zomer een extra stap hebben gezet om het opleveren van dit document mogelijk te maken.

Jilke Marinus & Arnold van der Werff

Stand van zaken per gemeente

In het kader van de 'basisnormen' is een eerste inventarisatie gemaakt van de stand van zaken per gemeente. De beide programmamanagers hebben gedurende de zomer een gesprek gevoerd met alle gemeentesecretarissen. Er is gekozen voor contact met de gemeentesecretarissen, en iedereen die zij daarbij wilden betrekken, omdat dit thema de volledige breedte van de organisatie raakt. Hieronder treft u een korte weergave van deze gesprekken.

Gemeente Dalfsen

Naar aanleiding van de roadshow groeit binnen de organisatie de aandacht voor het thema, al is het nog geen breed gedragen onderwerp. Daar wordt op dit moment echter wel aan gewerkt. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er betrokkenheid: het college is positief over de vroege aansluiting en teamleiders zijn al aangehaakt. Ook binnen de domein MT's is dit thema onderwerp van gesprek. De gemeente Dalfsen, met haar hechte gemeenschappen en sterke netwerken, biedt een solide basis voor lokale verankering via bestaande structuren zoals de Kulturhusen. De continuïteit van ICT is ondergebracht bij ONS. De bedrijfscontinuïteit van de gemeente Dalfsen wordt op dit moment geactualiseerd. Heldere communicatie, afgestemd tussen verschillende niveaus, is cruciaal om versnippering te voorkomen. De lokale betrokkenheid is groot, ook vanuit bedrijven en zorginstellingen, die via bestaande overlegstructuren en netwerken worden gestimuleerd tot eigen initiatief. Voor uitvoering en communicatie is aanvullende ondersteuning en budget nodig.

Gemeente Deventer

Het thema wordt binnen de gemeente Deventer breed gedragen en met een programmastructuur integraal aangepakt, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Bestuurlijk is er actieve betrokkenheid vanuit het college van B&W en de gemeenteraad. Ambtelijk is het onderwerp ondergebracht op directieniveau vanwege het organisatie brede karakter. Voor de uitvoering van het programma 2026–2027 zijn middelen toegekend en het thema krijgt aandacht tijdens een lunchlezing in oktober. De gemeente zet in op een inclusieve samenleving en borgt digitale continuïteit via het DOWR-samenwerkingsverband. Communicatie richting inwoners en bedrijven wordt op dit moment nog afgestemd op landelijke en regionale campagnes. Daarnaast wordt ingezet op bestaande netwerken zoals het Netwerk Bondgenoten. Specifieke aandacht is nodig voor laaggeletterden, anderstaligen en dieren. Voor noodsteunpunten en verminderd zelfredzaam wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij lokale structuren en netwerken. Het bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties zien we als belangrijke partners, en zorginstellingen worden gestimuleerd tot eigen initiatief, ondersteund door bestuurlijke aandacht.

Gemeente Hardenberg

De gemeente Hardenberg spreken we op woensdag 10 september.

Gemeente Kampen

Het thema Weerbaarheid en Veerkracht krijgt binnen de gemeente Kampen steeds meer bestuurlijke en ambtelijke aandacht. Vanuit drie leidende principes – Benutten, Ondernemend en Creatief – wordt het thema bestuurlijk vormgegeven, terwijl ambtelijk gewerkt wordt langs drie sporen: eigen continuïteit, weerbaarheid van inwoners en bedrijven, en noodsteunpunten. Communicatie speelt hierbij een verbindende rol, met specifieke

aandacht voor de ‘middengroep’ en afstemming tussen landelijke, regionale en lokale berichtgeving. De aanpak sluit aan bij de geografische en sociale diversiteit binnen de gemeente, waarbij bestaande netwerken, sociale cohesie en korte lijnen met zorginstellingen en het bedrijfsleven worden benut om de veerkracht van de gemeenschap te versterken.

Gemeente Olst-Wijhe

Weerbaarheid en Veerkracht leeft steeds meer binnen de organisatie en wordt bestuurlijk breed gedragen. Dankzij de compacte ambtelijke organisatie kan snel en flexibel worden ingespeeld op ontwikkelingen. Het thema wordt integraal opgepakt, met betrokkenheid van diverse teams. De kleinschalige gemeenschap en sterke sociale structuren (noaberschap) bieden een solide basis voor lokale steunpunten en het bereiken van verminderd zelfredzamen. Digitale continuïteit is geborgd via DOWR, en communicatie wordt afgestemd op landelijke en regionale campagnes, zodat er niet weer “iets nieuws” wordt opgestart. Tijdens bestuurlijke en ambtelijke bezoeken aan de kernen wordt het thema actief besproken. Samenwerking met lokale bedrijven en organisaties verloopt soepel, en zorginstellingen worden gestimuleerd tot eigen initiatief, ondersteund door gelijkkluidende communicatie vanuit de gemeente. Er is veel interesse voor een manier waarop buurten en kernen op een gestructureerde manier zelfstandig met dit thema aan de slag kunnen.

Gemeente Ommen

Het thema is nog niet breed verankerd binnen de organisatie, al biedt het kleine ambtelijke apparaat flexibiliteit om snel te reageren op ontwikkelingen. Bestuurlijke betrokkenheid is nodig, zeker bij acute situaties en prioritering van middelen. Ambtelijk wordt het gezien als een integraal organisatievraagstuk, waarvoor een intern aanspreekpunt wordt gezocht. De kleinschalige gemeenschap en sterke noaberschap vormen een solide basis voor zelfredzaamheid. Wanneer de situatie daarom vraagt kunnen buurthuizen een aanvullende rol vervullen als noodsteunpunt. Hierbij vraagt seizoensdruk door toerisme extra aandacht. Eigen continuïteit verdient nog attentie, zo is er in het verleden voor gekozen geen noodstroomvoorziening aan te leggen bij het gemeentehuis. Communicatie vraagt om afstemming en herkenbare standaarden. Lokale netwerken zoals Tafeltje Dekje en de Voedselbank helpen bij het in kaart brengen van verminderd zelfredzamen. Samenwerking met bedrijven en organisaties verloopt informeel en effectief, en zorginstellingen worden gestimuleerd tot eigen initiatief, met de gemeente in een faciliterende rol.

Gemeente Raalte

Binnen de organisatie is via een roadshow aandacht gevraagd voor het vergroten van bewustwording rond het thema, dat zowel bestuurlijke als ambtelijke inzet vereist. Bestuurlijk vraagt het om gerichte keuzes vanwege beperkte capaciteit en middelen, terwijl ambtelijk een integrale aanpak nodig is die gebruikmaakt van bestaande initiatieven. De Sallandse gemeenschap biedt met haar nuchtere mentaliteit en sterke netwerken kansen voor lokale samenwerking, waarbij bedrijfscontactfunctionarissen een sleutelrol spelen. De IT-omgeving valt onder DOWR, dat werkt aan actualisatie van het continuïteitsplan. Communicatie vraagt om afstemming tussen verschillende niveaus, en bij de inrichting van steunpunten en voorbereiding van kwetsbare groepen wordt aangesloten op bestaande structuren. Zorginstellingen worden gestimuleerd tot eigen regie, met de gemeente in een faciliterende rol.

Gemeente Staphorst

Weerbaarheid en Veerkracht wordt momenteel nog beperkt besproken binnen de organisatie, al zijn er eerste signalen van bewustwording. De uitwerking staat gepland voor 2026, met bestuurlijke betrokkenheid via een veiligheidsbijeenkomst en ambtelijke verankering op managementniveau. De hechte gemeenschap – waarbij mensen naar elkaar omkijken – en de nuchtere houding van inwoners zorgen voor een pragmatische benadering, waarbij kerken en verenigingsgebouwen een centrale rol spelen als lokale steunpunten. Continuïteitsplannen zijn aanwezig, maar vragen aandacht bij langdurige uitval. Communicatie vereist afstemming en uniforme standaarden. Verminderd zelfredzamen kunnen via bestaande netwerken snel in beeld worden gebracht. Samenwerking met lokale partijen verloopt soepel en men verwacht dat er ook veel start zonder aansturing van de gemeente. Zorginstellingen dragen zelf verantwoordelijkheid voor crisisvoorbereiding, met de gemeente in een faciliterende rol door het verbinden van bredere initiatieven.

Gemeente Steenwijkerland

De gemeente Steenwijkerland spreken we op vrijdag 19 september.

Gemeente Zwartewaterland

Volgt op een later moment.

Gemeente Zwolle

De gemeente Zwolle hebben we gesproken op maandag 8 september, verwerking van dit gesprek was niet mogelijk voor verzending van dit stuk .

Veiligheidsregio IJsselland

Binnen de veiligheidsregio is het onderdeel Weerbaarheid en Veerkracht bijna een jaar een belangrijk thema, eerst bij slechts een klein gedeelte van de organisatie. Ondertussen is door middel van verschillende vormen van aandacht de bewustwording breed in de organisatie geland. Het risicogericht werken sluit naadloos aan op dit thema en maakt dat veel onderdelen geborgd kunnen worden binnen reguliere werkprocessen, waar nodig aangepast op de nieuwe context waarin we opereren. Op dit moment gaat veel aandacht uit naar het op orde brengen van de eigen continuïteit van de organisatie zodat de hele regio, ook tijdens verstoringen, kan blijven rekenen op zowel hulp vanuit de brandweer als een sterke crisisorganisatie.

De balans

De gesprekken laten zien dat het thema Weerbaarheid en Veerkracht in vrijwel alle gemeenten groeit in aandacht, maar in verschillende fases van ontwikkeling verkeert. Sommige gemeenten pakken het al integraal en breed gedragen op, terwijl bij andere gemeenten de verankering nog in de beginfase zit. In gemeenten wordt sterk geleund op sociale structuren en noaberschap, maar ook op programmastructuren en samenwerking met partners. Bestuurlijke betrokkenheid is in vrijwel alle gevallen aanwezig of in ontwikkeling, maar vraagt vaak om verdere concretisering. Communicatie en afstemming blijken overal cruciaal om versnippering te voorkomen en kwetsbare groepen te bereiken. Voor zowel uitvoering als borging van continuïteit zijn aanvullende middelen en ondersteuning gewenst.

1. Continuïteit eigen organisaties

Wanneer de maatschappij getroffen wordt door het wegvallen van vitale voorzieningen is het van cruciaal belang dat overheidsorganisaties, zoals gemeenten en veiligheidsregio's, ook onder moeilijke omstandigheden hun essentiële taken kunnen blijven uitvoeren. Juist in tijden van crisis of verstoring – denk aan cyberaanvallen, stroomuitval of maatschappelijke onrust – rekenen inwoners en partners op de overheid als stabiele factor. De continuïteit van de eigen organisatie is daarom van maatschappelijk belang. Wanneer vitale processen tijdelijk wegvallen, moet de organisatie in staat zijn om deze snel te herstellen en de dienstverlening te hervatten.

1.1 Situatie eind 2026

De elf gemeenten, de veiligheidsregio en andere betrokken overheidspartners beschikken over een eigen actueel en compleet bedrijfscontinuïteitsplan (BCP). Dit plan moet toepasbaar zijn op een breed scala aan realistische scenario's (zoals: langdurige stroomuitval, niet beschikbaar hebben van digitale systemen, maar ook wegvallen grote groep medewerkers of verlies kantoorpand). Voor de elf gemeenten geldt in ieder geval dat ze uitvoering hebben gegeven aan de (door de VNG) geprioriteerde maatregelen voor wat betreft eigen continuïteit ([Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau | VNG](#)).

1.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen

Hieronder zijn de voorgestelde noodzakelijke stappen kort, krachtig en SMART weergegeven:

1. In kaart brengen vitale processen, systemen en faciliteiten;
2. Realistische scenario's bepalen en vaststellen;
3. Impactanalyse van de scenario's op de vitale processen, systemen en faciliteiten;
4. Bepalen en vaststellen van een gezamenlijk format;
5. Op basis van het gezamenlijke format de lokale uitwerking BCP realiseren;
6. Tijdens de lokale uitwerking blijven checken op haalbaarheid van het BCP;
7. Uitvoering geven aan de inhoud van het BCP.

1.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen

Stap 1 – In kaart brengen processen

Per organisatie wordt bepaald welke processen, systemen en faciliteiten als vitaal worden beschouwd en dus in de plannen moeten worden opgenomen en waar maatregelen op genomen moeten worden. Voor de gemeenten kan het eerdergenoemde VNG-document als leidraad fungeren.

Stap 2 - Realistische scenario's bepalen en vaststellen

Er wordt vastgesteld op welke soorten scenario's het bedrijfscontinuïteitsplan gericht moet zijn. Hierbij gaat het om realistische scenario's die de dienstverlening van gemeenten en de veiligheidsregio daadwerkelijk kunnen raken, zoals: langdurige stroomuitval, niet beschikbaar hebben van digitale systemen, maar ook wegvallen grote groep medewerkers of verlies kantoorpand.

Stap 3 - Impactanalyse van de scenario's

Bovenstaande uitkomsten worden weggezet in een tabel, waarin vervolgens de consequenties van het scenario op de vitale processen, systemen en faciliteiten inzichtelijk wordt gemaakt. Dit om tot een feitelijke invulling van het bedrijfscontinuïteitsplan te komen.

Stap 4 – Gezamenlijk format

Via 'best practices' uit de regio of uit het land gezamenlijk toe werken naar een format wat voor elke organisatie bruikbaar is. Er zullen per organisatie nog kleine nuanceverschillen overblijven maar het doel is om op hoofdlijnen tot een regio-breed format te komen¹.

Stap 5 - Lokale uitwerking BCP realiseren

Op basis van een gezamenlijk format op hoofdlijnen werkt elke organisatie haar eigen bedrijfscontinuïteitsplan uit, afgestemd op de specifieke processen, risico's en organisatorische inrichting. Het gezamenlijke format moet wel de ruimte bieden voor lokale inkleuring.

Stap 6 - Checken haalbaarheid van het BCP

Bij de uitwerking wordt nadrukkelijk getoetst of de plannen ook daadwerkelijk uitvoerbaar zijn binnen de beschikbare capaciteit, middelen en bestaande structuren. De plannen moeten niet alleen op papier kloppen, maar ook in de praktijk toepasbaar zijn.

Stap 7 - Uitvoering geven aan de inhoud van het BCP

Tot slot worden de benodigde acties uitgevoerd om de continuïteit daadwerkelijk te kunnen waarborgen. Denk hierbij aan het treffen van voorzieningen, het maken van afspraken met partners of het trainen van medewerkers.

1.4 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren

Taak	Uitvoerende
1. In kaart brengen vitale processen, systemen en faciliteiten;	Regionale projectgroep
2. Realistische scenario's bepalen en vaststellen;	Regionale projectgroep
3. impactanalyse van de scenario's op de vitale processen, systemen en faciliteiten;	Regionale projectgroep
4.	
a. bepalen van een gezamenlijk format	Regionale projectgroep
b. Vaststellen van een gezamenlijk format;	Stuurgroep

¹ De gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte starten in het najaar met het actualiseren van hun continuïteitsplannen.

5. Op basis van het gezamenlijke format de lokale uitwerking BCP realiseren;	Gemeenten, Veiligheidsregio, overige betrokken overheidspartners
6. Tijdens de lokale uitwerking blijven checken op haalbaarheid van het BCP;	Gemeenten, Veiligheidsregio, overige betrokken overheidspartners
7. Uitvoering geven aan de inhoud van het BCP.	Gemeenten, Veiligheidsregio, overige betrokken overheidspartners

1.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen

1.5.1 Hoe ziet de samenwerking eruit

Via de regionale projectgroep met een bijdrage van de gemeenten en de Veiligheidsregio. De samenstelling van de regionale projectgroep moet in elk geval uit de volgende disciplines en functies bestaan:

- Openbare orde & veiligheid/crisisbeheersing
- Gemeentesecretaris/manager
- CISO
- Facilitaire zaken
- Griffie of bestuursadviseur (democratische continuïteit)
- HRM

Naar behoefte kan deze club altijd nog worden uitgebreid met gewenste expertise. Binnen deze club de taken van projectleider/trekker en secretaris toebedelen.

Vanuit een regionaal plan, planning en format moet er naar een lokale uitwerking toegewerkt worden. In dat proces is het wenselijk om bij elke organisatie een aanspreekpunt te hebben.

1.5.2 Benodigde capaciteit

Rol	Aantal uren per maand	Beschikbaar te stellen door
Openbare orde & veiligheid/crisisbeheersing	8	Gemeente & veiligheidsregio
Gemeentesecretaris/manager	4	Gemeente
CISO	8	Gemeente of veiligheidsregio
Facilitaire zaken	8	Gemeente of veiligheidsregio
Griffier of bestuurs-/raadsadviseur (democratische continuïteit)	8	Gemeente
HRM	8	Gemeente of veiligheidsregio
Projectleider/trekker *	4	
Projectsecretaris *	4	

*rol kan door de projectleden vanuit de vakgebieden ingevuld worden. Het aantal uren per maand zal dan met +4 worden uitgebreid.

1.6 Mate van draagvlak

Dit hoofdstuk is opgesteld door en in samenspraak met onderstaande werkgroepleden.

Naam	Functie	Organisatie
Sjoerd van den Berg	Gemeentesecretaris	Olst-Wijhe
Hendri Kruiter	Adviseur Veiligheid & Crisisbeheersing	Dalfsen
Marleen Velthuis/Bernd Jager	Adviseur Veiligheid	Zwolle
Wessel Hemels	CISO	Deventer-Olst/Wijhe-Raalte (DOWR)
Gert Koerselman	CISO	Staphorst
Kenrick Boerebach	Adviseur Crisisbeheersing	WDODelta
Marc Blanke	Adviseur Veiligheid & Crisisbeheersing	Raalte
Els Mulder	Adviseur Crisisbeheersing	Veiligheidsregio IJsselland

De inhoud van dit hoofdstuk is nog niet verder gedeeld met organisaties die niet in deze werkgroep vertegenwoordigd zijn. De verwachting is echter wel dat er een hoge mate van draagvlak is voor het onderwerp eigen continuïteit. Uiteindelijk is de verwachting dat elke organisatie hier stappen in wil en zal moeten zetten.

1.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst

We refereren in de genoemde stappen en acties naar het document [Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau | VNG](#) (augustus 2025). Wanneer er een goed en compleet BCP wordt ontwikkeld zijn de meeste onderdelen van Pijler 1 (eigen continuïteit), Pijler 2 (Crisisorganisatie) en Pijler 3 (Vitale Voorzieningen) daarin benoemd en geborgd.

2. Communicatie met inwoners en bedrijven

Een langdurige verstoring – denk aan uitval van elektriciteit, drinkwater, internet of andere vitale voorzieningen – heeft grote impact op inwoners en bedrijven. Goede communicatie is in zo'n situatie cruciaal: mensen willen weten wat er aan de hand is, welke gevolgen ze kunnen verwachten en welke acties ze zelf kunnen nemen. Om een eenduidige boodschap te creëren is samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio nodig.

2.1 Situatie eind 2026

De paraatheid en veerkracht onder inwoners en bedrijven in IJsselland is groot. Ze weten wat ze kunnen doen, voelen zich verantwoordelijk en ondernemen actie. Zo zijn ze in staat om de eerste 72 uur in een crisissituatie samen en zelfstandig te overbruggen.

De *communicatiedoelstellingen* die hierbij horen zijn:

- Weten: Meer mensen weten dat beschikbaarheid van alledaagse voorzieningen zoals elektriciteit, water of levensmiddelen niet gegarandeerd zijn. Deze mensen weten ook dat de overheid dit niet voor hen kan oplossen.
- Vinden: Mensen vinden het vanzelfsprekend dat zij ook zelf verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen om voorbereid te zijn op bv. langdurige uitval.
- Doen: Mensen ondernemen de geadviseerde acties om voorbereid te zijn op langdurige uitval: ze stellen een noodpakket samen, maken een noodplan, praten erover met hun omgeving en nemen gezamenlijk actie.

2.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen

Hieronder zijn de voorgestelde noodzakelijke stappen kort, krachtig en SMART weergegeven:

Inzet en zichtbare communicatie in regio IJsselland:

1. Veiligheidsregio IJsselland en elke gemeente in IJsselland bevorderen zelf- en samenredzaamheid door risicocommunicatie. Wij bieden inwoners en bedrijven handelingsperspectieven over hoe zij zich kunnen voorbereiden op en wat ze kunnen doen bij langdurige verstoringen. Daarbij sluiten we aan bij de landelijke campagne 'Denk Vooruit' en de regionale vertaling 'Laat je niet verrassen'.
2. Gemeenten vertalen de regionale campagne naar een lokaal communicatieplan en benutten daarbij hun eigen kracht, actualiteit en netwerk om de boodschap effectief in de lokale context te verankeren.

Samenwerking en betrokkenheid in de samenleving:

3. Er is in IJsselland een sterk structureel communicatieveiligheidsnetwerk waarin gemeenten en de veiligheidsregio samenwerken, afstemmen en elkaar inspireren op het gebied van weerbaarheid en veerkracht.
4. Gemeenten organiseren meerdere gesprekken in de samenleving met inwoners en bedrijven over wat zij nodig hebben om weerbaar en veerkrachtig te zijn of dit te versterken.

2.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen

Stap 1 – Bevorderen zelfredzaamheid

- Er komt een regionaal communicatieplan waarin de landelijke communicatielijn 'Denk vooruit' wordt vertaald naar een herkenbare en concrete regionale lijn: 'Laat je niet verrassen'.
- Veiligheidsregio IJsselland zorgt voor een actuele gereedschapskist met aansprekende en laagdrempelige communicatiematerialen die lokaal aan te passen zijn.
- Veiligheidsregio IJsselland stelt een passend risico-communicatiebudget beschikbaar voor de ontwikkeling en inzet van de regionale communicatiemiddelen.

Stap 2 – Lokaal communicatieplan

- Elke gemeente stelt in 2025 een lokaal communicatieplan vast voor 2026 via een collegebesluit. Dit plan vormt een doorvertaling van het regionale communicatieplan, met aandacht voor de eigen gemeentelijke doelgroep (zoals een grote groep anderstaligen in de eigen gemeente), werkwijze, het karakter en het netwerk van de gemeente.
- Elke gemeente stelt een passend lokaal budget en capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van het lokale communicatieplan en voor de inzet van regionale communicatiemiddelen op lokaal niveau.
- De regionale en lokale communicatieve inspanningen worden op elkaar afgestemd waarbij Veiligheidsregio IJsselland zich richt op algemene communicatie-uitingen in de regio en de gemeenten communicatiemiddelen inzetten waarbij zij gebruik maken van hun lokale kracht, nabijheid en beschikbare netwerk.

Stap 3 – Structureel communicatieveiligheidsnetwerk

- Er wordt een regionale communicatiewerkgroep weerbaarheid opgericht onder leiding van Veiligheidsregio IJsselland die elke 2 maanden bijeenkomt.
- Elke betrokken organisatie levert minimaal 1 vaste communicatieprofessional aan de regionale communicatiewerkgroep weerbaarheid.
- Er is een regionale communicatiekalender met zowel de regionale als lokale communicatieve acties.

Stap 4 – In gesprek met de samenleving

- De gemeenten gebruiken de [gesprekstool](#) als basis om de gesprekken vorm te geven en maken gebruik van de landelijk beschikbare middelen om die gesprekken vorm te geven.

2.4 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren

In de bijlage communicatie 'Laat je niet verrassen' treft u de resultaten aan van de communicatieve activiteiten die de Veiligheidsregio tot september 2025 gerealiseerd heeft in het kader van weerbaarheid. Onderstaande concretisering en verbreding naar de lokale inzet is het vervolg op de stappen die al zijn gemaakt.

Regionaal communicatieplan met een vertaling van de landelijke communicatielijn (Denk vooruit) naar een	Veiligheidsregio (= gereed)
---	-----------------------------

herkenbare, concrete, regionale communicatielijnen (Laat je niet verrassen)	
Ontwerpen beschikbaar stellen van brede aansprekende communicatiemiddelen via een actuele gereedheidskist die eenvoudig lokaal aan te passen is conform afspraken	Veiligheidsregio (= gereed en wordt continu aangevuld)
Vertaling van de landelijke en regionale communicatie naar de eigen gemeentelijke context in een communicatieplan, vastgesteld door het college	Gemeenten
Per 2026 beschikbaar regionaal en lokaal communicatiebudget	Veiligheidsregio en gemeenten
Vanaf 2026 regionale communicatieplanning die als basis dient voor de lokale communicatieplanning	Veiligheidsregio ism gemeenten
Organiseren regionale werkgroep communicatie weerbaarheid	Veiligheidsregio
Afvaardigen van een vaste communicatieprofessional naar deze werkgroep	Gemeenten

2.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen

2.5.1 Hoe ziet de samenwerking eruit

Via een regionale communicatiewerkgroep met een bijdrage van alle gemeenten en de Veiligheidsregio. Vanuit een regionaal plan en planning wordt gewerkt aan een verdere lokale vertaling.

2.5.2 Benodigde capaciteit

Rol	Aantal uren per maand	Beschikbaar te stellen door
Coördinatie regionale samenwerking	8	Veiligheidsregio
Regionale communicatiewerkgroep weerbaarheid	4	Gemeenten
Regionale communicatieplanning	8	Veiligheidsregio

2.6 Mate van draagvlak

Dit communicatievoorstel is door het communicatieteam van de veiligheidsregio ontwikkeld. De gemeenten Zwartewaterland, Deventer en Zwolle hebben hier een reactie op gegeven, de andere gemeenten zijn wel uitgenodigd om hierin te participeren.

2.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst

(Versie VNG-lijst van 13 mei 2025)

Uit 2. Sociaal weefsel

- Burgemeester (en College) organiseert het gesprek met inwoners en ondernemers over wat zij nodig hebben om weerbaar en veerkrachtig te worden of dit te versterken, bijvoorbeeld via de gesprekstoel.

Uit 3. Zelfredzaamheid inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties

- Gemeenten en VR's bevorderen zelf- en samenredzaamheid door voorlichting (risicocommunicatie) en bieden inwoners en bedrijven handelingsperspectief over hoe zij zich kunnen voorbereiden op en wat ze kunnen doen bij langdurige verstoringen. Gemeenten sluiten hierbij aan op landelijke campagnes, zoals DenkVooruit.

3. Noodsteunpunten

De toenemende dreiging van langdurige verstoringen (stroomuitval, uitval drinkwater, communicatiestoring) en maatschappelijke ontwrichting vraagt om structurele maatregelen voor de bescherming en weerbaarheid van onze inwoners.

Het Ministerie van JenV en Defensie riep in december 2024 alle gemeenten op de maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Het rapport “*Verkenning Maatstaf Noodsteunpunten*” (RCDV, 2025) beschrijft noodsteunpunten (NSP's) als een bewezen instrument om inwoners snel, veilig en uniform te ondersteunen bij rampen en crises.

Einddoel is het realiseren van een uniform, dekkend netwerk van noodsteunpunten in de regio en het land op basis van eenduidige uitgangspunten en basisnormen en, met ruimte voor lokaal maatwerk.

3.1 Gevraagde besluiten

Gebaseerd op de adviezen en inzichten uit het rapport “*Verkenning Maatstaf Noodsteunpunten*” stellen we de volgende uitgangspunten, basisnormen, aanpak en ambitie voor:

Uitgangspunten

1. In navolging van de landelijke richtlijn werken we vanuit een structuur van coördinerende noodsteunpunten (hierna: C-NSP's) en lokale noodsteunpunten (hierna: L-NSP's). C-NSP's hebben het doel: coördinatie en ondersteuning van L-NSP's. Zij kennen geen directe inwonersbediening.
2. De L-NSP's hebben als doel directe hulp en ondersteuning aan inwoners. Ook biedt het een plek om burgerinitiatieven te faciliteren.
3. Gemeenten en veiligheidsregio werken samen in het beheer, de bemensing en de doorontwikkeling van een netwerk van noodsteunpunten, waarbij gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor inrichting en beheer van een L-NSP en de veiligheidsregio voor een C-NSP.
4. Er zijn in aansluiting op landelijke richtlijnen regionale kaders voor herkenbaarheid, basisfunctionaliteiten en communicatie, maar er is ruimte voor lokaal maatwerk.
5. Er wordt bij de L-NSP's in basis gebruik gemaakt van bestaande maatschappelijke locaties die door inwoners worden gezien als voorstelbaar voor het bieden van hulp. Buiten crises om kunnen deze locaties worden gebruikt voor activiteiten in het kader van Veilig Leven en risicocommunicatie. Hiermee wordt noaberschap en de voorbereiding op risico's versterkt. C-NSP's zijn in basis brandweerkazernes
6. Inwoners worden gestimuleerd de eerste 72 uur zelfvoorzienend te zijn.
7. L-NSP's en C-NSP's zijn uiterlijk 72 uur na start crisis operationeel.
8. Beide zijn 24/7 open tijdens inzet.

Basisnormen (functionaliteiten, voorzieningen en aanwezige rollen)

In proces voorzien we dat basisnormen in de volgende fase op detailniveau uitgewerkt worden. Als voorschot hierop denken we aan onder meer:

Functionaliteiten

- L-NSP:
 - Distributie voedsel & water

- Mogelijkheid tot opwarmen/afkoelen
- Basis medische zorg & hygiëne
- Stroomvoorziening voor kortdurend gebruik (in verbinding met C-NSP)
- Informatievoorziening & doorverwijzing
- Mogelijkheid tot alarmeren C-NSP
- Max. verblijfsduur: 2 uur per persoon
- C-NSP:
 - Geen directe dienstverlening aan inwoners
 - Informatievoorziening aan L-NSP
 - Informatieknooppunt met meldkamer
 - Afstemming met ROT en crisispartners
 - Verbinding met burgernetwerken

Voorzieningen

- (Nood)stroomvoorziening op C-NSP én L-NSP.
- Internetverbinding op C-NSP.
- Herkenbaarheid via een (internationaal) symbool

Aanwezige rollen (aantallen nader te bepalen) op de locaties tijdens inzet

- L-NSP: EHBO'er/ BHV'er en 1 gemeenteambtenaar
- C-NSP: 2 medewerkers veiligheidsregio, in staat tot eerste maatregelen, contact met ROT & meldkamer

Aanpak en ambitie

1. We hanteren ratio van 1 L-NSP per 5000 inwoners. Dit betekent ongeveer 100 L-NSP's in de regio.
2. Voor de C-NSP's geldt in de landelijke stukken een verhouding van 1 C-NSP per 4 L-NSP's, ongeveer 25 C-NSP's in totaal. Het is nog de vraag of dit voor IJsselland een goede verhouding is, beantwoording van die vraag is onderdeel van de vervolgstappen.
3. Het landelijk verzoek is dat elke veiligheidsregio een pilot uitvoert met L-NSP's en C-NSP's. Elke gemeente – of cluster van gemeenten (bijvoorbeeld de Vechtdal gemeenten Ommen, Hardenberg en Dalfsen) – doet ervaring op met het inrichten, paraat stellen en operationeel maken een L-NSP en samenwerken met een C-NSP.
4. De pilotlocatie is ingericht als noodsteunpunt en volledig paraat. Er ligt een draaiboek klaar, de bemensing is aanwezig en geïnstrueerd, noodstroomvoorziening is geïnstalleerd en alle functionaliteiten zijn beoefend en getest. Tevens zijn er duidelijke afspraken gemaakt over taken, bevoegdheden, mandaten, compensatie en aansprakelijkheid.
5. Eind 2026 is er een regio brede lijst met potentiële locaties voor L-NSP's en C-NSP beschikbaar.
6. Vanaf 2026 breiden we de dekking van de noodsteunpunten stapsgewijs uit, afhankelijk van de financiële mogelijkheden, opgedane ervaringen tijdens de pilot en landelijke richtlijnen die dan gelden.

3.2 Situatie eind 2026

We verwachten eind 2026 het volgende te hebben bereikt:

De regio beschikt over een netwerk van NSP's dat bijdraagt aan de weerbaarheid en veerkracht van onze samenleving. Voor de Veiligheidsregio IJsselland streven we naar:

- 100 lokale noodsteunpunten (L-NSP's)
- 25 coördinerende steunpunten (C-NSP's).

Deze L-NSP's en C-NSP's zijn ingericht en gerealiseerd volgens de uitgangspunten en basisnormen zoals voorgesteld in dit document en vastgesteld door het algemeen bestuur. De L-NSP's zijn voorzien van noodstroom, basis medische- en hygiënevoorzieningen. Ook zijn zij ingericht als distributiepunten voor water en voedsel en hebben zij een directe communicatielijn met hun C-NSP. De C-NSP's functioneren als robuuste coördinatiehubs, verbonden met de meldkamer en hulpdiensten.

Voorafgaand aan de regionale uitrol is een pilot uitgevoerd met zowel L-NSP's en C-NSP's, waarin elke gemeente ervaring heeft opgedaan. Er is een evaluatiemethodiek met doelstellingen opgesteld om de locaties in de praktijk te toetsen. Een onderdeel van de pilot is een gezamenlijke oefening waarbij L-NSP's en C-NSP's tegelijkertijd actief zijn. Deze pilot is een verplichting die vanuit de landelijke programmatafel Weerbaarheid en Veerkracht is gesteld waar ook voorfinanciering voor beschikbaar is vanuit de Voorjaarsnota. In lijn met de landelijke opdracht is de evaluatie uitgevoerd.

We hebben onderzocht welke partners deelnemen aan de samenwerking binnen de noodsteunpunten; hierbij denken we onder andere aan het Rode Kruis, het Leger des Heils en de GGD.

De leerpunten uit de pilot zijn verwerkt in een regionaal voorstel voor de uitrol van noodsteunpunten. Dit voorstel bevordert uniformiteit in basisfunctionaliteiten, herkenbaarheid en communicatie, terwijl het ruimte biedt voor lokaal maatwerk. In dit voorstel is een overzicht opgenomen van potentiële locaties voor L-NSP's en C-NSP's. Hierbij is rekening gehouden met regionale spreiding en afstemming met buurregio's. Daarnaast bevat het voorstel een regionale communicatiestrategie voor de uitrol en is er aandacht voor structurele borging.

Vanaf 2027 breiden we de dekking van L-NSP's en C-NSP's uit, afhankelijk van de financiële mogelijkheden, ervaringen uit de pilot en landelijke richtlijnen die op dat moment beschikbaar zijn.

3.3 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen

Om de hierboven beschreven situatie te realiseren, moeten tot eind 2026 de volgende stappen gezet worden:

- Vaststelling uitgangspunten, basisnormen, aanpak en ambitie
- Start projectstructuur
- Opstellen pilotplan
- Partnerafspraken maken
- Technische en operationele voorbereiding pilot

- Pilot uitvoeren
- Opstellen 'regionaal voorstel NSP's' inclusief regionale communicatiestrategie

Na 2026:

- Besluitvorming over regionale uitrol NSP's in de regio

3.4 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen

Stap 1 – Vaststelling uitgangspunten, basisnormen, aanpak en ambitie (dit voorstel)

- Het AB stelt de uitgangspunten, basisnormen, aanpak en ambitie vast zoals opgenomen in dit document.

Stap 2 – Start projectstructuur (Q4 2025)

- We richten een regionale projectstructuur in, inclusief structuren per gemeente en veiligheidsregio, en leggen de samenwerkingsafspraken vast.

Stap 3 – Opstellen pilotplan (vanaf Q4 2025)

- Het pilotplan bevat onder andere heldere doelstellingen, scope, planning, betrokken partners, voorbereiding, evaluatieplan, risicoanalyse, communicatiestrategie en oefenopzet.

Stap 4 – Partnerafspraken maken (vanaf Q4 2025)

- Verkennen en leggen mogelijk samenwerkingsafspraken vast met maatschappelijke partners zoals het Rode Kruis, het Leger des Heils en de GGD.

Stap 5 – Technische en operationele voorbereiding pilot (vanaf Q1 2026)

- We bepalen de benodigde voorzieningen voor L- NSP en C-NSP op basis van de vereiste functionaliteiten.
- Juridische aspecten worden onderzocht en geregeld.
- We voeren een GAP-analyse uit voor potentiële pilotlocaties.
- Financiering wordt beschikbaar gesteld
- Pilotlocaties worden geselecteerd.
- Een concept handreiking en beheerplannen voor pilotlocaties worden opgesteld.
- Personeel voor pilotlocaties wordt opgeleid
- De pilot locaties worden paraat gemaakt.

Stap 6 – Pilot uitvoeren (Q3 2026)

- We voeren de pilot uit volgens het pilotplan en evalueren de uitvoering. De leerpunten worden opgehaald en vastgelegd.

Stap 7 – Opstellen 'Regionaal voorstel NSP's' (Q4 2026) inclusief communicatiestrategie

- Op basis van de pilotervaringen en geldende landelijke richtlijnen wordt een plan van aanpak ontwikkeld voor de regionale uitrol. Dit plan omvat ten minste:
 - Een lijst met potentiële locaties voor L-NSP's en C-NSP's
 - Een regionale communicatiestrategie gericht op inwoners
 - Een beheerplan voor de borging van de continuïteit op langere termijn

3.5 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren

Taak	Uitvoerende
1. Vaststelling uitgangspunten, basisnormen, aanpak en ambitie	Algemeen bestuur
2. Start projectstructuur	Regionaal projectleider
3. Opstellen pilotplan	Regionale projectgroep
4. Partnersafspraken maken	Regionale projectgroep
5. Technische en operationele voorbereiding pilot	Regionale projectgroep Expertises uit gemeenten en veiligheidsregio (waaronder juridisch adviseurs, wijkmanagers, contactambtenaren, medewerkers beheer en techniek. Medewerkers ICT)
6. Pilot uitvoeren	Gemeenten en veiligheidsregio en pilotlocaties onder regie van de regionale projectgroep
7. Opstellen 'regionaal voorstel NSP's' inclusief regionale communicatiestrategie	Regionale projectgroep
Na 2026:	Algemeen bestuur
8. Besluitvorming over regionale uitrol NSP's in de regio	

3.6 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen

3.6.1 Hoe ziet de samenwerking eruit

Om een regionaal dekkend netwerk van noodsteunpunten (NSP's) te realiseren waarin uniformiteit is gewaarborgd en ruimte is voor lokale samenwerking en maatwerk, stellen we de volgende projectstructuur voor:

Regionale projectgroep

Deze regionale projectgroep bevat minimaal:

- Een regionale projectleider
- Elf projectleiders voor de L-NSP (één per gemeente)
- Een projectleider voor de C-NSP's (veiligheidsregio)
- Een communicatiedeskundige voor de ontwikkeling en uitvoering van de communicatiestrategie
- Optioneel: vertegenwoordigers van regionale partners zoals Rode Kruis, GGD, Leger des Heils, etc.

Technische en operationele voorbereiding

De regionale projectgroep betreft deskundigen van de veiligheidsregio en/of gemeenten op het gebied van onder meer ICT, facilitair en juridische zaken om de technische en operationele voorbereidingen verder uit te werken.

Lokale doorvertaling elf L-NSP's (gemeenten)

Onder leiding van de betreffende gemeentelijke projectleider worden regionale geformuleerde voorstellen vertaald naar lokaal maatwerk. De lokale werkgroepen kunnen bestaan uit bijvoorbeeld medewerker openbare orde en veiligheid, juridische adviseur, communicatiemedewerker, wijkmanager, facilitair adviseur en contactambtenaar.

Regionale doorvertaling C-NSP (VRIJ)

Onder leiding van de projectleider C-NSP worden de regionale voorstellen vertaald voor toepassing binnen de C-NSP-structuur, met oog voor samenwerking met L-NSP's.

3.6.2 Benodigde capaciteit

Rol	Aantal uren per maand (gemiddeld)	Beschikbaar te stellen door
Regionale projectleider	80 uur per maand	Veiligheidsregio
Projectsecretaris	80 uur per maand	Gemeente
Communicatiedeskundige	15 uur per maand	Veiligheidsregio of gemeente
Projectleiders L-NSP (11 x)	40 uur per maand	Gemeenten
Projectleider C-NSP (1 x)	80 uur per maand	Veiligheidsregio
Expertise als juridisch, facilitair, ICT, GIS etc.	Nader te bepalen	Veiligheidsregio en gemeenten

3.7 Mate van draagvlak

Tijdens de zomerperiode hebben vier medewerkers (zie tabel hieronder) aan dit voorstel gewerkt. Door vakanties en wisselende beschikbaarheid is er in verschillende samenstellingen samengewerkt. Tijdens het werken aan het voorstel is het niet gelukt om draagvlak of overeenstemming te zoeken bij andere betrokkenen, zoals de overige gemeenten en partners.

Naam	Functie	Organisatie
Sandra Oude Roelink	Adviseur crisisbeheersing	Veiligheidsregio IJsselland
Yorick van der Wit	Adviseur crisisbeheersing	Veiligheidsregio IJsselland
Erwin Plasman	Vakspecialist A contactambtenaar	Gemeente Hardenberg
Leon Rouw	Adviseur OOV	Gemeente Deventer

3.8 Geborgde onderdelen van de VNG lijst

(Versie VNG-lijst van 13 mei 2025)

Uit 1. Vitale voorzieningen

- Bij de noodsteunpunten in iedere (kern)gemeente is een autonome, losstaande stroomvoorziening aanwezig;
- Gemeenten hebben maatregelen genomen tegen langdurige (langer dan 72 uur) stroomuitval, het energienetwerk te versterken en de continuïteit te waarborgen;

- Bij uitval van waterzuiveringsinstallaties zijn er noodsteunpunten ingericht om de watervoorziening in samenwerking met drinkwaterbedrijven en waterschappen tijdelijk te waarborgen;
- Gemeenten zorgen in het kader van bevolkingszorg voor de distributie van voedselvoorraden voor niet-zelfredzame inwoners, eventueel via de noodsteunpunten;

Uit 2. Sociaal weefsel

- In iedere wijk of buurt is er een wijkagent en een sociaal werker die herkenbaar en bereikbaar zijn, en/of de gemeente zet sleutelfiguren in. De gemeente betreft hen bij het opzetten en inrichten van de noodsteunpunten;
- Gemeenten faciliteren participatieprojecten/burgerinitiatieven in de wijken en buurten (leer je burens beter kennen/ samenredzaamheid);
- Om in een crisissituatie het juiste netwerk en contactpunten op wijkniveau snel te kunnen bereiken, stellen gemeenten [een solide basis van sleutelfiguren](#) samen. Gemeenten mobiliseren deze sleutelfiguren, samen met (getrainde) vrijwilligers en andere netwerken, zoals Bondgenoten, in een crisissituatie.

Uit 3. Zelfredzaamheid inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties

- Gemeenten informeren inwoners over de noodsteunpunten in hun wijk en over handelingsperspectieven, bijvoorbeeld met een meterkastkaart;

Uit 4. Crisisorganisatie

- Gemeenten richten noodsteunpunten in, in samenwerking met veiligheidsregio's. De noodsteunpunten voorzien in informatieverstrekking, ook worden de mogelijkheden verkend in het kader van distributie van voedsel en water aan niet-zelfredzame inwoners, noodstroom en behandelgelegenheid/zorg. Sociale partners weten welke noodsteunpunten voor hun wijk relevant zijn. Er zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen noodsteunpunten en hulpdiensten.
- Gemeenten verkennen of bepaalde sleutelfiguren ook in een lijn van crisiscommunicatie kunnen worden opgenomen zoals het inzetten via noodsteunpunten en opnemen in netwerk met satelliettelefoons).

3.9 Openstaande acties (niet gelukt in de zomer)

- Dit voorstel is gebaseerd op één kernrapport, aangevuld met enkele op dat moment beschikbare artikelen en rapporten. De uitgangspunten uit het kernrapport hebben we als uitgangspunt gehanteerd — er is geen verder onderzoek verricht buiten deze bronnen om.
- Tijdens het werken aan het voorstel is het niet gelukt om draagvlak of overeenstemming te zoeken bij andere betrokkenen, zoals gemeenten.
- Er is geen onderzoek gedaan naar de kosten en financiële mogelijkheden — zoals beschikbare middelen, toekomstige financiering of de te verwachten investering.

4. Voorbereiding voor en door minder zelfredzamen

Een groot deel van onze inwoners is in staat om zichzelf voor te bereiden op verstoringen, bijvoorbeeld door te zorgen voor een noodpakket en met familie en vrienden een plan te maken. Op deze doelgroep wordt vooral ingezet met een communicatiecampagne (zie hoofdstuk 2 van dit document). Er is echter ook een groep inwoners die niet de mentale, financiële of fysieke mogelijkheden heeft om deze voorbereidingen te treffen. Als je bijvoorbeeld afhankelijk bent van de voedselbank om de week door te komen, dan heb je geen goed gevulde voorraadkast waarmee je de eerste 72 uur van een crisis overbrugt. Hetzelfde geldt voor mensen die geen vangnet hebben of zich onttrekken aan de maatschappij. Ook voor deze doelgroep (inclusief eventuele huisdieren), of misschien zelfs wel: juist voor deze doelgroep, moeten we oog hebben in ons streven de maatschappij weerbaarder en veerkrachtiger te maken.

4.1 Situatie eind 2026

Aan het einde van 2026 heeft elke gemeente bewust stilgestaan bij de impact van (langdurige) verstoringen op de verminderd zelfredzamen in hun gemeente en is er beleid geformuleerd of en op welke wijze iedere gemeente lokaal voorbereidingen treft om deze impact te verminderen. Met gemeentegrensoverschrijdende partners in het sociaal domein (bijvoorbeeld voedselbanken en Leger des Heils) zijn eenduidige afspraken gemaakt over hun rol tijdens verstoringen. Deze afspraken worden gemaakt door een werkgroep 'Weerbaarheid Verminderd Zelfredzamen' waarin elke gemeente met één aan het sociaal domein verbonden beleidsadviseur vertegenwoordigd is. In deze werkgroep worden ook 'Best Practices' uitgewisseld en waar mogelijk toegewerkt naar gelijkloidend beleid.

4.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen

Hieronder zijn de voorgestelde noodzakelijke stappen kort, krachtig en SMART weergegeven:

1. Voor het eind van 2025 formeren van een regionale werkgroep 'Weerbaarheid Verminderd Zelfredzamen';
2. In kwartaal één van 2026 opstellen van een meer gedetailleerde opdracht en doelomschrijving van deze werkgroep, met onder andere de onderdelen:
 - a. In kaart brengen van gemeentegrensoverschrijdende partijen;
 - b. Maken van eenduidige afspraken met bovenstaande partijen;
 - c. Gezamenlijk uitwerken van een aantal algemene beleidsopties met betrekking tot voorbereidingen voor en door verminderd zelfredzamen;
 - d. Monitoring van besluitvorming in elke gemeente;
 - e. Onderhouden van contact met elkaar om 'best practices' uit te wisselen.

4.3 Wie doet wat om de noodzakelijke stappen te realiseren

Taak	Uitvoerende
Aanstellen van een trekker voor de werkgroep WVZ	Kring van Gemeentesecretarissen op voorstel van de CFG
Aanstellen van een vertegenwoordiger voor deze werkgroep per gemeente	Gemeentesecretaris
Initiëren van het samenbrengen van de werkgroep	Trekker werkgroep
Nader uitwerken van de opdracht	Werkgroep
Zorgen voor besluitvorming op het gebied van voorbereidingen voor en door verminderd zelfredzamen voor het eind van 2026	College

4.4 Regionaal in gezamenlijkheid te zetten vervolgstappen

We formeren gezamenlijk een werkgroep, maken een inventarisatie van en afspraken met grensoverschrijdende partners en ontwikkelen een aantal beleidsopties voor gemeentelijke voorbereiding. Het is vervolgens aan elke gemeente om met deze beleidsopties als inspiratie te komen tot lokale planvorming, besluitvorming en uitvoering. De werkgroep faciliteert vervolgens vooral het uitwisselen van goede ervaring.

NB. De doelgroep ‘verminderd zelfredzamen’ is breed, evenals het werkveld van het sociaal domein. Op dit moment is er nog geen bovengemeentelijke structuur waar dit onderwerp op tafel kan komen of waar een bestuurlijke opdracht geformuleerd kan worden. Dat vraagt om een specifiek soort afvaardiging van de gemeenten in deze werkgroep: pioniers die samen op zoek gaan naar mogelijkheden en zich niet laten beperken door diffuse bestuurlijke verantwoordelijkheden.

4.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen

4.5.1 Hoe ziet de samenwerking eruit

De gemeenten houden onderling contact via de werkgroep. De trekker van de werkgroep WVZ neemt zitting in het regionale programmteam om de afstemming met de andere thema's te borgen. Denk aan onderdelen in de communicatiecampagne specifiek voor verminderd zelfredzamen.

4.5.2 Benodigde capaciteit

Rol	Aantal uren per maand	Beschikbaar te stellen door
Trekker werkgroep + vertegenwoordiger in programmteam	20*	Gemeenten samen (1 persoon)
Vertegenwoordiging per gemeente 11x	8*	1 per persoon per gemeente

* Uren betreffen een gecalculerde inschatting

4.6 Mate van draagvlak

Mede door de vakantieperiode is het niet gelukt om op dit onderwerp een projectgroep samen te brengen. Daarom is dit onderwerp in klein comité vooral op een procesmatige manier uitgewerkt. Inhoudelijk uitwerking moet plaatsvinden in de voorgestelde werkgroep met een vertegenwoordiging uit elke gemeente.

Naam	Functie	Organisatie
Carien Mepschen	Adviseur OOV	Gemeente Deventer
Arnold van der Werff	Programmamanager	Veiligheidsregio IJsselland
Inge Wiefkers	Gebiedsverbinder	Gemeente Dalfsen

4.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst

(Versie VNG-lijst van 13 mei 2025)

Uit 2. Sociaal weefsel

- De gemeente brengt maatschappelijke en (in)formele netwerken in kaart en versterkt de netwerken / sociale infrastructuur in de wijken met extra aandacht voor verminderd zelfredzame doelgroepen zoals alleenstaande ouders, minder validen, ouderen, statushouders, vluchtelingen, ed;
- Gemeenten bieden dienstverlening om de bestaanszekerheid van hun inwoners te versterken;

4.8 Openstaande acties (niet gelukt in de zomer)

De basisnormen zijn zeer beperkt geformuleerd wegens een gebrek aan een trekker en voldoende capaciteit in de zomer om deze nader uit te werken. Dit is geformuleerd als eerste taak van de te formeren werkgroep.

5. Contact en afspraken met bedrijfsleven

Landelijk wordt er veel gesproken, gedacht en geschreven over het onderwerp Weerbaarheid en een veilig en veerkrachtig Nederland. Er zijn in dat kader ook diverse initiatieven om in gezamenlijkheid tussen overheid en bedrijfsleven te komen tot structurele afspraken in tijden van crisis. Als we echt voorbereid willen zijn op toekomstige rampen en crises, hebben we iedereen nodig. Niet alleen de overheid of hulpdiensten, maar de hele samenleving. Dat vraagt om een andere manier van werken: minder command & control, meer connect & collaborate. In een Whole of Society-aanpak werken publieke en private partijen, maatschappelijke organisaties en burgers samen aan meer weerbaarheid en veerkracht.

5.1 Situatie eind 2026

Aan het einde van 2025 hebben we per gemeente een actueel overzicht van alle relevante bedrijven en kritieke partners

Eind 2026 hebben we het volgende bereikt:

- Verhoogde weerbaarheid en veerkracht van de samenleving bij verstoringen
- Betere samenwerking tussen gemeenten, provincie, veiligheidsregio en het bedrijfsleven
- Samen met bedrijven, gemeente, provincie en veiligheidsregio een langetermijnvisie op weerbaarheid en veerkracht
- Een plan voor een gerichte aanpak door lokale focus.
- Meer actieve betrokkenheid van bedrijven wat leidt tot meer draagvlak en gedeelde verantwoordelijkheid.

5.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen

Hieronder zijn de voorgestelde noodzakelijke stappen kort, krachtig weergegeven:

1. Inventarisatie en analyse
2. Verantwoordelijkheden bespreken
3. Samenwerkingsafspraken
4. Veilige afschaling Seveso (hoog risico) bedrijven

5.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen

Stap 1 – Inventarisatie en analyse

Er wordt per gemeente een actueel overzicht opgesteld van alle kritieke bedrijven en instellingen binnen de gemeentegrenzen. Er wordt in kaart gebracht:

- Welke bedrijven en sectoren het meest kwetsbaar zijn
- Welke bedrijven middelen of expertise kunnen bieden
- Welke bestaande netwerken (ondernemingsverenigingen, brancheorganisaties etc.) al beschikbaar zijn

Stap 2 – Verantwoordelijkheden bespreken

Bedrijven, gemeenten, provincie en veiligheidsregio gaan met elkaar in gesprek over de verantwoordelijkheden die eenieder heeft en hoe ze elkaar daarin kunnen

ondersteunen. Hiertoe wordt er in het MOTO-programma aandacht besteed aan oefeningen die bijdragen aan dit leerdoel.

Stap 3 - Samenwerkingsafspraken

- Er wordt samen met de kritieke bedrijven, instellingen en gemeenten onderzocht welke samenwerkingen er mogelijk zijn om tijdens crises te kunnen voorzien in de basisbehoefte.
- Hierover worden afspraken vastgelegd;
- Er wordt onderzocht of een keurmerk de samenwerking in de keten kan versterken en indien gewenst wordt deze ingevoerd.

Stap 4 – Afschaling Seveso bedrijven

Samen met de Seveso bedrijven worden er afspraken vastgelegd om een veilige afschaling en bedrijfscontinuïteit te realiseren.

5.4 Regionaal in gezamenlijkheid te zetten vervolgstappen

We formeren gezamenlijk een werkgroep. Iedere gemeenten maakt een eigen inventarisatie over de bedrijven in binnen haar gemeentegrenzen. Zijn grensoverschrijdende bedrijven dat worden er in deze werkgroep afspraken gemaakt over het contact en het maken van samenwerkingsafspraken.

5.5 Voorgestelde projectstructuur voor vervolgstappen

Rol	Aantal uren per maand	Beschikbaar te stellen door
Trekker werkgroep + vertegenwoordiger in programmateam	20	Gemeenten
Vertegenwoordiging per gemeente 11x	8	1 per persoon per gemeente
Vertegenwoordiger provincie	8	Provincie Overijssel
Vertegenwoordiger omgevingsdienst	8	Omgevingsdienst

5.6 Mate van draagvlak

In de zomer is het slechts zeer beperkt gelukt het gesprek te voeren over dit onderwerp. Op basis van het werk van onderstaande collega's is deze eerste aanzet gemaakt. Dit moet echt gezien worden als een eerste opzet en verdient nog nadere aandacht met een bredere vertegenwoordiging.

Naam	Functie	Organisatie
Ronald Memelink	Adviseur	Veiligheidsregio
Pieter Nijland	Accountmanager bedrijven	Gemeente Raalte

5.7 Geborgde onderdelen van de VNG lijst

(Versie VNG-lijst van 13 mei 2025)

Uit 1. Sociaal weefsel

- Gemeenten maken met de reguliere voedseldistributeurs afspraken over de borging van voedseldistributie, specifiek voor kwetsbaren, denk hierbij aan supermarkten en voedselbanken
- Gemeenten werken samen met provincies en vervoerspartners om de continuïteit van het openbaar vervoer te waarborgen tijdens langdurige crisissituaties
- Gemeenten maken afspraken met vervoersbedrijven op lokaal niveau, voor crisisbestendige plannen, inclusief scenario's voor personeelstekort, brandstofschaarste en verstoring van dienstregelingen.

6. Voorbereiding door zorginstelling voor en met hun bewoners en patiënten

Een deel van onze inwoners woont niet zelfstandig, maar woont of verblijft in een zorginstelling. Ziekenhuizen, verpleegzorg, gehandicaptenzorg. Aandacht voor deze groep inwoners is essentieel omdat zij bijna volledig aangewezen zijn op zorg van anderen, regulier en zeker tijdens verstoringen.

6.1 Situatie eind 2026

Zorgorganisaties in de regio IJsselland hebben zoveel urgentiebesef ontwikkeld rond hun eigen weerbaarheid, dat zij hiervoor binnen de eigen organisatie prioriteit en capaciteit aan koppelen.

Op het niveau van de zorgketen als geheel is de bestaande regionale crisisstructuur geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. Er heeft bovendien een oefening plaatsgevonden aan de hand van de regionale crisisstructuur. De voorbereiding van de zorgorganisaties is structureel geborgd via een centraal door GHOR en Netwerk Acute Zorg regio Zwolle bewaakte PDCA-cyclus.

Zorgorganisaties hebben (collectief) aangegeven wat zij van de lokale overheid nodig hebben om zelfstandig 72 uur lang de noodzakelijke zorg te blijven leveren.

6.2 Overzicht noodzakelijk te zetten stappen

Hieronder zijn de voorgestelde noodzakelijke stappen kort, krachtig en SMART weergegeven:

1. Themavergadering Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) op 27 juni 2025
2. Onderzoek naar de randvoorwaarden die nodig zijn om zorginstellingen de eerste 72 uur van maatschappelijke ontwrichting zelfstandig de noodzakelijke zorg en verzorging te laten leveren – oplevering oktober 2025
3. Vervolg tijdens ROAZ-dag op 9 oktober 2025
4. Ketenoefening op 13 november 2025
5. Zelfevaluatie door zorgorganisaties
6. Paraatheidsmonitor ontwikkelen om inzicht te hebben in de mate van voorbereiding door zorgorganisaties

6.3 Nadere uitleg bij de noodzakelijke stappen

Als algemene toelichting geldt, dat bewaken en stimuleren van de continuïteit van de zorgketen een bestaande taak is van de GHOR. De GHOR werkt hierbij nauw samen met het Netwerk Acute Zorg regio Zwolle (NAZrZ), aangezien GHOR en NAZrZ hierin deels overlappende wettelijke opdrachten hebben. Het NAZrZ is de organisator van het – eveneens wettelijk bepaalde – Regionaal Overleg Acute Zorg, waarvan de directeur publieke gezondheid ook lid is.

Stap 1 – Themavergadering ROAZ

Het ROAZ heeft op 27 juni een themavergadering gehad over weerbaarheid. Deze had tot doel om het urgentiebesef te vergroten. Dit doel is gehaald.

Stap 2 – Onderzoek randvoorwaarden

Er loopt een onderzoek naar de benodigde randvoorwaarden. Dit wordt uitgevoerd in opdracht van de GHOR en het NAZrZ. De verwachte oplevering van de onderzoeksresultaten is in oktober 2025. Dit levert mogelijk vragen op aan gemeenten, waarvan de invulling als vervolgstap moet worden opgepakt.

Stap 3 – vervolg ROAZ-dag

Op 9 oktober staat de jaarlijkse ROAZ-dag in het teken van weerbaarheid van de zorgketen.

Stap 4 – Keten oefening

Op 13 november is er een grote keten oefening gepland, waarbij de bestaande crisisstructuren binnen de zorgketen worden getest en beoefend. Deze structuren zijn in hun huidige vorm ontstaan tijdens de coronapandemie. Alle bij het ROAZ betrokken sectoren nemen hieraan deel.

Stap 5 – Zelfevaluatie

Er is een bestaand systeem van zelfevaluaties binnen de zorgketen. Dit betreft audits, gezamenlijk uitgevoerd door GHOR en NAZrZ. In deze zelfevaluaties is expliciet aandacht voor weerbaarheid tegen maatschappelijke ontwrichting.

Stap 6 – Ontwikkelen paraatheidsmonitor

De resultaten van de zelfevaluaties worden opgenomen in een (nog in ontwikkeling) systeem dat inzicht geeft in de voorbereiding van de zorgsector op verschillende thema's. Dit systeem vormt de basis van een beter ingerichte en centraal bewaakte PDCA-cyclus.

6.4 Wat en op welke manier kunnen gemeenten bijdragen?

Binnen de zorgsector is sprake van diverse netwerken en coördinerende instanties. Om met het onderwerp van weerbaarheid effectief te zijn richting de zorg is het van belang om consistent en overzichtelijk te zijn in de vraagstelling. Het helpt dan om bestaande functionarissen, organisaties en structuren (directeur publieke gezondheid, GHOR en ROAZ) in te zetten in plaats van nieuwe lijnen vragen te stellen. De zorgsector is geholpen met zoveel mogelijk eenheid in benadering vanuit de overheid. Dit betekent in het geval van weerbaarheid dat vragen die gemeenten individueel stellen aan zorgorganisaties zijn afgestemd met, dan wel gecoördineerd door de DPG/GHOR.

Momenteel loopt het genoemde onderzoek naar de randvoorwaarden die de zorg nodig heeft. Mede op basis hiervan zal de GHOR t.z.t. terugkomen bij de gemeenten om namens de zorgsector gerichte vragen te stellen.

6.5 Mate van draagvlak

Geef aan wie er heeft meegewerkt aan dit onderwerp (tabel hieronder) en welke mate van draagvlak er is bereikt op de nu voorgestelde stappen.

Naam	Functie	Organisatie
Norbert Bosman	Hoofd GHOR	Veiligheidsregio
Mark Hekkert	Adviseur	ROAZ

Dit onderwerp is vooral vanuit de GHOR in samenwerking met het ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorg) geformuleerd.

Programmamanagement fase 2

Volgende stappen op het gebied van weerbaarheid en veerkracht vragen om regionale samenwerking en afstemming. Alleen op die manier zorgen we ervoor dat we daadwerkelijk komen tot een aanpak waarbij de hele maatschappij betrokken is en dat we zoveel mogelijk van elkaar leren en overnemen.

Programmamanagers

Dat vraagt om een tweetal programmamanagers, één vanuit de gezamenlijke gemeenten en één vanuit de veiligheidsregio. Dit om deze twee werelden optimaal bij elkaar te brengen. De programmamanagers zorgen met name voor de verbinding tussen de zes verschillende thema's en alle betrokken partijen.

Projecten

De inhoud wordt vervolgens vormgegeven in projecten en werkgroepen die met name georganiseerd zijn rondom de inhoudelijke thema's. Per inhoudelijk thema is reeds aangegeven op welke manier we de verdere samenwerking voor ons zien en welke capaciteit daarvoor wordt gevraagd.

Capaciteit

Na goedkeuring van dit stuk wordt capaciteit via de 'reguliere' weg georganiseerd, de directeur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de genoemde capaciteit uit die organisatie en de directeurs van de gemeenten zorgen voor de daar benodigde capaciteit. Regionaal door de gemeenten gezamenlijk te organiseren capaciteit, zoals de programmamanager en trekkers van thema's, worden in onderlinge afstemming met de coördinerend functionaris gemeenten beschikbaar gesteld.

Bijlage: Communicatie 'Laat je niet verrassen'

Resultaten

- Social media:
 - 26 gerichte advertenties welke 420.000 zijn weergegeven
 - 62 losse posts welke 55.000 zijn weergegeven
- Honderden noodpakket tasjes (3 acties)
- Honderden checklisten (waarvan 1 keer een bingokaart)
- Inrichten van de webpagina laatjenietverrassen.nl

Doel

Adhoc inspelen op actualiteiten

- Overstroming
- Hacken
- Hoogwater
- Storing betalingsverkeer
- Stroomuitval
- Uitval watervoorziening

Structureel paraatheid en verkeerskracht verhogen

- Noodpakket
- Stroomuitval
- Noodradio
- Contant geld
- Uitval watervoorziening
- Checklist



Geplande regionale campagnes najaar 2025

- Unboxing video noodpakket
- Noodpakket tijdens open dagen
- Campagne met consultatiebureaus
- Communicatie over geplande stroomuitval
- Samenwerking influencers

www.laatjenietverrassen.nl

Algemeen Bestuur
Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Colleges van Burgemeester en Wethouders
Per adres: Gemeentesecretaris van een
gemeente in Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 11 september 2025, Wijhe
Kenmerk: V25.002811
Onderwerp: Instemmen met "Weerbaarheid & Veerkracht; de Basisnormen"

Geacht college van burgemeester en wethouders,

De wereld om ons heen verandert in een rap tempo. Klimaatverandering, geopolitieke spanningen en een groeiende afhankelijkheid van digitale systemen maken onze samenleving kwetsbaarder. Deze veranderende context dwingt ons om actief stappen te zetten om onze weerbaarheid en veerkracht te vergroten. Dit geldt voor onszelf als gemeente, onze partners, medewerkers, bedrijven en inwoners.

Gedurende de zomer is in opdracht het algemeen bestuur gewerkt aan een set 'Basisnormen' om de weerbaarheid en veerkracht in onze regio te versterken. Deze basisnormen zijn geformuleerd met betrokkenheid van de gemeenten en onder coördinatie van de veiligheidsregio.

Nu de normen zijn vastgesteld in het algemeen bestuur, is het van belang ze opvolging te geven. Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland bieden wij u bijgevoegd document – Weerbaarheid & Veerkracht; De Basisnormen – aan. Wij verzoeken u dit document op korte termijn te behandelen in uw college, in te stemmen met de genoemde stappen en de uitwerking daarvan mee te nemen in uw jaarplannen voor 2026.

Hoogachtend,

Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland,

Peter Snijders – Voorzitter

Henk Schreuders - Secretaris

Verslag

Van: Dagelijks bestuur
Datum: 12 juni 2025
Aanwezig: De burgemeesters P.H. Snijders (voorzitter), R.C. König, en de heren A. Mengerink, A.H. Schreuders en M.J. Thijssen (bij agendapunt 3.1) en mevrouw D. Homans (verslag).
Afwezig: J. ten Kate, M.W. Offinga en M. Fransen

1. ALGEMEEN

1.1. Opening

De voorzitter, de heer Snijders, opent de vergadering om 10.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De heer Ten Kate en de heer Offinga zijn afwezig. Mevrouw Fransen heeft vakantie. Mevrouw Homans vervangt haar.

1.2. Verslag en actielijst vergadering 7 mei 2025

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

1.3. Ingekomen en verzonden stukken

Het dagelijks bestuur neemt de ingekomen en verzonden stukken voor kennisgeving aan. Naar aanleiding van de ingekomen stukken deelt burgemeester König dat de zienswijze van de gemeente Deventer vooral bedoeld is als steun voor de begroting, en om goed voorbereid het vervolgproces in te gaan.

1.4. Mededelingen

De heer Schreuders heeft een mededeling over de termijnen van de jaarstukken. We hanteren de wettelijke termijn van verzending naar de gemeenten voor 30 april. In de gemeenschappelijke regeling staat echter dat dit voor 1 april gebeurt en in de financiële verordening staat dat dit voor 1 maart gebeurt. Deze termijnen zijn echter niet haalbaar. De bestuurders zijn het hier mee eens. Er wordt voorgesteld om in de herziene GR te verwijzen naar de wettelijke termijnen in plaats van de termijn daarin op te nemen.

De heer Mengerink deelt mee dat er rondom PTSS een traject loopt, met name rondom de kosten daarover met het ministerie. Er is geen helderheid over de financiering. Intern worden gevallen wel behandeld alsof het in en door de dienst gebeurd is. Op die manier wordt in individuele gevallen recht gedaan aan de betrokken medewerkers.

De heer Mengerink doet een mededeling over een recente ontwikkeling in de Tweede Kamer. Er is een motie besproken en aangenomen waarin wordt opgeroepen tot het terugdraaien van de korting op de BDuR-gelden. De Tweede Kamer heeft uitgesproken dat

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

deze korting moet worden geschrapt. Het is nu afwachten op de wijze waarop het kabinet met deze motie om zal gaan.

De heer Snijders doet een terugkoppeling over het extra VB. Er zijn ideeën uitgewisseld over de aanpak van weerbaarheid en de inrichting van noodsteunpunten. Daarbij blijkt dat er aanzienlijke verschillen bestaan tussen regio's in de wijze waarop hiermee momenteel wordt omgegaan.

De heer Schreuders doet een mededeling over een intern datalek. Het betreft een incident dat is ontstaan tijdens een migratieproces, waarbij meer personen toegang hebben gekregen tot de inhoud van een map dan noodzakelijk was. Het datalek is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens en er zijn passende maatregelen genomen om herhaling te voorkomen.

De heer Snijders deelt mee dat hij zal toetreden tot de werkgeversvereniging WVSV.

2. BESLUITVORMEND

2.1. Eerste bestuursrapportage 2025

Voorstel

Het dagelijks bestuur wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met de eerste bestuursrapportage 2025
2. Het algemeen bestuur voor te stellen de eerste bestuursrapportage 2025 vast te stellen.

Bespreking

De eerste bestuursrapportage behandelt de behaalde resultaten en de financiële stand van zaken na de eerste vier maanden van het jaar. Op basis van deze eerste periode wordt voor heel 2025 een positief resultaat verwacht van € 529.359. Sinds 2023 ontvangen wij aanvullende middelen om de crisisbeheersing en informatievoorziening binnen de organisatie te versterken. Een belangrijke voorwaarde bij deze middelen is dat zij geen invloed mogen hebben op de gemeentelijke bijdragen en dat eventuele overschotten niet terugvloeien naar de gemeenten. Van het genoemde resultaat van € 529.359 betreft € 469.752 dit specifieke deel, waardoor het resultaat voor de gemeenten uitkomt op € 59.607.

De heer Offinga heeft schriftelijk aangegeven dat het verwarrend kan zijn dat het totaalbedrag uit twee componenten bestaat. Hierop is toegelicht dat deze werkwijze gedurende consequent wordt aangehouden om transparantie te waarborgen. Er is het verzoek gedaan om dit in algemene zin duidelijker te maken. Hiervoor wordt gekeken naar een scherpere formulering in de oplegger, waarbij onder meer een aparte alinea wordt opgenomen over de opbouw van de begroting en de afzonderlijke onderdelen, zoals de extra BDuR-middelen. Dit zal ook bij andere P&C-stukken worden herhaald.

Besluit

Het dagelijks bestuur besluit conform voorstel.

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

2.2. Maatschappelijke weerbaarheid

Voorstel

Het dagelijks bestuur wordt voorgesteld om de volgende punten ter besluitvorming voor te leggen aan het algemeen bestuur:

1. Bekrachtigen van de voorliggende kaderstellende opdracht aan Veiligheidsregio IJsselland in samenwerking met de gemeenten:
 - a. Inventariseer de huidige ontwikkelingen in de gemeenten en bij Veiligheidsregio IJsselland, de behoeften en de speerpunten op de verschillende thema's in relatie tot weerbaarheid en veerkracht;
 - b. Formuleer op onderstaande programmaonderdelen minimale standaarden waar we op het gebied van weerbaarheid en veerkracht als elf gemeenten en de veiligheidsregio aan willen voldoen. Programmaonderdelen op volgorde van prioriteit:
 - i. De continuïteit van onze eigen organisaties
 - ii. Communicatie over voorbereiding naar inwoners en bedrijven
 - iii. Lokale noodsteunpunten
 - iv. Voorbereiding voor en door verminderd zelfredzamen
 - v. Samenwerking met het bedrijfsleven
 - vi. Voorbereiding voor en door inwoners en patiënten van zorginstellingen
 - c. Formuleer een rol- en taakverdeling voor gemeenten en veiligheidsregio, waarbij rekening gehouden wordt met de rollen en verantwoordelijkheden van andere overheidsinstellingen, inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven;
 - d. Ontwikkel op basis hiervan een programma-aanpak waarin de benodigde activiteiten, projecten en daarvoor benodigde middelen zijn opgenomen voor gemeenten en veiligheidsregio om aan de minimale standaard te voldoen;
 - e. Maak een brief gericht aan de elf colleges met een concept- collegevoorstel waarmee de gemeenten zich aan bovenstaande en de uitwerking daarvan kunnen conformeren.
2. Het algemeen bestuur voor te stellen bij de veiligheidsregio de benodigde regionale capaciteit voor de ontwikkeling van de programma-aanpak beschikbaar te stellen.
3. Het algemeen bestuur voor te stellen de colleges van B&W te verzoeken om in iedere gemeente de benodigde lokale capaciteit voor de ontwikkeling van de programma-aanpak beschikbaar te stellen.
4. Instellen van een stuurgroep om bovenstaand proces de komende periode te begeleiden.

Bespreking:

Er is landelijk een bedrag van 70 miljoen euro toegezegd voor de opgave rondom weerbaarheid. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze middelen rechtstreeks naar gemeenten gaan of via de Veiligheidsregio worden verdeeld.

De bestuurders herkennen de bespreking van de bestuurdersdag in de opdracht, en bevestigen dat het belangrijk is dat er een koppeling met de gemeenten gemaakt wordt. Er wordt opgemerkt dat het ook belangrijk is om dit in de stuurgroep met de gemeentesecretarissen te blijven bespreken. Daarin is het een mooi bijkomstigheid dat gemeenten onderling ook kunnen delen hoe ze dit doen en ervaringen kunnen uitwisselen. Dan is de volgende slag om hierin de verbinding met de samenleving te maken.

De heer Mengerink vult aan dat de Veiligheidsregio door middel van de roadshow ook op allerlei plekken komt, niet alleen bij colleges en raden, maar ook in de samenleving bij kerken en andere groepen.

Er wordt opgemerkt dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is, waarbinnen ieder ook z'n eigen verantwoordelijkheid heeft. Het is goed om dat scherp te houden. Er wordt daarnaast waardering uitgesproken voor de snelheid waarmee dit is opgepakt na de bestuurdersdag.

Besluit

Het dagelijks bestuur besluit conform voorstel.

2.3. Aanbesteding inhuur ICT

Voorstel

Het dagelijks bestuur wordt voorgesteld om:

- de inkoopopdracht voor de inhuur van de kwartiermaker ICT voor Veiligheidsregio IJsselland en GGD IJsselland onderhands enkelvoudig aan te besteden ten behoeve van de continuïteit en stabiliteit van de ICT-functie in beide organisaties.

Bespreking

Er wordt toegelicht dat het beoogde effect is een zorgvuldige en transparante verantwoording van de rechtmatigheid, waarvoor het bestuur eindverantwoordelijk is. Daarnaast draagt dit bij aan het waarborgen van de continuïteit en stabiliteit van de ICT-afdeling. De totale opdrachtsom bedraagt maximaal 214.349 euro exclusief btw en berekend over twaalf maanden.

Er bestaat een risico dat de accountant een negatief oordeel velt over de rechtmatigheid van deze opdracht. Dit risico wordt echter als beperkt ingeschat, gezien de zorgvuldig doorlopen stappen binnen het inkoopproces en de duidelijke afbakening ten opzichte van andere opdrachten.

Vanwege het feit dat de rechtmatigheid mogelijk ter discussie kan komen te staan, wordt deze opdracht ter besluitvorming voorgelegd. In de huidige dynamiek van ontwikkelingen is het van belang om nu een besluit te nemen, met het oog op een toekomstbestendige inrichting. Dit vraagt om verdere analyse en zorgvuldige afwegingen voor de lange termijn. De financiële dekking voor is aanwezig.

Besluit

Het dagelijks bestuur besluit conform voorstel.

3. INFORMEREND

3.1. Stand van zaken huisvesting (mondeling)

De heer Thijssen geeft een toelichting op de actuele stand van zaken rondom de huisvesting. In de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) op 9 juli zal dit onderwerp

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

nader worden toegelicht. Eerder, in het AB van september 2024, is al ingestemd met het normenkader en de bijbehorende blauwdruk.

Om voldoende draagvlak bij de gemeenten te creëren, is in samenwerking met hen gewerkt aan een eerste weergave van de bouwkundige staat, aangeduid als 'Foto 1'. Parallel hieraan fungeert de kazerne in Heino als referentiekader voor het verdere proces.

Er heeft afstemming plaatsgevonden met financieel en vastgoedadviseurs. Uit deze gesprekken blijkt dat de huidige praktijk niet goed aansluit op de gehanteerde afschrijvingsmethodiek. Hierdoor wordt op termijn een structureel tekort van circa één miljoen euro verwacht.

Samen met de vastgoedadviseurs is op hoofdlijnen een eerste lijst opgesteld van kazernes waarvoor verbouw of nieuwbouw noodzakelijk is. Deze lijst is ingedeeld in drie tijdshorizonnen: tot 2030, tot 2040 en tot 2050. Het voorstel is om stapsgewijs te bepalen waar welke aanpassing nodig is, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de bouwkundige kwaliteit (Foto 1) en de betekenis voor de brandweezorg (Foto 2). Duurzaamheid wordt in dit proces gekoppeld aan de bredere visie, waarbij het Klimaatakkoord als richtinggevend kader wordt gehanteerd.

Het geschetste beeld is niet bindend, maar dient als richtinggevend uitgangspunt voor de verdere uitwerking, inclusief de financiële vertaling. Het kan worden gezien als een inspanningsverplichting. Gebiedsontwikkeling kan mogelijk eveneens van invloed zijn op de (ver)bouw van kazernes. Het beeld is dynamisch en zal zich in de loop van de tijd verder ontwikkelen en, waar nodig, worden bijgesteld.

In de vergadering van het AB wordt een actuele stand van zaken gepresenteerd, uitsluitend ter informatie. De besluitvorming hierover is voorzien voor september.

3.2. Financiële ombuigingen

Het dagelijks bestuur neemt kennis van de aangepaste memo verkenning verdere ombuigingen naar aanleiding van de opiniërende bespreking op 7 mei 2025.

Op dit moment zijn officieel vijf zienswijzen ingediend voor de begroting, afkomstig van Kampen, Raalte, Hardenberg, Dalfsen en Deventer. De termijn voor het indienen van zienswijzen loopt tot maandag. Daarnaast wordt verwacht dat nog drie gemeenten, Zwolle, Ommen en Zwartewaterland, zienswijzen zullen indienen. Drie gemeenten, namelijk Steenwijk, Staphorst en Ommen, hebben aangegeven geen zienswijze in te zullen dienen.

De inhoudelijke strekking van de zienswijzen richt zich vooral op het kritisch bekijken van taken die het Rijk oplegt zonder de bijbehorende financiële middelen. Er wordt gevraagd om vanaf 2027 structurele maatregelen in de begroting op te nemen, in plaats van incidentele maatregelen die kosten slechts naar voren schuiven. Een aantal gemeenten vraagt specifiek om een percentage bezuiniging op de totale begroting, variërend tussen de 2 en 5 procent

Er is afgesproken om voorbereidingen te treffen voor het structureel opnemen van de 9 ton. Zolang de landelijke discussies nog gaande zijn, wordt terughoudend omgegaan met het maken van definitieve keuzes. In het begrotingsproces voor 2027 worden voorstellen

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

voorgelegd om invulling te geven aan de bezuinigingsopgave. De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om de begroting 2026 aan te passen.

3.3. Rode dradenanalyse 2024

Elk jaar vraagt de Inspectie Justitie en Veiligheid aan alle veiligheidsregio's een rode dradenanalyse uit te voeren over het afgelopen kalenderjaar en het resultaat daarvan op te sturen. Middels de Rode dradenanalyse 2024 geeft de veiligheidsregio uitvoering aan het verzoek van de Inspectie. Er wordt voorgesteld om in het AB een korte toelichting te geven op het rapport en tegelijkertijd de leerpunten uit de GRIP-4 oefening van november 2024 toe te lichten.

Het dagelijks bestuur neemt kennis van:

1. De bijgevoegde Rode Draden Analyse over 2024 (bijlage 1).
2. Het uitvoeren van daarin genoemde twee actiepunten:
 - a. onderzoek de meerwaarde en rol van een coördinerende functie binnen de actiecentra
 - b. onderzoek hoe de bereikbaarheid van de operationeel leider (OL) voor de actiecentra respectievelijk de algemeen commandanten vergroot kan worden
3. De bijgevoegde Verdieping op de RDA24 (bijlage 2).

Er wordt een korte tekstuele aanpassing doorgevoerd. Het dagelijks bestuur neemt kennis van de rode dradenanalyse.

3.4. Privacy- en informatiebeveiligingsjaarverslag 2024 en AVG-check

Het dagelijks bestuur wordt voorgesteld kennis te nemen van:

1. het Privacy en informatiebeveiliging Jaarverslag 2024;
2. de AVG-check 2022 versus 2024.

Het dagelijks bestuur neemt kennis van het jaarverslag privacy en informatiebeveiliging. De heer Mengerink meldt daarnaast dat er een onderzoek is uitgevoerd naar het niveau van informatiebeveiliging binnen de 25 veiligheidsregio's. Het bijbehorende rapport wordt gedeeld zodra het gereed is. In dit rapport wordt de rode draad beschreven die zichtbaar is binnen de gezamenlijke bevindingen van de regio's.

3.5. Stand van zaken meldkamer (mondeling)

Tijdens de bestuurdersdag op 21 mei heeft de directeur van de ambulancedienst een toelichting gegeven op de actuele stand van zaken. Hierbij zijn de meest recente ontwikkelingen rondom de ambulancedienst en de meldkamer gedeeld. Men kijkt met een positief gevoel terug op deze bijeenkomst.

3.6. Stand van zaken ambulancedienst (mondeling)

Zie agendapunt 3.5.

4. Rondvraag

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

Burgemeester König spreekt zijn waardering uit voor de presentaties over weerbaarheid die zijn gegeven bij verschillende gemeenteraden.

Er wordt verzocht om deze presentatie te delen met de ambtenaren crisisbeheersing, zodat zij op de hoogte zijn van de inhoud. Aan dit verzoek wordt voldaan.

Daarnaast wordt kort teruggeblikt op een indrukwekkende editie van 'Stap eens in de schoenen van...'.

5. Sluiting

Om 12.15 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Verslag

Van: Dagelijks bestuur (via MS Teams)
Datum: 2 juli 2025
Aanwezig: De burgemeesters P.H. Snijders (voorzitter), M.W. Offinga, J. ten Kate en de heren A. Mengerink en A.H. Schreuders en mevrouw M. Fransen (verslag).
Afwezig: R.C. König

1. Algemeen

1.1. Opening

De voorzitter, de heer Snijders, opent de vergadering om 13 uur en heet de aanwezigen welkom. De heer König is afwezig, maar heeft schriftelijk gereageerd op de stukken.

1.2. Ingekomen en verzonden stukken

Het dagelijks bestuur neemt de ingekomen en verzonden stukken voor kennisgeving aan. De zienswijzen op de begroting worden behandeld bij agendapunt 2.1.

1.3. Mededelingen

De heer Mengerink deelt mee dat hij onlangs een overleg gehad heeft met de stuurgroep huisvesting. Door de betrokken gemeentesecretarissen zijn nuttige toevoegingen gedaan op de stand van zaken en aanpak. Volgende week op de vergadering van het algemeen bestuur wordt een presentatie gegeven over dit onderwerp.

De heer Offinga geeft een terugkoppeling van het laatste Veiligheidsberaad op 27 juni 2025.

De heer Snijders vertelt dat hij sinds kort in het bestuur van de WVS, de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's, zit. Om die reden gaat mevrouw Terlouw, adviseur HRM bij Veiligheidsregio IJsselland, deel uitmaken van de begeleidingsgroep.

2. BESLUITVORMEND

2.1. Reactie op zienswijzen conceptbegroting 2026

Voorstel

Het dagelijks bestuur wordt voorgesteld om:

1. De ontvangen zienswijzen mee te nemen in het voorstel aan het algemeen bestuur op 9 juli 2025 ter vaststelling van de begroting 2026.

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

2. In te stemmen met de conceptbrief (zie bijlage) om de raden van alle gemeenten op de hoogte te stellen van de reactie op de zienswijzen, voorafgaand aan de vergadering van het algemeen bestuur.

Bespreking

De heer Schreuders geeft aan dat er door de raden van zeven bij Veiligheidsregio IJsselland aangesloten gemeenten zienswijzen ingediend zijn op de conceptbegroting 2026. Een zienswijze van de gemeenteraad van Staphorst volgt nog. Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het dagelijks bestuur verplicht schriftelijk en gemotiveerd op deze zienswijzen te reageren, voorafgaand aan de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur. De veiligheidsregio heeft een voorzet gedaan voor deze reactie. Aan het dagelijks bestuur wordt gevraagd of deze reactie overeenkomt met hun standpunt over de zienswijzen. Alle ontvangen zienswijzen, inclusief de reactie van het dagelijks bestuur, worden toegevoegd aan het voorstel dat op 9 juli 2025 aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.

De bestuurders wisselen van gedachten over de wijze van reageren op de ingediende zienswijzen.

Het valt de heer Offinga op dat er slechts één reactie is, terwijl er acht zienswijzen ingediend zijn/ worden. De heer Schreuders geeft aan dat hij daarvoor gekozen heeft omdat er veel overlap is in de zienswijzen. Aanvullend daarop heeft de heer Ten Kate een opmerking over de passage in de conceptreactie onder het kopje 'Brief van wethouders' op bladzijde 2. Hierin staat dat in meerdere zienswijzen wordt verwezen naar de gezamenlijke brief die op initiatief van het college van B&W van Staphorst, en medeondertekend door een aantal wethouders, is verstuurd aan diverse gemeenschappelijke regelingen. Hij geeft aan dat die brief niet een initiatief van het college van B&W van Staphorst betreft. Hij is ook niet ondertekend door het college. Per abuis is hij wel op briefpapier van de gemeente Staphorst terecht gekomen. Hij ziet graag dat deze passage gewijzigd wordt in de definitieve reactie.

Het is lastig te bepalen welke concrete acties nu moeten worden opgenomen, omdat op dit moment een aantal ontwikkelingen onzeker zijn. In de loop van het jaar wordt waarschijnlijk meer duidelijk. Uit de zienswijzen blijkt dat het niet de bedoeling van de gemeenteraden is om nog aan de maatregelen in 2026 te sleutelen. In de begroting voor 2026 zit tenslotte ook al 900.000 euro aan tijdelijke bezuinigingen. Als we langer dan twee jaar willen overbruggen, moeten er structurele maatregelen worden genomen. De vraag is hoe noodzakelijk het is het om structureel de begroting te wijzigen.

De heer Offinga zou graag zien dat in de reactie duidelijk geformuleerd wordt wat de gemeenten nu concreet vragen. Welke vragen zijn relevant waar nu antwoord op gegeven moet worden? Het is belangrijk om te laten zien dat we naast de gemeenten staan. Dat we anticiperen op het ravijnjaar (dat twee jaar vooruitgeschoven is).

De heer Mengerink schetst het vervolg van de procedure: de reactie wordt deze week naar de gemeenteraden gestuurd. Daarnaast worden de zienswijzen en de reactie meegenomen in het voorstel voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur stelt de begroting op 9 juli vast. Na de vergadering van het algemeen bestuur wordt de vastgestelde begroting aan raden van de aangesloten gemeenten gestuurd.

-dit verslag is vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 september 2025-

Besluit

Het dagelijks bestuur besluit in reactie op de ingediende zienswijzen:

1. De conceptbegroting 2026 ongewijzigd te laten. Hierin wordt al een tijdelijke bezuiniging van 900.000 euro opgevoerd. Het jaar 2026 wordt gezien als overbruggingsjaar.
2. Om recht te doen aan de vraag van de gemeenten worden voor de begroting van 2027, aan de hand van de dan bekende financiële situatie, concrete voorstellen/ scenario's uitgewerkt voor structurele bezuinigingen.
3. De conceptreactie wordt nog aangepast. De passage op bladzijde 2 onder het kopje 'Brief van wethouders' wordt gewijzigd (zie hierboven).

3. Rondvraag

De heer Offinga heeft gehoord dat de heer Vroomen per 1 augustus zijn werkzaamheden hervat. Wellicht neemt hij vanaf die datum ook zijn lidmaatschap aan het dagelijks bestuur weer over van de heer Offinga.

Peter Snijders informeert het DB over een ingekomen interne klacht. De voorzitter is conform de klachtenregeling verantwoordelijk voor de afhandeling van de klacht. Voor een zorgvuldige behandeling van de klacht wordt een extern onderzoek gestart.

4. Sluiting

Om 13.45 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Besluiten dagelijks bestuur 4 september 2025

Voortgang interne controle 2025 en opvolging Managementletter 2024

Het dagelijks bestuur heeft besloten om:

- Kennis te nemen van de voortgang van de interne controle over het jaar 2025, zoals weergegeven in bijlage 1 *Voortgang interne beheersing 2025*.
- In te stemmen met de opvolging van de aanbevelingen uit de managementletter 2024, waaronder:
 - o het accepteren van de restrisico's met betrekking tot de contractadministratie en de verplichtingenadministratie;
 - o het opvolgen van de adviezen op het gebied van inkopen & betalingen en personeel, zoals beschreven in bijlage 2.

Bekrachtiging ledenbrief LOAV 25/02

Het dagelijks bestuur heeft besloten om:

- de ledenbrief van 19 juni 2025 met kenmerk Lbr. 25/02 LOAV 25/02, zie bijlage 1, met betrekking tot de technische aanpassingen van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's met terugwerkende kracht per 1 juli 2025 van toepassing te verklaren op Veiligheidsregio IJsselland.

Aanwijzing toezichthoudende ambtenaren industriële veiligheid

Het dagelijks bestuur heeft besloten om:

1. De (gewijzigde) aanwijzing toezichthoudende ambtenaren industriële veiligheid vast te stellen en toe te passen in het werkgebied van Veiligheidsregio IJsselland.
2. Het eerdere aanwijzingsbesluit van 18 oktober 2017 in te trekken.

De bijbehorende stukken zijn opvraagbaar.

Veiligheidsregio IJsselland – vergaderschema bestuur 2026

Uitgangspunten algemeen/ 2026 specifiek

- Kerstvakantie noord: t/m 4 januari 2026
- Voorjaarsvakantie noord: 21 februari t/m 1 maart 2026
- Gemeenteraadsverkiezingen: 18 maart 2026
- Meivakantie noord: 25 april t/m 3 mei 2026
- VNG-jaarcongres: 23 en 24 juni 2026 (onder voorbehoud)
- Europese week van de regio's en steden: nog onbekend, vaak begin oktober
- Zomervakantie noord: 4 juli t/m 16 augustus 2026
- Herfstvakantie noord: 10 oktober t/m 18 oktober 2026
- Kerstvakantie noord: vanaf 19 december 2026
- Data sluiten aan op data in 'jaarkalender planning- en controlcyclus algemeen

Overlegvorm	Tijd	Jan	Febr	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
AB/ Veiligheidsoverleg (Olst-Wijhe)	09.00 - 12.30 uur		11					1		23			9
AB/ Veiligheidsoverleg (Olst-Wijhe)	09.30 - 13.00 uur				15								
Bestuurdersdag(en)	09.00 - 17.00 uur					20							
Tweedaagse bestuur incl. overnachting	12.00 - 12.00 uur										21/22		
DB Veiligheidsregio	09.00 - 10.30 uur	22		12						3		19	
DB Veiligheidsregio digitaal	09.00 - 10.00 uur						18						
DB Veiligheidsregio	12.00 - 13.00 uur										22		
DB Veiligheidsregio (Olst-Wijhe)	09.00 - 09.30 uur				¹ 15								

De aanlevering van de vergaderstukken dient ruim voor de publicatiedatum in iBabs te gebeuren bij Marjolein Fransen voor DB en AB. De volgende publicatiedata worden aangehouden:

- **DB: een week voor het overleg**
- **AB: twee weken voor het overleg**

¹ De jaarstukken moeten voor 11 april in het DB behandeld worden. Om die reden wordt er een DB gepland voor het AB (gelijk aan 2025).